PRZEGLĄD PODATKU DOCHODOWEGO

rok XXIX (2026)
ISSN 1429 - 3986

DWUTYGODNIK
01.09.2026 r.

Nr 17 (665)

I. KONIECZNIE PRZECZYTAJ ..... str. 4

1. Elektroniczne prowadzenie ksiąg i ich przesyłanie w formie JPK ..... str. 4

1.1. Obowiązki podatników CIT ..... str. 4

1.2. Obowiązki podatników PIT ..... str. 6

1.3. Zakres danych przesyłanych przez polską spółkę z zagranicznym oddziałem ..... str. 7

1.4. Limit 50 mln euro w spółce na estońskim CIT ..... str. 8

1.5. JPK w spółce jawnej transparentnej podatkowo ..... str. 9

1.6. Incydentalna transakcja wliczona do limitu przychodów ..... str. 10

1.7. JPK_KR_PD u członka grupy VAT nieskładającego JPK_V7M ..... str. 11

1.8. Likwidacja działalności a obowiązek raportowania – odpowiedź Ministerstwa Finansów na pytanie naszego Wydawnictwa ..... str. 11

1.9. Wpływ łączenia spółek na obowiązki w zakresie przesyłania ksiąg ..... str. 12

II. ZMIANY PRZEPISÓW PRAWNYCH ..... str. 13

1. Nowe zasady zwolnienia od PIT dochodów marynarzy ..... str. 13

III. PRZYCHODY I KOSZTY W FIRMIE ..... str. 14

1. Powypadkowa naprawa samochodu osobowego pokryta odszkodowaniem ... str. 14

1.1. Wydatki poniesione na naprawę ..... str. 14

1.2. Odszkodowanie uzyskane od ubezpieczyciela ..... str. 16

1.3. Zwolnienie odszkodowania od podatku ..... str. 16

2. Wycena dla celów CIT części odsetkowej raty leasingowej ..... str. 17

2.1. Zasady rozliczania ..... str. 17

2.2. Przeliczenie na potrzeby podatkowe ..... str. 18

3. Moment ujęcia w kosztach uzyskania przychodów kosztów udokumentowanych fakturami z lat ubiegłych ..... str. 19

3.1. Kwalifikacja podatkowa ..... str. 19

3.2. Koszty bezpośrednio związane z przychodami ..... str. 19
3.3. Koszty inne niż bezpośrednio związane z przychodami ..... str. 21
4. Rozliczenie wydatków remontowych ..... str. 22

IV. ROZLICZANIE PODATKU PRZEZ PŁATNIKA .....str. 24
1. Obliczanie zaliczki na podatek, gdy dochód pracownika przekroczy pierwszy próg podatkowy ..... str. 24
1.1. Stawka podatku zależna od wysokości dochodu ..... str. 24
1.2. Inna stawka podatku niż wskazywałaby wysokość dochodu ..... str. 26
2. Połączenie spółek kapitałowych a obowiązek sporządzenia PIT-11 i PIT-4R..str. 27
2.1. Uregulowania Kodeksu spółek handlowych i Ordynacji podatkowej..... str. 28
2.2. Obowiązki płatnika PIT ..... str. 28
3. Kto opodatkowuje zasiłek chorobowy wypłacony zleceniobiorcy? ..... str. 29
4. Podatek dochodowy od dywidendy – problem z forum dyskusyjnego (forum.gofin.pl) ..... str. 30

V. MAJĄTEK TRWAŁY .....str. 32
1. Podatnik może amortyzować mieszkania nabyte przed 1 stycznia 2022 r. – korzystna interpretacja indywidualna uwzględniająca wyrok NSA ..... str. 32
2. Skutki w amortyzacji przyjęcia roku podatkowego innego niż kalendarzowy ...str. 34
2.1. Rok podatkowy u podatników CIT ..... str. 34
2.2. Zasady amortyzacji po zmianie roku podatkowego ..... str. 34
3. Przyspieszona amortyzacja używanego samochodu – problem z forum dyskusyjnego (forum.gofin.pl) ..... str. 37

VI. VADEMECUM PRZEDSIĘBIORCY .....str. 38
1. Ujmowanie kosztów w księdze z uwzględnieniem zasad potrącalności..... str. 38
1.1. Ewidencja kosztów do końca 2025 r. ..... str. 38
1.2. Prowadzenie księgi w 2026 r. ..... str. 39
2. Relacja z dyżuru telefonicznego ..... str. 41
2.1. Benefity dla współpracujących przedsiębiorców..... str. 41
2.2. Wypłata wynagrodzenia przypadająca w dniu 26 urodzin pracownika ... str. 42
2.3. Remont nieubezpieczonego samochodu ciężarowego..... str. 43
2.4. Zwrot pracownikowi kosztów poczęstunku ..... str. 43
2.5. Odszkodowanie za nieuprawnione zajmowanie nieruchomości ..... str. 44
3. Ujęcie w podatkowej księdze kosztów bezpośrednio związanych z nabyciem towarów handlowych – interpretacja organu podatkowego..... str. 45

VII. OPODATKOWANIE DOCHODÓW UZYSKANYCH ZA GRANICĄ...str. 46
1. Certyfikat rezydencji – praktyczne problemy ..... str. 46
1.1. Dokument wydany w formie elektronicznej..... str. 46
1.2. Okres ważności..... ..... str. 47
1.3. Zaświadczenia wydawane przez niemieckie organy podatkowe..... str. 48

2. Opodatkowanie wynagrodzeń pracownika wykonującego pracę za granicą.. str. 48
3. Podatek u źródła od płatności za najem przestrzeni serwerowej w chmurze – wyrok NSA ..... str. 50

VIII. ULGI, ODLICZENIA, ZWOLNIENIA PODATKOWE.....str. 52

1. Darowizna na cele pożytku publicznego, gdy obdarowany prowadzi działalność gospodarczą ..... str. 52
1.1. Prawne podstawy preferencji ..... str. 52
1.2. Działalność gospodarcza fundacji i stowarzyszeń..... str. 53
2. Kluczowe warunki stosowania ulgi termomodernizacyjnej – część I..... str. 54
2.1. Posiadanie tytułu prawnego ..... str. 54
2.2. Przedsięwzięcie termomodernizacyjne i cechy budynku ..... str. 55
2.3. Dokumentowanie wydatków na potrzeby ustalenia kwoty odliczenia ..... str. 56

IX. INNE ZAGADNIENIA PODATKOWE .....str. 58

1. Odliczenie straty z lat ubiegłych w ramach limitu 5.000.000 zł ..... str. 58
2. Limit przychodów na potrzeby ustalenia statusu małego podatnika ..... str. 59
2.1. Zaliczka na poczet przyszłej sprzedaży ..... str. 59
2.2. Przychody ze sprzedaży środków trwałych ..... str. 60
3. Ceny transferowe – pożyczka udzielona przez podmioty powiązane ..... str. 61
3.1. Obowiązek sporządzenia informacji TPR-C ..... str. 61
3.2. Przekroczenie progu dokumentacyjnego..... str. 63
3.3. Podpisanie informacji TPR-C ..... str. 63

X. CZYTELNICY PYTAJĄ .....str. 64

1. Rozliczenie VAT należnego od kosztów reprezentacji..... str. 64
2. Kwalifikacja odsetek od pożyczki zaciągniętej na zakup udziałów ..... str. 64
3. Wydatki związane z wymianą wadliwych produktów na wolne od wad..... str. 65
4. Wprowadzenie prywatnego samochodu do działalności gospodarczej..... str. 66
5. Koszty uzyskania przychodów, gdy pracownik przez część miesiąca przebywał na urlopie bezpłatnym ..... str. 66
6. Świadczenie tych samych usług jako przedsiębiorca i pracownik a prawo do ryczałtu ewidencjonowanego..... str. 67

Prenumerata 2027

Podatki • Rachunkowość • Prawo Pracy

Najwyższy poziom merytoryczny Czasopism
– najniższe ceny, atrakcyjne nagrody i przywileje !

Sprawdź szczegóły na **sklep.gofin.pl**

Wyjaśnienia zawarte w niniejszej publikacji dotyczą przepisów ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 592; ost. zm. w Dz. U. poz. 1079) oraz ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2026 r. poz. 554; ost. zm. w Dz. U. poz. 912) – zwanych dalej odpowiednio: updof i ustawą o PIT oraz updop i ustawą o CIT.

I. KONIECZNIE PRZECZYTAJ

1. Elektroniczne prowadzenie ksiąg i ich przesyłanie w formie JPK

Obowiązek prowadzenia odpowiednich ksiąg i ewidencji przy użyciu programów komputerowych i przesyłania ich do urzędu skarbowego za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w postaci elektronicznej odpowiadającej odpowiedniej strukturze logicznej (pliku JPK) przewidziano w:

– ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych,
– ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz
– ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Wejście w życie obowiązków następuje etapami w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 1 stycznia 2027 r., obejmując kolejne grupy podatników zgodnie z harmonogramem określonym w art. 66 ustawy z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2105 ze zm.), zwanej dalej ustawą nowelizującą.

1.1. Obowiązki podatników CIT

Trzystopniowy system wdrożenia obowiązków

W przypadku podatników CIT obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu programów komputerowych oraz przesyłania ich właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego w formie pliku JPK został nałożony mocą art. 9 ust. 1c-1g updop.

Pierwszą grupą, zobligowaną do realizacji tych obowiązków są:

– podatkowe grupy kapitałowe oraz
– podatnicy i spółki niebędące osobami prawnymi, u których wartość przychodu uzyskanego w poprzednim odpowiednio roku podatkowym albo roku obrotowym przekroczyła równowartość 50 mln euro przeliczonych na złote według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP w ostatnim dniu roboczym poprzedniego odpowiednio roku podatkowego albo roku obrotowego.

Wymienione podmioty omawiany obowiązek realizują za rok podatkowy/obrotowy (w przypadku spółek niebędących osobami prawnymi) rozpoczynający się po 31 grudnia 2024 r. a przed 1 stycznia 2026 r.

Kolejną grupą obowiązaną do prowadzenia ksiąg przy użyciu programów komputerowych i przesyłania ich w formie pliku JPK są podatnicy i spółki niebędące osobami prawnymi, którzy rozliczają VAT za okresy miesięczne i przesyłają plik JPK_V7M (deklarację wraz z ewidencją). Oni realizują ten obowiązek w 2026 r. – za rok podatkowy/obrotowy (w przypadku

spółek niebędących osobami prawnymi) rozpoczynający się po 31 grudnia 2025 r. a przed 1 stycznia 2027 r.

Natomiast ostatnią grupą objętą omawianym obowiązkiem są pozostali podatnicy CIT i spółki niebędące osobami prawnymi – za rok podatkowy/obrotowy (w przypadku spółek niebędących osobami prawnymi) rozpoczynający się po 31 grudnia 2026 r.

Krąg podmiotów zwolnionych

Na podstawie art. 9 ust. 1d updop, z obowiązku prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu programów komputerowych oraz przesyłania ich w formie pliku JPK zwolnieni są podatnicy:

1) zwolnieni od podatku na podstawie art. 6 ust. 1 updop, z wyjątkiem fundacji rodzinnych,
2) o których mowa w art. 27a updop, tj. podatnicy, którzy:
   – osiągają wyłącznie dochody wolne od podatku na podstawie art. 17 ust. 1 updop oraz
   – nie są obowiązani do sporządzenia deklaracji lub informacji, o których mowa w art. 35 ust. 10, art. 38 ust. 1a i 1b, art. 39 ust. 1-4, art. 42 ust. 1a-4, art. 42a ust. 1 i art. 42e ust. 5 i 6 updof,
3) prowadzący uproszczoną ewidencję przychodów i kosztów.

Struktury logiczne i zakres danych

Obowiązek przesłania ksiąg rachunkowych naczelnikowi urzędu skarbowego musi być realizowany w określony sposób. Z przepisów wynika, że księgi te muszą być przesyłane w strukturze logicznej, o której mowa w art. 193a § 2 Ordynacji podatkowej, na zasadach dotyczących przesyłania ksiąg podatkowych lub ich części określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 193a § 3 Ordynacji podatkowej.

Struktura logiczna ksiąg rachunkowych prowadzonych przez podatników obejmuje dwa pliki:

– JPK_KR_PD – Jednolity Plik Kontrolny Księgi Rachunkowe Podatek Dochodowy,
– JPK_ST_KR – Jednolity Plik Kontrolny Środki Trwałe.

Aby możliwe było przesłanie ksiąg w formie ustrukturyzowanej, programy komputerowe, za pomocą których są prowadzone księgi, muszą być odpowiednio dostosowane do realizacji tego obowiązku. W tym celu wydane zostało rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 sierpnia 2024 r. w sprawie dodatkowych danych, o które należy uzupełnić prowadzone księgi rachunkowe podlegające przekazaniu na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. poz. 1314 ze zm.).

Terminy przesyłania ksiąg

Początkowo wymienione pliki JPK należało przesłać w terminie do:

– dnia upływu terminu złożenia zeznania albo deklaracji **CIT-8E** (składanych przez spółki na estońskim CIT), czyli do końca trzeciego miesiąca po zakończeniu roku podatkowego,
– końca trzeciego miesiąca po zakończeniu roku obrotowego spółki – w przypadku spółek niebędących osobami prawnymi, których wspólnikami nie są wyłącznie osoby fizyczne (art. 9 ust. 1c i 1e updop, w brzmieniu obowiązującym do 30 czerwca 2026 r.).

To oznaczało, że pierwsza grupa podatników omawiany obowiązek musiałaby zrealizować w terminie do 31 marca 2026 r. Ostatecznie jednak ustawodawca zdecydował się

na przedłużenie terminów do przesłania ksiąg. Zmianę wprowadzono najpierw mocą rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 16 lutego 2026 r. w sprawie przedłużenia terminów przesyłania ksiąg rachunkowych w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych (Dz. U. poz. 188). Rozporządzenie przedłużyło do końca siódmego miesiąca po zakończeniu roku podatkowego albo roku obrotowego terminy przesłania ksiąg rachunkowych w formie JPK przez podatników i spółki niebędące osobami prawnymi za rok podatkowy albo rok obrotowy rozpoczynający się po dniu 31 grudnia 2024 r. a kończący się przed dniem 1 kwietnia 2026 r. Jeśli jednak rok podatkowy albo rok obrotowy tych podmiotów zakończył się przed 31 grudnia 2025 r., terminy na wysyłkę ksiąg przedłużono do końca lipca 2026 r.

Natomiast od 1 lipca 2026 r. zmiana ma charakter systemowy. Zgodnie z nowym brzmieniem art. 9 ust. 1c i 1e updop, księgi należy przesyłać po zakończeniu roku podatkowego/obrotowego, w terminie do końca siódmego miesiąca po zakończeniu tego roku. W praktyce termin ten ma zastosowanie do podatników, którzy w 2026 r. (i latach następnych) są objęci obowiązkiem prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu programów komputerowych.

1.2. Obowiązki podatników PIT

Obowiązki prowadzenia ksiąg i ewidencji przy użyciu programów komputerowych oraz ich przesyłania właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego w formie plików JPK zostały nałożone również na podatników PIT. Wynikają one z przepisów art. 24a ust. 1e i 1f updof oraz art. 15 ust. 12-14 ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2025 r. poz. 843 ze zm.).

Także w przypadku podatników PIT obowiązki te wchodzą w życie zgodnie z harmonogramem określonym w art. 66 ust. 1 ustawy nowelizującej.

Od 2026 r. księgi rachunkowe, podatkowe księgi przychodów i rozchodów, ewidencje przychodów oraz ewidencje/wykazy środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych muszą być prowadzone przy użyciu programów komputerowych przez podatników PIT, którzy rozliczają VAT za okresy miesięczne i przesyłają plik JPK_V7M (deklarację wraz z ewidencją). Pozostali podatnicy będą realizować ten obowiązek od 2027 r.

Z wyjaśnień Ministerstwa Finansów

„(...) obowiązek przesyłania ksiąg podatkowych w formie ustrukturyzowanej JPK jest powiązany z obowiązkiem ich elektronicznego prowadzenia. W dacie zaprowadzenia ksiąg należy zatem sprawdzić, czy księgi te muszą być prowadzone w formie elektronicznej. Jeżeli w dacie zaprowadzenia ksiąg wystąpi obowiązek ich prowadzenia w formie elektronicznej to po zakończeniu roku podatkowego wystąpi również obowiązek ich przesyłania w formie plików JPK. Jeżeli taki obowiązek nie wystąpi w dacie zaprowadzenia ksiąg podatkowych, to konsekwentnie, nie będzie też obowiązku ich przesyłania w formie plików JPK po zakończeniu roku podatkowego”.

(odpowiedź Ministerstwa Finansów na pytanie naszego Wydawnictwa, otrzymana 12 listopada 2025 r.)

Podatnicy PIT muszą przesyłać naczelnikowi urzędu skarbowego odpowiednie księgi i ewidencje (w formie pliku JPK) po zakończeniu roku podatkowego, w terminie:

– do dnia upływu terminu złożenia zeznania, o którym mowa w art. 21 ust. 2 pkt 2 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym – w odniesieniu do ewidencji przychodów oraz wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,

– do dnia upływu terminu złożenia zeznania, o którym mowa w art. 45 ust. 1 updof – w przypadku podatkowej księgi przychodów i rozchodów oraz ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,
– do 31 lipca – w przypadku ksiąg rachunkowych.

Zależnie od rodzaju prowadzonych ksiąg/ewidencji konieczne jest ich przesłanie w formie plików:

– JPK_KR_PD – Jednolity Plik Kontrolny Księgi Rachunkowe Podatek Dochodowy,
– JPK_ST_KR – Jednolity Plik Kontrolny Środki Trwałe,
– JPK_PKPIR – Jednolity Plik Kontrolny Podatkowa Księga Przychodów i Rozchodów,
– JPK_EWP – Jednolity Plik Kontrolny Ewidencja Przychodów,
– JPK_ST – Jednolity Plik Kontrolny Środki Trwałe (dla JPK_PKPIR oraz JPK_EWP).

Podatnicy PIT, podobnie jak podatnicy CIT, aby mogli przesłać księgi rachunkowe w formie ustrukturyzowanej, programy komputerowe, za pomocą których są prowadzone księgi, muszą odpowiednio dostosować do realizacji tego obowiązku. W tym celu wydane zostało rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 6 września 2025 r. w sprawie dodatkowych danych, o które należy uzupełnić prowadzone księgi rachunkowe i ewidencję środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych podlegające przekazaniu na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. poz. 1311).

Z wyjaśnień Ministerstwa Finansów

„W przypadku kwartalnego rozliczania podatku VAT, obowiązek elektronicznego prowadzenia ksiąg podatkowych i ich przesyłania w formie plików JPK znajdzie zastosowanie od 1 stycznia 2027 r.

Zasady kwartalnego rozliczania podatku VAT regulują przepisy ustawy o podatku VAT. Jeżeli zatem, na podstawie przepisów ustawy o podatku VAT, zostanie skutecznie dokonany wybór kwartalnego rozliczenia podatku VAT w 2026 r., poprzez złożenie stosownego zawiadomienia do 25 lutego 2026 r., to dla celów podatku dochodowego, podmioty, które dokonają takiego wyboru, nie będą obowiązane od 1 stycznia 2026 r. do elektronicznego prowadzenia ksiąg podatkowych i ich przesyłania w formie plików JPK po zakończeniu roku".

(odpowiedź Ministerstwa Finansów na pytanie naszego Wydawnictwa, otrzymana 24 listopada 2025 r.)

1.3. Zakres danych przesyłanych przez polską spółkę z zagranicznym oddziałem

Zakres obowiązków dotyczących prowadzenia i przesyłania w formie elektronicznej ksiąg rachunkowych nie zawsze jest jasny. Stosowanie przepisów w indywidualnych sprawach jest nadal przedmiotem wyjaśnień dokonywanych przez organy podatkowe.

Problematyczne okazało się określenie zakresu danych, które w formie plików JPK muszą raportować polscy podatnicy posiadający zagraniczne oddziały prowadzące księgi rachunkowe i sporządzające sprawozdania finansowe (tzw. samobilansujące oddziały).

Do niedawna organy podatkowe stały na stanowisku, że ciążący na polskich podmiotach obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych przy zastosowaniu programów kompu-

terowych oraz ich przesyłania do urzędu skarbowego po zakończeniu roku podatkowego, dotyczy nie tylko ksiąg rachunkowych prowadzonych przez jednostkę macierzystą, ale również ksiąg prowadzonych przez jej zagraniczne oddziały. Podkreślały, że zagraniczne oddziały nie są podmiotem odrębnym od jednostki macierzystej, lecz stanowią jedynie wyodrębnioną organizacyjnie i majątkowo część firmy. Wywodziły z tego, że to na jednostce macierzystej ciąży obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych oddziałów. Takie rozstrzygnięcia zawierały m.in. interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 6 lutego 2026 r., nr 0111 -KDIB2-1.4010.585.2025.1.AJ, z 23 października 2025 r., nr 0111-KDIB2-1.4010.387.2025.1.BJ, z 3 października 2025 r., nr 0111-KDWB.4-010.100.2025.1.KKM i z 14 marca 2025 r., nr 0111-KDIB1-2.4010.745.2024.1.AW).

Dla Prenumeratorów GOFIN

Baza interpretacji wydawanych m.in. przez organy podatkowe dostępna w serwisie *interpretacje.gofin.pl*

Organy podatkowe nie uwzględniały argumentu podatników, że księgi rachunkowe zagranicznych oddziałów są prowadzone zgodnie z przepisami obowiązującymi w kraju, w którym oddział ma siedzibę, co powoduje, że dostosowanie tych ksiąg do wymogów wysyłki w formie plików JPK jest skomplikowane.

Inne podejście zaprezentował Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 23 czerwca 2026 r., nr 0111-KDIB1-3.4010.278.2026.1.JKU i z 2 kwietnia 2026 r., nr 0111-KDIB1-2.4010.34.2026.2.EKB. W tej ostatniej zgodził się z oceną podatnika, że ustawa o rachunkowości nie zawiera regulacji, które nakładają na jednostki macierzyste obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych dla oddziałów znajdujących się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Takie oddziały w sposób samodzielny prowadzą ewidencję na potrzeby lokalnych przepisów o rachunkowości. W rezultacie uznał, że: *„(…) obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych i ich przesyłania właściwemu Naczelnikowi urzędu skarbowego po zakończeniu roku na podstawie art. 9 ust. 1c oraz 1e ustawy o CIT, nie powinien obejmować zapisów (ksiąg) dotyczących tzw. samobilansujących się oddziałów zagranicznych podatnika (tj. ksiąg prowadzonych samodzielnie przez takie oddziały stosownie do przyjętej u danego podatnika polityki rachunkowości)”.* Przypomniał jednak, że: *„(…) nieobjęcie ksiąg rachunkowych samobilansujących się oddziałów zagranicznych obowiązkami w zakresie JPK na gruncie ustawy o CIT nie zwalnia Spółki (macierzystej) z obowiązku wykazywania danych dotyczących tych oddziałów w prowadzonej przez niego ewidencji rachunkowej (np. pozabilansowej), jeżeli rzutują one na krajowe obowiązki podatkowe takiej jednostki, będącej de facto jednym bytem prawnym”.* Brak obowiązku przekazywania ksiąg rachunkowych samobilansujących oddziałów zagranicznych w ramach JPK_CIT przez jednostkę macierzystą będącą polskim rezydentem podatkowych potwierdza również Szef Krajowej Administracji Skarbowej w zmianie interpretacji indywidualnej:

– z 29 lipca 2026 r., nr DOP12.8221.43.2026 (stwierdził nieprawidłowość powołanej wcześniej interpretacji z 14 marca 2025 r.),
– z 15 kwietnia 2026 r., nr 0111-KDIB2-1.4010.585.2025.2.AJ (stwierdził nieprawidłowość powołanej wcześniej interpretacji z 6 lutego 2026 r.).

1.4. Limit 50 mln euro w spółce na estońskim CIT

Spółki, które w zakresie podatku dochodowego stosują opodatkowanie ryczałtem od dochodów spółek (tzw. estońskim CIT), nie ustalają dochodu w wysokości różnicy między przychodami a kosztami ich uzyskania. Obowiązek podatkowy w estońskim CIT dotyczy szczególnych kategorii dochodów określonych w art. 28m ust. 1 updop. Ponieważ jednak podatnicy, o których mowa prowadzą księgi rachunkowe, zgłaszali wątpliwości, czy na podstawie

art. 66 ust. 2 pkt 1 lit. b ustawy nowelizującej są objęci obowiązkiem przesłania ksiąg rachunkowych naczelnikowi urzędu skarbowego, w formacie plików JPK, po raz pierwszy za rok rozpoczynający się po 31 grudnia 2024 r. (czyli za 2025 r.)? Warunkiem podlegania reżimowi tego przepisu jest uzyskanie w poprzednim roku przychodu, którego wartość przekroczyła równowartość 50 mln euro, tymczasem przy opodatkowaniu estońskim CIT nie ustala się przychodu w rozumieniu ustawy o CIT.

Do tego problemu odniósł się Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 5 marca 2026 r., nr 0111-KDIB1-2.4010.631.2025.3.ANK. Organ podatkowy wywiódł, że podatników na estońskim CIT obejmuje obowiązek raportowania ksiąg rachunkowych na podstawie art. 9 ust. 1c updop (w brzmieniu obowiązującym do 30 czerwca 2026 r.). Zawierał on bowiem odesłanie do terminu złożenia zeznania, o którym mowa w art. 27 ust. 1, albo deklaracji, o której mowa w art. 28r ust. 1 updop. Jednoczenie podatnicy, o których mowa nie są podmiotowo zwolnieni z tego obowiązku na podstawie art. 9 ust. 1d updop. Uznał, że wysokość przychodów wskazana w art. 66 ust. 2 pkt 1 lit. b ustawy nowelizującej, była odnoszona do wysokości przychodów w rozumieniu ustawy o rachunkowości. W sytuacji podatnika oznacza to, że w przypadku przekroczenia wartości przychodu 50 mln euro (przeliczonych na złote według odpowiedniego kursu), ustalanego w oparciu o księgi rachunkowe prowadzone w poprzednim roku podatkowym (2024 r.), będzie zobowiązany prowadzić księgi rachunkowe przy użyciu programów komputerowych i przesyłać je po raz pierwszy za rok podatkowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2024 r. Ponadto powołany organ wyjaśnił, że skoro u podatnika wartość przychodów z zestawienia obrotów i sald różni się od wartości przychodów wykazanych w rachunku zysków i strat (w którym niektóre wartości są ze sobą kompensowane i rozpoznawane wynikowo poprzez tzw. per saldo), do limitu 50 mln euro należy odnieść przychód ustalany na podstawie zestawienia obrotów i sald (które stanowi część ksiąg rachunkowych).

Co do zasady, obowiązek raportowania ksiąg rachunkowych za 2025 r. przez podatnika opodatkowanego estońskim CIT potwierdza również interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 2 lutego 2026 r., nr 0111-KDIB1-2.4010.581.2025.3.BD. Zawarte w niej wyjaśnienia zasługują na uwagę, gdyż wynika z nich, że na potrzeby ustalenia limitu 50 mln euro nie uwzględnia się zmiany stanu produktów i kosztu wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki, wykazywanych w rachunku zysków i strat w wariancie porównawczym, bo pozycje te nie stanowią przychodu.

1.5. JPK w spółce jawnej transparentnej podatkowo

O pomoc w ustaleniu pierwszego roku, w którym wystąpi obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu programów komputerowych i ich przesyłania, zwróciła się również spółka jawna. Wyjaśniła, że przed rozpoczęciem roku obrotowego rozpoczynającego się 1 stycznia 2025 r. złożyła deklarację **CIT-15J**. W konsekwencji w 2025 r. nie jest podatnikiem podatku dochodowego od osób prawnych. Natomiast w roku podatkowym 2023 i 2024 jej przychody przekraczały równowartość 50 mln euro. Wnioskując o wydanie interpretacji indywidualnej, spytała, czy jest zobowiązana przesłać pierwszy raz JPK_KR_PD za rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2024 r., czy za rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2025 r.? Ponadto chciała wiedzieć, czy jest zobowiązana przesłać JPK_KR_PD sama za siebie, czy wysyła go również każdy ze wspólników? Wątpliwości te wyjaśnił Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 19 stycznia 2026 r., nr 0111-KDIB1-2.4010.562.2025.3.END. Uwzględniając fakt, że spółka jawna nie jest podatnikiem CIT, a jednocześnie jej wspólnikami nie są wyłącznie osoby fizyczne, wska-

zał, że mają do niej zastosowanie regulacje zawarte w art. 9 ust. 1e updop. Wynika z nich, że taka spółka jest obowiązana do prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu programów komputerowych i przesyłania tych ksiąg właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego w formie pliku JPK. Wobec tego, że przychody spółki za 2024 r. przekroczyły limit 50 mln euro, organ podatkowy uznał, że jest ona zobowiązana do złożenia pliku JPK_KR_PD pierwszy raz za rok obrotowy rozpoczęty po 31 grudnia 2024 r. Jednocześnie wyjaśnił, że w przypadku spółek jawnych, które nie są podatnikami podatku dochodowego od osób prawnych, przychody z tych spółek jawnych raportują również ich wspólnicy. Tę kwestę doprecyzowało Ministerstwo Finansów, w odpowiedzi na pytanie naszego Wydawnictwa, otrzymanej przez nas 13 sierpnia 2026 r. Czytamy w niej, że: *„W przypadku wspólników spółki jawnej będących podatnikami CIT obowiązek wykazywania w strukturze JPK przychodów i kosztów uzyskania przychodów z tytułu udziału w takiej spółce jawnej wynika z art. 9 ust. 1c ustawy o CIT.*

Obowiązek ten dotyczy jednak wyłącznie podmiotów prowadzących księgi rachunkowe, które same są podatnikami CIT i na mocy tego przepisu są zobowiązane do składania własnego pliku JPK_KR_PD z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Wspólnicy spółki jawnej będący osobami fizycznymi nie mają obowiązku odrębnego prowadzenia przy użyciu programów komputerowych ksiąg rachunkowych dotyczących tej spółki i ich przesyłania w strukturze JPK.

Zgodnie bowiem z art. 24a ust. 1e ustawy o PIT obowiązek ten spoczywa na spółce jawnej osób fizycznych. Zatem to spółka jawna osób fizycznych prowadzi księgi rachunkowe przy użyciu programów komputerowych i spółka jawna osób fizycznych jest zobowiązana do ich przesłania w strukturze JPK".

1.6. Incydentalna transakcja wliczona do limitu przychodów

Obowiązki w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu programów komputerowych i ich przesyłania naczelnikowi urzędu skarbowego po zakończeniu roku podatkowego dotyczą również podatnika, który w 2024 r. osiągnął przychody przekraczające równowartość 50 mln euro, nawet jeśli było to wynikiem przeprowadzenia incydentalnej sprzedaży. Tak wynika z interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 1 grudnia 2025 r., nr 0111-KDWB.4010.173.2025.1.APA.

W opisie sprawy podatnik wyjaśnił, że realizowany przez niego model biznesowy i poziom aktywności nie zakłada osiągania przychodów na poziomie 50 mln euro. W 2024 r. limit ten został osiągnięty wyłącznie w wyniku zbycia budynku biurowego, co było transakcją jednorazową (incydentalną). Podatnik chciał uzyskać potwierdzenie, że do prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu programów komputerowych oraz przesyłania JPK_CIT, będzie obowiązany po raz pierwszy za rok podatkowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2025 r.?

Organ podatkowy nie podzielił tego stanowiska. Wyjaśnił, że ustawa zmieniająca nie definiuje pojęcia przychodu na potrzeby ustalenia progu przychodów w wysokości 50 mln euro, a tylko wskazuje czasowe ramy jego uzyskania. Skoro podatnik stosuje ogólne zasady opodatkowania określone w ustawie o CIT, to dla celów określenia tego limitu, musi brać pod uwagę przychody podatkowe za rok podatkowy. Do tej kategorii przychodów kwalifikuje się przychód ze zbycia budynku biurowego. Chociaż transakcja miała charakter incydentalny, nie zmienia to faktu, że przychody podatnika w 2024 r. przekroczyły próg 50 mln euro. W związku z tym zalicza się on do pierwszej grupy podatników, którzy księgi rachunkowe są zobowiązani prowadzić przy użyciu programów komputerowych i przesyłać w formie pliku JPK po raz pierwszy za rok podatkowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2024 r. Zdaniem

organu: *„Nie można zgodzić się z Państwa stanowiskiem, że przeprowadzenie incydentalnej transakcji sprzedaży o znacznej wartości nie może stawiać podmiotu, który w sposób jednorazowy przekroczył ustawowy próg, na równi z największymi podatnikami CIT. Jeśli intencją ustawodawcy byłoby, aby podatnicy, którzy co do zasady nie przekraczają limitu 50 mln euro przychodu za rok podatkowy, byli objęci obowiązkiem wynikającym z art. 9 ust. 1c ustawy o CIT w późniejszym terminie, określiłby w przepisach przejściowych odrębną datę dla takiej kategorii podatników, co jednak nie ma miejsca".*

1.7. JPK_KR_PD u członka grupy VAT nieskładającego JPK_V7M

O wyjaśnienie wątpliwości odnośnie powstania omawianych obowiązków wystąpiła spółka będąca członkiem grupy VAT. Z opisu sprawy wynika, że na potrzeby rozliczenia podatku VAT sporządza cząstkową ewidencję oraz przekazuje zestawienia danych sprzedaży i zakupów do przedstawiciela grupy VAT, który kompletuje dane od wszystkich członków grupy i przesyła je do organu podatkowego w formie jednego pliku JPK_V7M. Zadała pytanie, czy skoro nie przesyła samodzielnie JPK_V7M, jest objęta obowiązkiem raportowania JPK (struktur JPK_KR_PD oraz JPK_ST_KR) od roku podatkowego rozpoczynającego się po 31 grudnia 2025 r., czy dopiero od roku podatkowego rozpoczynającego się po 31 grudnia 2026 r.? Do wątpliwości odniósł się Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 29 stycznia 2026 r., nr 0111-KDIB1-2.4010.629.2025.1.END. Wyraził stanowisko zgodnie z którym: *„(…) status członka grupy VAT nie zwalnia danego podmiotu z konieczności realizacji ciążących na nim obowiązków ewidencyjnych. Należy rozróżnić rozliczenie dla celów podatku VAT, gdzie podatnikiem jest grupa, od obowiązków ewidencyjnych, które w dalszym ciągu ciążą na poszczególnych podmiotach z grupy. Również w zakresie podatku CIT podatnikami są poszczególne podmioty należące do grupy VAT (objęte zakresem podmiotowym ustawy CIT), a nie sama grupa.*

(…) fakt, że Państwo jako członek grupy VAT nie przesyłają samodzielnie pliku JPK_V7M, lecz przekazują cząstkowe ewidencje oraz zestawienia danych do przedstawiciela grupy realizującego obowiązek zbiorczy, nie wyklucza Państwa z grona podmiotów, których dane w zakresie VAT podlegają przekazaniu w formie pliku JPK_V7M. W konsekwencji, przesłanka wynikająca z art. 66 ust. 2 pkt 2 ustawy zmieniającej została w Państwa przypadku spełniona, zatem będziecie Państwo podmiotem objętym obowiązkiem przekazywania struktur JPK_KR_PD oraz JPK_ST_KR, za rok podatkowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2025 r.".

1.8. Likwidacja działalności a obowiązek raportowania – odpowiedź Ministerstwa Finansów na pytanie naszego Wydawnictwa

Przepisy dotyczące prowadzenia ksiąg i ewidencji przy użyciu programów komputerowych oraz przesłania ich w formie plików JPK nie odnoszą się do sytuacji, gdy podatnik lub podmiot objęty tymi obowiązkami, zlikwiduje działalność przed końcem roku podatkowego. Nasze Wydawnictwo wystąpiło do Ministerstwa Finansów o wyjaśnienie tej kwestii.

W odpowiedzi otrzymanej przez nas 13 lipca 2026 r., resort wyjaśnił, że: *„W przypadku zakończenia działalności gospodarczej w trakcie 2026 r. przez osobę fizyczną prowadzącą taką działalność na własne nazwisko, osoba ta będzie obowiązana do przesłania ksiąg w formie pliku JPK w zależności od rodzaju przesyłanych ksiąg, w terminie odpowiednio: do 30 kwietnia 2027 r. lub do 31 lipca 2027 r.*

Przepisy o podatku PIT nie przewidują regulacji dotyczących przesyłania ksiąg podatkowych w formie pliku JPK po likwidacji podmiotu obowiązanego do jego przesyłania, w przy-

padku prowadzenia działalności w innej formie niż na własne nazwisko, np. w formie spółki jawnej. Oznacza to, że w przypadku likwidacji takiej spółki w trakcie 2026 r., nie wystąpi obowiązek przesłania, ani w trakcie, ani po zakończeniu roku podatkowego, ksiąg podatkowych w formie pliku JPK za 2026 r.

Z kolei w przypadku likwidacji podatnika CIT lub spółki niebędącej osobą prawną w trakcie 2026 r., podmiot ten będzie obowiązany do przesłania ksiąg rachunkowych w formie pliku JPK w terminie do końca siódmego miesiąca po zakończeniu stosownego okresu rozliczeniowego".

Z treści wyjaśnień wynika, że sytuacja podatników PIT jest zróżnicowana w zależności od tego, czy są oni jednoosobowymi przedsiębiorcami prowadzącymi działalność gospodarczą na własne nazwisko, czy w innej formie prawnej (np. spółki jawnej). Ze względu na to poprosiliśmy o podanie podstawy prawnej takiego rozstrzygnięcia. W odpowiedzi, którą otrzymaliśmy 28 lipca 2026 r., Ministerstwo Finansów wyjaśniło, że: *„Na gruncie PIT, w przypadku likwidacji w trakcie roku podatkowego podmiotu obowiązanego do przesłania ksiąg w formie pliku JPK, nie ma możliwości, żeby podmiot ten, po zakończeniu roku podatkowego, przesłał księgi w ustawowym terminie. Jeżeli zatem, np. podmiotem tym jest spółka jawna, która została zlikwidowana w trakcie 2026 r., to jednocześnie nie ma możliwości, żeby ten podmiot (ta spółka) przesłała po zakończeniu roku podatkowego, tj. po zakończeniu 2026 r., księgi podatkowe w formie pliku JPK.*

W przypadku gdy podmiotem tym jest osoba fizyczna prowadząca działalność na własne nazwisko, która zlikwidowała działalność w trakcie 2026 r., to osoba ta będzie miała możliwość i tym samym, będzie obowiązana do przesłania ksiąg w formie pliku JPK, w ustawowym terminie".

1.9. Wpływ łączenia spółek na obowiązki w zakresie przesyłania ksiąg

Sprawa rozpoznana przez Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 5 sierpnia 2026 r., nr 0111-KDIB1-1.4010.276.2026.2.MF dotyczy kwestii zakresu ksiąg rachunkowych podlegających przekazaniu w formie pliku JPK w sytuacji połączenia spółek. Z opisu stanu faktycznego wynika, że w 2025 r. doszło do połączenia spółek metodą łączenia udziałów. W roku połączenia tylko spółka przejmująca miała status podmiotu zobowiązanego do prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu programów komputerowych i ich przesyłania w ustrukturyzowanej formie. Organ podatkowy uznał za prawidłowe stanowisko spółki przejmującej, że nie jest ona zobowiązana do przesłania ksiąg rachunkowych spółki przejętej za okres od początku 2025 r. do dnia połączenia (wpisu w KRS). Stwierdził, że w tych okolicznościach spółka przejmująca powinna złożyć JPK_KR_PD obejmujący dane z własnych ksiąg rachunkowych prowadzonych w 2025 r., łącznie z danymi spółki przejętej za okres od dnia połączenia do końca roku podatkowego. W interpretacji czytamy, że: *„(…) zobowiązanie do przesyłania ksiąg rachunkowych za 2025 rok, za spółkę przejmowaną* (B S.A. – przyp. red.), *(…) spowodowałoby w istocie retrospektywne Państwa* (A S.A. – przyp. red.) *objęcie ww. obowiązkiem w zakresie ksiąg rachunkowych spółki przejmowanej, w trybie który nie został przewidziany/uregulowany przez ustawodawcę.*

Tym samym w opisanym we wniosku przypadku rozliczenia za 2025 rok przychodów i kosztów w związku z połączeniem ze Spółką B S.A. dokonają Państwo na podstawie prowadzonych przez siebie ksiąg rachunkowych i w złożonym przez siebie zeznaniu rocznym.

Zatem brak jest racjonalnych podstaw do nakładania na A S.A. dodatkowego obowiązku raportowania JPK_KR_PD obejmującego dodatkowo dane B S.A. za okres od początku jej roku podatkowego, tj. od 1 stycznia 2025 r. do dnia połączenia, skoro spółka ta z uwagi na nieprzekroczenie ustawowego progu przychodów – nie została objęta ww. obowiązkiem".

II. ZMIANY PRZEPISÓW PRAWNYCH

1. Nowe zasady zwolnienia od PIT dochodów marynarzy

W Dz. U. z 2026 r. pod poz. 1079 opublikowana została ustawa z dnia 17 lipca 2026 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wsparcia przedsiębiorstw żeglugowych oraz stworzenia warunków ich funkcjonowania pod polską banderą.

Mocą tej ustawy nowe brzmienie uzyskał art. 21 ust. 1 pkt 23c updof (jego treść w brzmieniu przed i po zmianie prezentujemy w tabeli). W związku z tym uchylone zostały przepisy art. 21 ust. 35b i 35c updof, a w art. 21 ust. 35 pkt 2 lit. b oraz ust. 35d updof wprowadzono zmiany dostosowawcze.

Art. 21 ust. 1 pkt 23c updof	
przed zmianą	**po zmianie**
wolne od podatku są dochody marynarzy, którzy są obywatelami państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, uzyskane z tytułu pracy na statkach morskich podnoszących banderę państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, używanych do przewozu ładunku lub pasażerów w żegludze międzynarodowej, jeżeli była ona w danym roku podatkowym wykonywana łącznie przez okres co najmniej 183 dni, z wyjątkiem pracy wykonywanej na: a) holownikach, na których mniej niż 50% czasu pracy faktycznie wykonywanej przez holownik w ciągu roku stanowił przewóz ładunku lub pasażerów drogą morską, b) pogłębiarkach, na których mniej niż 50% czasu pracy faktycznie wykonywanej przez pogłębiarkę w ciągu roku stanowił przewóz wydobytego materiału drogą morską	wolne od podatku są dochody marynarzy uzyskane z tytułu pracy na statkach morskich podnoszących banderę państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, używanych do przewozu ładunku lub osób w żegludze międzynarodowej lub wykorzystywanych do ratownictwa pełnomorskiego, układania rurociągów, do budowy lub obsługi instalacji morskich, a także będących kablowcami, statkami badawczymi lub dźwigami pływającymi, z wyjątkiem pracy wykonywanej: a) na holownikach, na których mniej niż 50% czasu pracy faktycznie wykonywanej przez holownik w ciągu roku stanowił przewóz ładunku lub osób drogą morską, b) na pogłębiarkach, na których mniej niż 50% czasu pracy faktycznie wykonywanej przez pogłębiarkę w ciągu roku stanowił transport morski, c) na statkach świadczących regularne usługi pasażerskie między portami państw członkowskich Unii Europejskiej, w tym promach typu ro-ro, przez marynarzy niebędących obywatelami państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego

Omawiane zwolnienie ma zastosowanie pod warunkiem złożenia naczelnikowi urzędu skarbowego dokumentów określonych w art. 21 ust. 35 updof. Katalog tych dokumentów został rozszerzony. W przypadku pracy na statku podnoszącym inną, niż polska, banderę, możliwe będzie złożenie odpowiedniego zaświadczenia kapitana działającego w imieniu armatora.

Nadmieniamy, że w art. 63 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu (Dz. U. z 2026 r. poz. 102), zmienianej niniejszą ustawą nowelizującą, dodano ust. 4, który wskazuje, że określone koszty armatora dotyczące marynarzy, jak np. zapewnienie bezpłatnego zakwaterowania i warunków do rekreacji, nie stanowią przychodu marynarza.

Ustawa nowelizująca zasadniczo wchodzi w życie **10 września 2026 r.** Przy czym przepisy ustawy o PIT, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do dochodów uzyskanych, począwszy od dnia 1 stycznia roku następującego po roku, w którym Komisja Europejska wydała pozytywną decyzję o zgodności pomocy publicznej z rynkiem wewnętrznym, i obowiązują w okresie obowiązywania tej decyzji.

III. PRZYCHODY I KOSZTY W FIRMIE

1. Powypadkowa naprawa samochodu osobowego pokryta odszkodowaniem

Samochód osobowy będący środkiem trwałym w firmie uczestniczył w kolizji drogowej, w wyniku której uległ uszkodzeniu. Za naprawę warsztat samochodowy wystawił w czerwcu 2026 r. fakturę. Samochód posiada dobrowolne ubezpieczenie AC. W lipcu podatnik otrzymał odszkodowanie pokrywające koszty naprawy. Czy wydatki za naprawę mogą być zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, jeśli zostały pokryte odszkodowaniem od ubezpieczyciela? Czy uzyskane odszkodowanie będzie zwolnione od podatku?

☞ W opisanym stanie faktycznym poniesione wydatki na powypadkową naprawę samochodu mogą stanowić koszty uzyskania przychodów w pełnej wysokości, o ile samochód był wykorzystywany wyłącznie do działalności gospodarczej. Otrzymane odszkodowanie na pokrycie szkody będzie w pełnej wysokości przychodem podatkowym, który nie korzysta ze zwolnienia od podatku.

1.1. Wydatki poniesione na naprawę

Ogólne zasady

Wydatki na naprawę samochodu na gruncie podatku dochodowego kwalifikowane są do kosztów uzyskania przychodów na zasadach ogólnych, które określone zostały w art. 15 ust. 1 updop i art. 22 ust. 1 updof. Stosownie do tych przepisów kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub w celu zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 16 ust. 1 updop i art. 23 updof.

Oznacza to, że zasadniczo wszystkie poniesione wydatki, a więc bezpośrednio i pośrednio związane z uzyskiwaniem przychodów, po wyłączeniu znajdujących się w katalogu wydatków nieuznawanych za koszty uzyskania przychodów, mogą stanowić koszty uzyskania przychodów, o ile pozostają w związku przyczynowo-skutkowym m.in. z osiąganymi przychodami.

Wydatki na powypadkową naprawę samochodu osobowego są zaliczane generalnie do kosztów innych niż bezpośrednio związanych z przychodami, tj. do tzw. kosztów pośrednich, które są potrącalne w dacie ich poniesienia. Za dzień poniesienia uznaje się dzień, na który ujęto koszt w księgach rachunkowych (zaksięgowano) na podstawie otrzymanej faktury/rachunku lub innego dowodu w przypadku braku faktury/rachunku (art. 15 ust. 4d-4e updop i art. 22 ust. 5c-5d updof).

Przy zaliczaniu omawianych wydatków do kosztów podatkowych należy mieć na uwadze ograniczenia zawarte w art. 16 ust. 1 pkt 51 i ust. 5a updop oraz art. 23 ust. 1 pkt 46a i ust. 5a updof. Dotyczą one ujmowania w kosztach wydatków związanych z używaniem firmowych samochodów osobowych wykorzystywanych do tzw. celów mieszanych. W dyspozycji tych przepisów znajdują się bowiem również wydatki na powypadkową naprawę takich

samochodów. Z powołanych przepisów wynika, że nie uważa się za koszty uzyskania przychodów 25% poniesionych wydatków z tytułu kosztów używania firmowego samochodu osobowego na potrzeby prowadzonej przez podatnika działalności gospodarczej – jeżeli samochód osobowy jest wykorzystywany również do celów niezwiązanych z działalnością gospodarczą prowadzoną przez podatnika. Przy czym poniesione wydatki obejmują także podatek od towarów i usług, który zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług nie stanowi podatku naliczonego, oraz naliczony podatek od towarów i usług, w tej części, w jakiej zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług podatnikowi nie przysługuje obniżenie kwoty lub zwrot różnicy podatku od towarów i usług.

W pytaniu nie zostało wskazane, czy samochód jest wykorzystywany wyłącznie na potrzeby działalności gospodarczej, czy również do celów niezwiązanych z działalnością gospodarczą. Jeżeli służy podatnikowi wyłącznie do prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, to wydatki poniesione na jego naprawę będą kosztem uzyskania przychodów w pełnej wysokości. W sytuacji gdy jest wykorzystywany do tzw. celów mieszanych, wówczas do kosztów podatkowych można zaliczyć tylko 75% poniesionych wydatków na naprawę samochodu oraz 75% naliczonego podatku VAT, który zgodnie z przepisami ustawy o VAT nie podlega odliczeniu.

Należy podkreślić, że generalnie samochód osobowy uznaje się za wykorzystywany wyłącznie do celów związanych z działalnością gospodarczą podatnika w przypadku prowadzenia przez podatnika ewidencji przebiegu pojazdu na podstawie przepisów o VAT. Tak wynika z analizy art. 16 ust. 5f updop i art. 23 ust. 5f updof.

Dobrowolne ubezpieczenie samochodu a koszty podatkowe

W kontekście omawianego problemu należy również zwrócić uwagę na art. 16 ust. 1 pkt 50 updop i art. 23 ust. 1 pkt 48 updof. Na ich podstawie z kosztów podatkowych wyłączone zostały straty powstałe w wyniku utraty lub likwidacji samochodów oraz koszty ich remontów powypadkowych, jeżeli samochody nie były objęte ubezpieczeniem dobrowolnym.

W analizowanym przypadku przepisy te nie mają zastosowania, gdyż samochód, który uczestniczył w wypadku, posiada polisę AC, a zatem był objęty ubezpieczeniem dobrowolnym. Tak więc koszty jego remontu powypadkowego mogą być zaliczone do kosztów.

Takie stanowisko znajduje potwierdzenie w interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 1 kwietnia 2026 r., nr 0112-KDIL2-2.4011.111.2026.3.AA.

Dla Prenumeratorów GOFIN

Baza interpretacji wydawanych m.in. przez organy podatkowe dostępna w serwisie *interpretacje.gofin.pl*

Organ podatkowy odniósł się w niej również do możliwości zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów niepodlegającego odliczeniu podatku VAT od nabywanych usług naprawy samochodu, które są wyłączone z kosztów podatkowych z uwagi na brak ubezpieczenia dobrowolnego. Stwierdził, że: *„Z faktury za naprawę samochodu osobowego wykorzystywanego przez Pana do celów mieszanych może Pan odliczyć 50% kwoty podatku VAT. Nieodliczona część podatku VAT może podlegać ujęciu w kosztach podatkowych w ramach limitu 75%. Poniesione wydatki, o których mowa m.in. w art. 23 ust. 1 pkt 46a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, na podstawie art. 23 ust. 5a tej ustawy, obejmują podatek VAT, który zgodnie z przepisami o VAT nie stanowi podatku naliczonego, oraz naliczony podatek VAT, w tej części, w jakiej zgodnie z przepisami o podatku VAT podatnikowi nie przysługuje obniżenie kwoty lub zwrot różnicy podatku VAT. Na podstawie faktury może Pan zaliczyć do kosztów 75% kwoty podatku VAT niepodlegającej odliczeniu, czyli 75% z 50% kwoty podatku VAT”*.

1.2. Odszkodowanie uzyskane od ubezpieczyciela

Co do zasady, przychodem z działalności gospodarczej są wszelkie przysporzenia majątkowe, uzyskane w związku z tą działalnością, o ile ustawa nie wyłącza ich z tej kategorii. Do przychodów z tego źródła należy zaliczyć odszkodowania za szkody dotyczące składników majątku związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą (art. 12 ust. 1 pkt 1 updop i art. 14 ust. 2 pkt 12 updof).

Organy podatkowe podkreślają, że do odszkodowań nie ma zastosowania art. 12 ust. 4 pkt 6a updop i art. 14 ust. 3 pkt 3a updof, na podstawie których do przychodów nie zalicza się zwróconych innych wydatków niezaliczonych do kosztów uzyskania.

Co istotne, przychodem podatnika z tytułu otrzymanego od ubezpieczyciela odszkodowania z tytułu szkody dotyczącej samochodu osobowego, jest cała wartość odszkodowania, nawet jeśli podatnik nie zaliczył do kosztów wydatków na naprawę powypadkową lub zaliczył tylko część tych wydatków. Również w przypadku gdy odszkodowanie zostało wypłacone z OC sprawcy, będzie ono stanowiło (u otrzymującego) przychód w pełnej wysokości. Takiej sytuacji dotyczy powołana interpretacja z 1 kwietnia 2026 r. W opisanym w niej stanie faktycznym szkoda została pokryta z polisy OC sprawcy. Wskazując art. 14 ust. 3 pkt 3a updof, organ podatkowy stwierdził, że: *„Z przytoczonego przepisu wynika, że w przypadku, gdy podatnik poniesie wydatek, który zostaje sfinansowany kwotą pochodzącą z tytułu ubezpieczenia, nie można mówić o zwrocie wydatku poniesionego przez podatnika. Otrzymane odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia jest realizacją świadczenia wynikającego z postanowień umowy ubezpieczenia i stanowi wyrównanie poniesionego wydatku (na pokrycie szkody z majątku podatnika), w kwocie odpowiadającej poniesionemu przez podatnika wydatkowi, a nie zwrot tego wydatku. Tym samym, kwoty wypłaconych odszkodowań, nawet na pokrycie wydatków poniesionych przez podatnika, niezaliczanych do kosztów uzyskania przychodów, nie stanowią zwrotu wydatków, w rozumieniu art. 14 ust. 3 pkt 3a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych”*.

Zatem, gdy podatnik otrzyma od ubezpieczyciela odszkodowanie w związku ze szkodą komunikacyjną samochodu stanowiącego jego środek trwały, to uzyskuje on z tego tytułu przychód podatkowy objęty dyspozycją art. 12 ust. 1 pkt 1 updop i art. 14 ust. 2 pkt 12 updof. Przychód u otrzymującego powstaje również, w sytuacji gdy ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie bezpośrednio do wykonawcy naprawy uszkodzonego auta (por. interpretację indywidualną Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 17 lipca 2023 r., nr 0114-KDIP3-1.4011.497.2023.2.AC).

Przychód z tytułu otrzymanego odszkodowania powstaje w momencie jego faktycznego uzyskania przez podatnika, tj. generalnie w momencie jego wpływu na rachunek bankowy podatnika. Jeżeli jednak firma ubezpieczeniowa nie przekazuje odszkodowania bezpośrednio do podatnika, lecz na rachunek bankowy warsztatu dokonującego powypadkowej naprawy samochodu, to w takiej sytuacji przyjmuje się, że przychód podatkowy z tytułu odszkodowania powstaje w dacie przekazania odszkodowania do tego podmiotu.

1.3. Zwolnienie odszkodowania od podatku

Warto wspomnieć, że w określonych sytuacjach, odszkodowania za szkody w środkach trwałych mogą korzystać ze zwolnienia od podatku dochodowego.

Z treści art. 17 ust. 1 pkt 54a updop i art. 21 ust. 1 pkt 29b updof wynika, że wolne od podatku są odszkodowania za szkody w środku trwałym, z wyłączeniem samochodu osobowe-

go, w części wydatkowanej w roku podatkowym lub w roku bezpośrednio po nim następującym na remont tego środka trwałego albo na zakup lub na wytworzenie we własnym zakresie środka trwałego zaliczonego zgodnie z Klasyfikacją do tego samego rodzaju co środek trwały, z którym związana była taka szkoda. Wówczas art. 16 ust. 1 pkt 48 updop i art. 23 ust. 1 pkt 45 updof stosuje się odpowiednio.

W opisanym przypadku szkoda dotyczy samochodu osobowego będącego środkiem trwałym. Oznacza to, że dotyczące tej szkody odszkodowanie nie korzysta ze zwolnienia od podatku.

2. Wycena dla celów CIT części odsetkowej raty leasingowej

Spółka z o.o., opodatkowana tzw. klasycznym CIT, zawarła z firmą leasingową umowę, która dla celów podatkowych jest uznawana za leasing finansowy, przy czym zawarto ją w euro. Jaki kurs euro spółka powinna zastosować w celu przeliczenia na złote części odsetkowej raty leasingowej na potrzeby jej ujęcia w kosztach podatkowych? Czy powinien to być średni kurs NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień zapłaty części odsetkowej raty leasingowej, czy kurs z dnia poprzedzającego dzień wystawienia noty przez firmę leasingową (nota ta jest wystawiana co miesiąc i na jej podstawie spółka opłaca część odsetkową raty leasingowej)?

☞ W sytuacji gdy umowa leasingu finansowego została zawarta w walucie obcej (tu: euro), to część odsetkową raty leasingowej zasadne jest – naszym zdaniem – przeliczyć na złote – w celu ujęcia jej w kosztach podatkowych – po średnim kursie NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień wystawienia faktury dokumentującej leasing finansowy.

2.1. Zasady rozliczania

Na gruncie CIT przez umowę leasingu rozumie się umowę nazwaną w kodeksie cywilnym, a także każdą inną umowę, na mocy której jedna ze stron (finansujący) oddaje do odpłatnego używania albo używania i pobierania pożytków na warunkach określonych w ustawie drugiej stronie (korzystającemu), podlegające amortyzacji środki trwałe lub wartości niematerialne i prawne, a także grunty oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów (art. 17a pkt 1 updop).

W praktyce możemy mieć do czynienia z dwoma rodzajami leasingu, tj. z leasingiem operacyjnym lub z leasingiem finansowym. Są one odmiennie rozliczane dla celów CIT.

W sytuacji opisanej w treści pytania mowa jest o drugim z tych leasingów. Przypomnijmy, że w leasingu, który dla celów CIT jest uznawany za finansowy, opłaty stanowiące spłatę wartości początkowej środków trwałych (lub wartości niematerialnych i prawnych) nie są zaliczane bezpośrednio do kosztów uzyskania przychodów leasingobiorcy. Składają się one na wartość początkową środka trwałego (lub wartości niematerialnej i prawnej) i podlegają zaliczeniu do kosztów podatkowych zasadniczo za pośrednictwem odpisów amortyzacyjnych. Mowa tu generalnie o części kapitałowej rat leasingowych.

Odmiennie traktuje się jednak część odsetkową rat leasingowych. Podlega ona bowiem bezpośredniemu zaliczeniu do kosztów uzyskania przychodów. Uznaje się ją za koszt inny niż

bezpośrednio związany z przychodami (tj. tzw. koszt pośredni) i ujmuje w kosztach podatkowych na zasadach przewidzianych dla tego rodzaju kosztów (tj. zgodnie z art. 15 ust. 4d-4e updop). Nie rozlicza się jej natomiast na zasadach przewidzianych dla odsetek. Nie stosuje się tu zatem art. 16 ust. 1 pkt 11 updop, na podstawie którego nie zalicza się do kosztów uzyskania przychodów naliczonych, lecz niezapłaconych albo umorzonych odsetek od zobowiązań, w tym również od pożyczek (kredytów). Tak też wynika np. z interpretacji indywidualnej Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z 20 czerwca 2016 r., nr IBPB-1-3/4510-486/16/IZ. Zdaniem organu podatkowego: *„(…) tzw. »część odsetkowa« raty leasingowej stanowi wynagrodzenie za używanie przedmiotu leasingu, które korzystający zobowiązany jest ponieść na rzecz finansującego, z tym że to wynagrodzenie nie powinno być utożsamiane z odsetkami. W analizowanej sprawie nie znajdzie więc zastosowania art. 16 ust. 1 pkt 11 updop (...)”.*

Wspomnijmy, że w leasingu finansowym część odsetkowa rat leasingowych jest uznawana za koszt finansowania dłużnego (zob. np. interpretację indywidualną Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 15 października 2025 r., nr 0111-KDIB1-1.4010.440.2025.1.SG). Ujmując ją w kosztach podatkowych, należy mieć zatem na uwadze, że podatnicy są zobowiązani wyłączać z kosztów uzyskania przychodów koszty finansowania dłużnego w części, w jakiej nadwyżka tych kosztów przewyższa wyższą ze wskazanych wartości: kwotę 3.000.000 zł albo 30% tzw. podatkowej EBITDA. Tę kwestię pomijamy w tym artykule.

2.2. Przeliczenie na potrzeby podatkowe

Na gruncie CIT koszty poniesione w walucie obcej przelicza się na złote po średnim kursie NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień poniesienia kosztu. Tak wynika z art. 15 ust. 1 zdanie drugie updop.

Dla Prenumeratorów GOFIN

Kursy średnie walut obcych ogłaszane przez NBP dostępne w serwisie *wskazniki.gofin.pl*

Co jednak ważne, w praktyce na ogół uznaje się, że ustalając kurs waluty obcej, stosowany do wyceny kosztu poniesionego w walucie obcej, należy uwzględniać przepisy dotyczące podatkowych różnic kursowych, zawarte w art. 15a updop.

Na podstawie art. 15a ust. 7 updop, za koszt poniesiony uważa się – na potrzeby ustalania podatkowych różnic kursowych – koszt wynikający z otrzymanej faktury (rachunku) albo innego dowodu w przypadku braku faktury (rachunku).

Zwróćmy uwagę, że w leasingu finansowym mamy do czynienia z dostawą towaru (przedmiotu leasingu), a część odsetkowa raty leasingowej jest dokumentowana fakturą łącznie z częścią kapitałową raty leasingowej. Część odsetkowa rat leasingowych nie jest już później dokumentowana „nowymi” fakturami, ich zapłata może być dokonywana np. na podstawie wystawianej co miesiąc przez firmę leasingową noty obciążeniowej. W związku z tym kwestią budzącą wątpliwości jest, jaki kurs waluty obcej należy tu zastosować do wyceny części odsetkowej rat leasingowych, tj. średni kurs NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień wystawienia:

– faktury dokumentującej leasing finansowy, czy
– not obciążeniowych.

W naszej opinii, zasadne jest w tym przypadku zastosowanie średniego kursu NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień wystawienia wymienionej faktury dokumentującej leasing finansowy. Zaznaczamy jednak, że jest to stanowisko redakcji i nie wiadomo, czy podobnie uzna właściwy dla podatnika organ podatkowy.

Dodajmy, że w przypadku gdy koszt – w postaci części odsetkowej raty leasingowej – został poniesiony w walucie obcej i zapłata części odsetkowej raty leasingowej również nastąpi w walucie obcej, to powstaną podatkowe różnice kursowe, gdy średni kurs NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień wystawienia wymienionej faktury dokumentującej leasing finansowy będzie się różnił od kursu waluty obcej zastosowanego do wyceny zapłaty części odsetkowej raty leasingowej. Tę kwestię tu pomijamy.

3. Moment ujęcia w kosztach uzyskania przychodów kosztów udokumentowanych fakturami z lat ubiegłych

W spółce z o.o. w trakcie inwentaryzacji dokumentacji księgowej ujawniono nieujęte wcześniej faktury kosztowe. Zostały one wystawione i otrzymane w 2023 r., jednak z przyczyn organizacyjnych nie ujęto ich w księgach rachunkowych ani rozliczeniach podatkowych za ten rok. Czy w opisanej sytuacji spółka powinna ująć odnalezione faktury w bieżącym roku podatkowym, czy dokonać korekty rozliczeń za 2023 r., tj. zeznania CIT za 2023 r.?

☞ Jednoznaczne rozstrzygnięcie, w którym momencie spółka powinna zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów koszty udokumentowane fakturami, o których mowa w pytaniu jest problemowe. Szczegóły w dalszej części artykułu.

3.1. Kwalifikacja podatkowa

Kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów ze źródła przychodów lub w celu zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 16 ust. 1 updop. Przyjmuje się także, że kosztem podatkowym może być taki koszt, który jest racjonalny i ekonomicznie uzasadniony oraz właściwie udokumentowany. W ustawie o CIT nie określono, jaki dokument należy uznać za właściwy, na potrzeby zaliczenia kosztu do kosztów uzyskania przychodów. W przypadku transakcji opodatkowanych VAT takim dokumentem jest z reguły faktura, choć dopuszczalne jest dokumentowanie kosztu podatkowego innym dokumentem (te kwestie tu pomijamy).

Z pytania wynika, że spółka w 2023 r. otrzymała faktury kosztowe dotyczące tego roku, ale nie uwzględniła ich w rachunku podatkowym (ani w księgach rachunkowych). Aby ustalić, jak dla celów CIT potraktować koszty udokumentowane tymi zaległymi fakturami, odnieśmy się do sytuacji, w której koszty stanowią koszty bezpośrednio związane z przychodami i koszty inne niż bezpośrednio związane z przychodami, tzw. koszty pośrednie.

3.2. Koszty bezpośrednio związane z przychodami

Kwestię potrącalności kosztów bezpośrednio związanych z przychodami reguluje art. 15 ust. 4 i 4b-4c updop. Na podstawie tych przepisów koszty uzyskania przychodów bezpośrednio związane z przychodami są generalnie potrącalne w tym roku podatkowym, w którym osiągnięte zostały przychody, których koszty te bezpośrednio dotyczą. Mowa tu o kosztach poniesionych w latach poprzedzających rok osiągnięcia przychodów, w roku osiągnięcia przychodów, a także po zakończeniu tego roku podatkowego do dnia:

1) sporządzenia sprawozdania finansowego, zgodnie z odrębnymi przepisami, niepóźniej jednak niż do upływu terminu określonego do złożenia zeznania, jeżeli podatnicy są obowiązani do sporządzania takiego sprawozdania, albo

2) złożenia zeznania, niepóźniej jednak niż do upływu terminu określonego do złożenia tego zeznania, jeżeli podatnicy, zgodnie z odrębnymi przepisami, nie są obowiązani do sporządzania sprawozdania finansowego.

Z kolei koszty bezpośrednio związane z przychodami, odnoszące się do przychodów danego roku podatkowego, a poniesione po dniu, którym mowa w pkt 1 lub 2, są potrącalne w roku podatkowym następującym po roku, za który sporządzane jest sprawozdanie finansowe lub składane zeznanie.

Koszty bezpośrednie poniesione w następnym roku podatkowym

Kwestią sporną jest to, czy „rokiem następującym po roku, za który sporządzane jest sprawozdanie finansowe lub składane zeznanie" (o którym mowa w art. 15 ust. 4c updop), jest:

– wyłącznie rok bezpośrednio następujący po roku podatkowym, którego dotyczy sprawozdanie finansowe/zeznanie podatkowe, czy
– którykolwiek z kolejnych lat.

Z interpretacji indywidualnych organów podatkowych generalnie wynika, że właściwe jest drugie podejście, tj. że „rokiem następującym po roku, za który sporządzane jest sprawozdanie finansowe lub składane zeznanie" nie musi być wyłącznie rok bezpośrednio następujący po roku podatkowym, w którym powstał przychód, którego koszt ten bezpośrednio dotyczy. Mogą to być także kolejne lata. Tak wynika np. z interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 8 listopada 2024 r., nr 0114-KDIP2-2.4010.481.2024.1.KW i z 28 lipca 2021 r., nr 0111-KDIB1-2.4010.224.2021.1.SK. Jak czytamy w pierwszej z tych interpretacji: *„Z art. 15 ust. 4c updop nie wynika, że koszty bezpośrednio związane z uzyskiwanymi przychodami należy wyłącznie ujmować w roku następującym bezpośrednio po roku podatkowym, w którym podatnik uzyskał przychód. Przy rozliczaniu kosztów bezpośrednich na zasadzie wyjątku, pozwalającego ująć te koszty w roku następnym w stosunku do tego, w którym wystąpił przychód, ustawodawca nie ograniczył wyłącznie do jednego następnego roku podatkowego, umiejscowionego bezpośrednio po roku, w którym powstał przychód. Przepis ten zawiera otwartą formułę rozliczania kosztów bezpośrednich w czasie, to jest w roku podatkowym następnym, w którym został poniesiony i udokumentowany koszt bezpośredni.*

(…) należy się z Państwem zgodzić, że koszty bezpośrednio związane z przychodami poniesione przez Spółkę po upływie jednego roku lub więcej lat od końca roku podatkowego, w którym Spółka osiągnęła przychody odpowiadające tym kosztom, powinny być rozliczone na potrzeby podatku dochodowego w roku ich poniesienia, tj. w roku podatkowym, w którym ujęto koszt w księgach rachunkowych na podstawie otrzymanej faktury".

Zaznaczamy, że odmienne stanowisko można odnaleźć w orzecznictwie sądów administracyjnych. NSA w wyroku z 4 lutego 2020 r., sygn. akt II FSK 746/18 uznał, że użycie przez ustawodawcę sformułowania „są potrącalne w roku podatkowym następującym po roku, za który sporządzane jest sprawozdanie finansowe lub składane zeznanie" oznacza, iż rokiem podatkowym, za który należy uwzględnić przedmiotowe koszty uzyskania przychodu, jest rok bezpośrednio następujący po roku podatkowym, którego dotyczy sprawozdanie finansowe/zeznanie podatkowe.

Koszty bezpośrednie udokumentowane fakturami omyłkowo nieujętymi w rachunku podatkowym

Z pytania wynika, że spółka posiada faktury kosztowe wystawione i otrzymane w 2023 r., nieujęte w księgach rachunkowych ani w rachunku podatkowym. Zakładamy, że faktury te dokumentują koszty bezpośrednio związane z przychodami 2023 r., w związku z czym koszty z nich wynikające powinny zostać uwzględnione w rachunku podatkowym w 2023 r.

Powstaje pytanie, czy przedstawione wcześniej wyjaśnienia – dotyczące momentu potrącenia kosztów bezpośrednio związanych z przychodami poniesionych w kolejnym roku podatkowym – mają zastosowanie także w tym przypadku.

Zwróćmy tu uwagę na interpretację indywidualną Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 5 maja 2026 r., nr 0111-KDIB1-1.4010.116.2026.1.MF. Organ podatkowy odnosił się w niej do sytuacji, w której faktury dokumentujące koszty bezpośrednio związane z przychodami uzyskanymi w 2024 r. na skutek omyłki lub niedopatrzenia nie zostały ujęte w rachunku podatkowym tego roku. Błąd został wykryty w kolejnym roku (tj. 2025 r.), w toku wewnętrznej weryfikacji rozliczeń i audytu dokumentacji. Powołany organ uznał, że w tym przypadku spółka powinna zaliczyć je do kosztów uzyskania przychodów za 2024 r. Jego zdaniem: *„(…) zidentyfikowane przez Państwa w 2025 r. koszty o charakterze bezpośrednim (faktury dokumentujące wydatki budowlane i projektowe ściśle związane ze sprzedanymi wcześniej lokalami), które omyłkowo nie zostały ujęte w rachunku podatkowym Państwa Spółki za 2024 rok – powinny zostać zaliczone do kosztów uzyskania przychodów zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy o CIT, tj. w 2024 r., a więc w roku podatkowym, w którym osiągnięte zostały odpowiadające im przychody ze sprzedaży danej inwestycji.*

W związku z powyższym nie sposób zgodzić się z Państwa stanowiskiem, w myśl którego korekta kosztów uzyskania przychodów wynikająca z ich uprzedniego niezaliczenia do kosztów podatkowych w 2024 roku (pomimo istnienia związku bezpośredniego z przychodem), powinna zostać dokonana na bieżąco, tj. w roku podatkowym 2025, w którym Spółka zidentyfikowała przedmiotowe koszty”.

Uwzględniając to podejście, w sytuacji, o której mowa w pytaniu koszty bezpośrednio związane z przychodami uzyskanymi w 2023 r., udokumentowane fakturami wystawionymi i otrzymanymi również w 2023 r., powinny zostać ujęte w kosztach podatkowych spółki w 2023 r., poprzez korektę kosztów wstecz.

Zaznaczamy, że kwestia ta wzbudza wątpliwości i nie wiadomo, czy podobne stanowisko zajmie właściwy dla podatnika organ podatkowy. W związku z tym zalecamy wystąpić z wnioskiem o interpretację indywidualną.

3.3. Koszty inne niż bezpośrednio związane z przychodami

Inne reguły dotyczą momentu zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów tzw. kosztów pośrednich. Rozliczając dla celów CIT tego rodzaju koszty, należy mieć na uwadze, że:

- koszty pośrednie są potrącalne w dacie ich poniesienia,
- za dzień poniesienia kosztu uważa się dzień, na który ujęto koszt w księgach rachunkowych (zaksięgowano) na podstawie otrzymanej faktury (rachunku), albo dzień, na który ujęto koszt na podstawie innego dowodu w przypadku braku faktury (rachunku), z wyjątkiem sytuacji gdy dotyczyłoby to ujętych jako koszty rezerw albo biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów; zgodnie z obecnym stanowiskiem organów podatkowych, dniem poniesienia kosztu pośredniego jest dzień, na który ujęto (zaksięgowano) koszt w księgach rachunkowych na jakimkolwiek koncie, niekoniecznie kosztowym (z wyjątkiem sytuacji gdy dotyczyłoby to ujętych jako koszty rezerw albo biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów),
- w przypadku gdy koszty pośrednie dotyczą okresu przekraczającego rok podatkowy, a nie jest możliwe określenie, jaka ich część dotyczy danego roku podatkowego, w takim przypadku stanowią koszty uzyskania przychodów proporcjonalnie do długości okresu, którego dotyczą.

Wynika tak z art. 15 ust. 4d-4e updop.

Z przywołanych regulacji wypływa wniosek, że warunkiem zaliczenia kosztu pośredniego do kosztów uzyskania przychodów jest m.in. jego ujęcie w księgach rachunkowych oraz iż koszty pośrednie powinny być generalnie przypisane do roku podatkowego, którego dotyczą.

Odnosząc te regulacje do sytuacji, o której mowa w pytaniu powstają wątpliwości, jak rozliczyć dla celów CIT koszty pośrednie udokumentowane wskazanymi w pytaniu fakturami wystawionymi i otrzymanymi w 2023 r., omyłkowo nieujętymi w księgach rachunkowych i kosztach podatkowych 2023 r. Wydaje się, że skoro koszty zostały ujęte w księgach rachunkowych dopiero w 2026 r., to zasadne byłoby ich ujęcie w kosztach podatkowych w 2026 r. Odmienny wniosek wynika z interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 20 lipca 2022 r., nr 0111-KDIB1-1.4010.257.2022.3.AND dotyczącej momentu ujęcia w kosztach podatkowych faktur dokumentujących koszty pośrednie wystawionych w 2019 r., ujętych w księgach rachunkowych w 2022 r. (w związku z wyrokiem sądowym rozstrzygającym zasadność wystawienia tych faktur). Organ podatkowy wskazał na konieczność ujęcia kosztów w okresie, którego dotyczą (tj. 2019 r.). Zgodnie z tym podejściem, w sytuacji, o której mowa w pytaniu koszty pośrednie dotyczące 2023 r., udokumentowane fakturami wystawionymi i otrzymanymi również w 2023 r., powinny zostać ujęte w kosztach podatkowych spółki w 2023 r.

Podobnie jak pisaliśmy w części dotyczącej kosztów bezpośrednio związanych z przychodami, ze względu na wątpliwości związane z przedmiotową kwestią zalecamy wystąpić do właściwego dla podatnika organu podatkowego z wnioskiem o interpretację indywidualną.

4. Rozliczenie wydatków remontowych

Spółka z o.o. prowadzi działalność produkcyjną, w której wykorzystuje urządzenia i maszyny podlegające cyklicznym przeglądom. Okazało się, że konieczne będzie przeprowadzenie remontu jednej z maszyn produkcyjnych. Koszty remontu dla celów bilansowych będą rozliczane w czasie. Czy dla celów podatkowych również należy rozliczać je w czasie?

☞ Wydatki na remont maszyny produkcyjnej dla celów podatkowych będą kosztami uzyskania przychodów w dacie poniesienia. Bez znaczenia pozostaje fakt, że dla celów bilansowych będą rozliczane w czasie.

Dla celów podatkowych możliwość zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów planowanych wydatków na remont (a nie ulepszenie) środka trwałego należy ocenić w świetle art. 15 ust. 1 updop. Zgodnie z jego brzmieniem kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów ze źródła przychodów lub w celu zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 16 ust. 1.

Zasadniczo więc wszystkie poniesione wydatki, po wyłączeniu wymienionych w katalogu wydatków nieuznawanych za koszty uzyskania przychodów, mogą stanowić koszty uzyskania przychodu, o ile pozostają w związku przyczynowo-skutkowym z osiąganymi przychodami lub zachowaniem/zabezpieczeniem źródła przychodów.

Ustawodawca dzieli koszty na dwie kategorie, mianowicie:

– bezpośrednio związane z przychodami, których poniesienie przekłada się wprost na uzyskanie konkretnych przychodów, tzn. możliwe jest ustalenie, w jakim okresie i w jakiej wysokości powstał związany z nimi przychód, oraz

– inne niż bezpośrednio związane z przychodami (tzw. koszty pośrednie), których nie można w taki sposób przypisać do określonych przychodów, ale są racjonalnie uzasadnione jako prowadzące do ich osiągnięcia.

Prawidłowe przypisanie kosztu do właściwej kategorii jest istotne z uwagi na to, że dla każdej z nich przewidziany został inny moment odniesienia do kosztów uzyskania przychodów.

Wydatki na remont środków trwałych kwalifikowane są jako koszty podatkowe inne niż bezpośrednio związane z przychodami. Moment odniesienia ich do kosztów uzyskania przychodów należy ustalać zgodnie z zasadami zawartymi w art. 15 ust. 4d i 4e updop. W myśl tych przepisów koszty uzyskania przychodów, inne niż koszty bezpośrednio związane z przychodami, są potrącalne w dacie ich poniesienia. Jeżeli koszty te dotyczą okresu przekraczającego rok podatkowy, a nie jest możliwe określenie, jaka ich część dotyczy danego roku podatkowego, w takim przypadku stanowią koszty uzyskania przychodów proporcjonalnie do długości okresu, którego dotyczą.

Za dzień poniesienia kosztu uzyskania przychodów, co do zasady, uważa się dzień, na który ujęto koszt w księgach rachunkowych (zaksięgowano) na podstawie otrzymanej faktury (rachunku), albo dzień, na który ujęto koszt na podstawie innego dowodu w przypadku braku faktury (rachunku), z wyjątkiem sytuacji gdy dotyczyłoby to ujętych jako koszty rezerw albo biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów.

Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem organów podatkowych, obecnie uznaje się, że dniem poniesienia kosztu jest dzień, na który został on ujęty w księgach rachunkowych na jakimkolwiek koncie, niekoniecznie kosztowym. Tak też uznał Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 2 stycznia 2026 r., nr 0111-KDIB-1-2.4010.585.2025.1.AK. Wskazał w niej, że: *„W zakresie wszelkich wydatków stanowiących na gruncie ustawy o CIT pośrednie koszty uzyskania przychodów, które w momencie poniesienia, dla celów księgowych, są ujmowane na innych kontach niż kosztowe (tj. nie są księgowane jako koszt), podatnik jest uprawniony do rozpoznania ich w kosztach podatkowych w dacie, pod którą dany wydatek zostanie ujęty w księgach rachunkowych bez względu na rodzaj konta, na jakim zostanie dokonany zapis księgowy, z wyjątkiem sytuacji, gdy dotyczyłoby to ujętych jako koszty rezerw albo biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów. Należy bowiem zauważyć, że istnieje taka grupa wydatków (kosztów) poniesionych przez podatnika, które stanowią koszt poniesiony w rozumieniu art. 15 ust. 4e ustawy o CIT, a rachunkowo nie będą ujęte na koncie kosztowym wcale albo będą ujęte z opóźnieniem”*.

W powołanej interpretacji, zdaniem organu podatkowego, koszty remontów jako koszty uzyskania przychodów, inne niż koszty bezpośrednio związane z przychodami powinny być ujmowane jako koszty podatkowe na podstawie art. 15 ust. 4e w związku z ust. 4d updop, a więc jednorazowo, w dacie ich poniesienia, pomimo że dla celów bilansowych są rozliczane w czasie.

Odnosząc się do spółki, o której mowa w treści pytania, niewątpliwie planowane wydatki na remont maszyny produkcyjnej wykorzystywanej na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej, będą stanowiły koszty uzyskania przychodów w rozumieniu art. 15 ust. 1 updop. Przedmiotowe wydatki powinny być ujęte w kosztach podatkowych jednorazowo w dacie ich poniesienia, czyli ujęcia w księgach rachunkowych. Bez znaczenia pozostaje fakt, że dla celów bilansowych będą rozliczane w czasie.

IV. ROZLICZANIE PODATKU PRZEZ PŁATNIKA

1. Obliczanie zaliczki na podatek, gdy dochód pracownika przekroczy pierwszy próg podatkowy

Zakłady pracy będące osobami fizycznymi, osobami prawnymi oraz jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej są obowiązane jako płatnicy obliczać i pobierać w ciągu roku zaliczki na podatek dochodowy od osób, które uzyskują od tych zakładów przychody ze stosunku pracy i stosunków pokrewnych oraz z zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego wypłacanych przez te zakłady pracy. Tak wynika z art. 32 ust. 1 updof.

1.1. Stawka podatku zależna od wysokości dochodu

Płatnik obliczając pracownikowi zaliczkę na podatek, obowiązany jest stosować stawkę podatku adekwatną do wysokości dochodu osiągniętego przez pracownika w danym zakładzie pracy od początku roku. Zasady stosowania właściwej stawki podatku ustawodawca określił w art. 32 ust. 2 updof. Z przepisu tego wynika, że zaliczki za miesiące od stycznia do grudnia wynoszą:

1) za miesiące, w których dochód podatnika uzyskany od początku roku od danego płatnika nie przekroczył kwoty 120.000 zł – 12% dochodu uzyskanego w danym miesiącu,
2) za miesiąc, w którym dochód podatnika uzyskany od początku roku od danego płatnika przekroczył kwotę 120.000 zł – 12% od tej części dochodu uzyskanego w tym miesiącu, która nie przekroczyła tej kwoty, i 32% od nadwyżki ponad kwotę 120.000 zł,
3) za miesiące następujące po miesiącu, w którym dochód podatnika uzyskany od początku roku od danego płatnika przekroczył kwotę 120.000 zł – 32% dochodu uzyskanego w danym miesiącu od danego płatnika.

Zwróć uwagę!

Przez dochód należy rozumieć uzyskane w ciągu miesiąca przychody ze stosunku pracy i stosunków pokrewnych oraz zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego wypłacane przez płatnika, po odliczeniu:

– kosztów uzyskania przychodów oraz
– potrąconych przez płatnika w danym miesiącu składek na ubezpieczenia społeczne.

Przykład

Miesięczne wynagrodzenie pracownika wynosi 18.000 zł. Zatem w okresie od stycznia do sierpnia 2026 r. uzyskał w danym zakładzie pracy przychód ze stosunku pracy w wysokości 144.000 zł (18.000 zł x 8 m-cy) i miał:

– *zastosowane koszty uzyskania przychodów w kwocie 2.000 zł (250 zł x 8 m-cy),*
– *potrącone składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości 19.742,40 zł (2.467,80 zł x 8 m-cy*).

Dochód pracownika od początku roku wyniósł 122.257,60 zł (144.000 zł – 2.000 zł – 19.742,40 zł).

Trzeba podkreślić, że przy ustalaniu wysokości dochodu na potrzeby określenia limitu 120.000 zł nie bierze się pod uwagę dochodu wolnego od podatku, np. na podstawie ulgi dla młodych, dla powracających z zagranicy, dla rodzin 4+, czy dla seniorów. Dopiero gdy kwota opodatkowanego dochodu przekroczy 120.000 zł, pracownik „wchodzi" w drugi próg podatkowy, a płatnik stosuje mu stawkę podatku w wysokości 32%.

Przykład

W sierpniu 2026 r. dochód pracownika, o którym mowa w poprzednim przykładzie osiągnięty w tym zakładzie pracy od początku roku przekroczył pierwszy próg podatkowy, tj. 120.000 zł. Przy czym dochód w sierpniu:

- *mieszczący się w pierwszym przedziale skali podatkowej to 13.024,60 zł [120.000 zł – (15.282,20 zł x 7 m-cy)],*
- *przekraczający górną granicę pierwszego przedziału skali podatkowej to 2.257,60 zł (122.257,60 zł – 120.000 zł).*

Stawkę podatku w wysokości 12% zakład pracy stosował przy obliczaniu zaliczki na podatek za miesiące od stycznia do lipca 2026 r. W sierpniu 2026 r. zaliczkę obliczył według 12% i 32% stawki podatku. Natomiast od września 2026 r. będzie stosował 32% stawkę podatku.

Obliczenie zaliczek na podatek w 2026 r. przedstawia się następująco:

Wiersz	Wyszczególnienie	Od stycznia do lipca 2026 r.	Sierpień 2026 r.	Od września do grudnia 2026 r.
		kwota (zł)		
1	Wynagrodzenie za pracę	18.000,00	18.000,00	18.000,00
2	Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (wiersz 1)	18.000,00	18.000,00	18.000,00
3	Składki na ubezpieczenia społeczne [(wiersz 2 x 9,76%) + (wiersz 2 x 1,50%) + (wiersz 2 x 2,45%)]	2.467,80	2.467,80	2.467,80
4	Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne (wiersz 1 – wiersz 3)	15.532,20	15.532,20	15.532,20
5	Składka na ubezpieczenie zdrowotne do pobrania (wiersz 4 x 9%)	1.397,90	1.397,90	1.397,90
6	Koszty uzyskania przychodu	250,00	250,00	250,00
7	Dochód (wiersz 1 – wiersz 6 – wiersz 3); dochód w sierpniu opodatkowany według stawki: – 12% – 13.024,60 zł, – 32% – 2.257,60 zł	15.282,20	15.282,20	15.282,20

8	*Podstawa obliczenia zaliczki na podatek według stawki 12%, po zaokrągleniu do pełnych złotych*	*15.282,00*	*13.025,00*	*–*
9	*Podstawa obliczenia zaliczki na podatek według stawki 32%, po zaokrągleniu do pełnych złotych*	*–*	*2.258,00*	*15.282,00*
10	*Zaliczka na podatek (wiersz 8 x 12%)*	*1.833,84*	*1.563,00*	*–*
11	*Zaliczka na podatek (wiersz 9 x 32%)*	*–*	*722,56*	*4.890,24*
12	*Zaliczka na podatek do pobrania, po zaokrągleniu do pełnych złotych (wiersz 10 + wiersz 11 – 300 zł)*	*1.534,00*	*1.986,00*	*4.590,00*
13	*Do wypłaty (wiersz 1 – wiersz 3 – wiersz 5 – wiersz 12)*	*12.600,30*	*12.148,30*	*9.544,30*

1.2. Inna stawka podatku niż wskazywałaby wysokość dochodu

12% zamiast 32%

Nie zawsze przekroczenie przez dochód pracownika pierwszego progu podatkowego wiąże się z koniecznością stosowania przez pracodawcę 32% stawki podatku. Zastosowanie niższej stawki podatkowej niż wskazywałaby wysokość pracowniczego dochodu, jest możliwe po spełnieniu warunków z art. 32 ust. 3 pkt 2 updof. Będzie tak, gdy pracownik złoży pracodawcy oświadczenie, że:

– za dany rok zamierza opodatkować dochody łącznie z małżonkiem bądź na zasadach przewidzianych dla osób samotnie wychowujących dzieci,
– za rok podatkowy jego przewidywane, określone w oświadczeniu dochody przekroczą 120.000 zł,
– dochody małżonka lub dziecka, które łączy się z jego dochodami, nie przekraczają 120.000 zł.

Wówczas pracodawca oblicza zaliczki za wszystkie miesiące roku podatkowego, stosując 12% stawkę podatku.

Omawiane oświadczenie może być złożone przez pracownika na druku **PIT-2** lub w inny sposób przyjęty u danego płatnika, a płatnik uwzględnia je najpóźniej od miesiąca następującego po miesiącu, w którym je otrzymał (art. 31a ust. 5 updof).

PIT-2 dostępny w programie DRUKI Gofin w dziale Podatek dochodowy

Gdyby okoliczności wskazane w tym oświadczeniu uległy zmianie, pracownik jest obowiązany wycofać złożone uprzednio oświadczenie. Wycofanie złożonego uprzednio oświadczenia następuje w drodze nowego oświadczenia (art. 31a ust. 3 i 4 updof).

Przykład

W sierpniu 2026 r. uzyskane przez pracownika od początku roku w danym zakładzie pracy dochody przekroczyły 120.000 zł. 14 sierpnia 2026 r. pracownik złożył PIT-2, w którym oświadczył, że za 2026 r. zamierza rozliczyć się wspólnie z małżonką, która nie uzyskuje żadnych dochodów, a jego przewidywane dochody przekroczą 120.000 zł.

Przypadek I *– wynagrodzenie za dany miesiąc jest wypłacane do 10 dnia następnego miesiąca*

Zakład pracy wynagrodzenie za lipiec wypłacone 10 sierpnia br. opodatkował, stosując dwie stawki, tj. 12% i 32%. Natomiast zaliczki na podatek według 12% stawki zacznie pobierać od wynagrodzenia za sierpień wypłaconego we wrześniu 2026 r.

Przypadek II *– wynagrodzenie za dany miesiąc jest wypłacane w ostatnim dniu roboczym danego miesiąca*

Zakład pracy zaliczki na podatek według 12% stawki pobrał od wynagrodzenia za sierpień wypłaconego 31 sierpnia 2026 r.

32% zamiast 12%

Pracownik jest uprawniony do złożenia pracodawcy wniosku o stosowanie 32% zamiast 12% stawki podatku. Takie rozwiązanie – bez względu na wysokość osiągniętego przez pracownika dochodu – przewiduje art. 41a updof. Podkreślamy, że stosowanie przy obliczaniu zaliczki na podatek wyższej stawki podatku niż wskazywałaby wysokość dochodu osiągniętego przez pracownika, możliwe jest tylko po złożeniu przez niego odpowiedniego wniosku w tej sprawie. Pracownik nie ma przy tym możliwości wnioskowania o zastosowanie dowolnej stawki podatku. Musi to być stawka wynikająca z obowiązującej skali podatkowej.

Wniosek o obliczanie i pobieranie wyższej zaliczki dostępny w programie DRUKI Gofin w dziale Podatek dochodowy

Przepisy ustawy o PIT nie określają wzoru takiego wniosku. Należy jednak mieć na uwadze art. 31a ust. 1 updof. Wynika z niego, że podatnik składa płatnikowi na piśmie albo w inny sposób przyjęty u danego płatnika m.in. wnioski mające wpływ na obliczenie zaliczki. Z dalszych ustępów tego artykułu wynika z kolei, że płatnik będący zakładem pracy uwzględnia ten wniosek najpóźniej od miesiąca następującego po miesiącu, w którym go otrzymał.

2. Połączenie spółek kapitałowych a obowiązek sporządzenia PIT-11 i PIT-4R

Spółka z o.o. będzie wkrótce przejęta przez spółkę akcyjną, która jest jej jedynym udziałowcem. Procedura połączenia jest w trakcie. Przejmowana spółka z o.o. nie zatrudnia żadnych osób na podstawie umowy o pracę, ale jest płatnikiem podatku dochodowego od wynagrodzeń wypłacanych osobom powołanym do zarządu spółki oraz zleceniobiorcom. Czy przed wykreśleniem z KRS, przejmowana spółka z o.o. ma obowiązek przekazać informacje PIT-11 i deklarację PIT-4R za 2026 r.?

☞ W przedstawionej sytuacji spółka akcyjna (spółka przejmująca) wstąpi we wszelkie przewidziane w przepisach prawa podatkowego prawa i obowiązki przejmowanej spółki z o.o., w tym również obowiązki płatnika nałożone przepisami ustawy o PIT. Jest to sukcesja uniwersalna (generalna), o której mowa w art. 93 § 1 pkt 1 w związku z § 2 pkt 1 Ordynacji podatkowej. W konsekwencji na spółce akcyjnej będzie spoczywał obowiązek sporządzenia i przekazania informacji **PIT-11** oraz deklaracji **PIT-4R** obejmujących dane za cały rok 2026, łącznie z danymi osób fizycznych, które uzyskały świadczenia od przejętej spółki z o.o.

2.1. Uregulowania Kodeksu spółek handlowych i Ordynacji podatkowej

Z pytania wynika, że połączenie spółki z o.o. (spółki przejmowanej) ze spółką akcyjną (spółką przejmującą) nastąpi w trybie określonym w art. 492 § 1 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych, czyli będzie to połączenie przez przejęcie. Polega ono na przeniesieniu całego majątku spółki przejmowanej na spółkę przejmującą w zamian za udziały lub akcje, które spółka przejmująca przyznaje wspólnikom spółki przejmowanej. W takim przypadku, spółka przejmowana zostaje rozwiązana bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego, w dniu wykreślenia jej z rejestru (art. 493 § 1 K.s.h.). Połączenie spółek nastąpi z dniem wpisania tego połączenia do rejestru właściwego według siedziby spółki przejmującej. Wpis ten skutkować będzie wykreśleniem z rejestru spółki przejmowanej (art. 493 § 2 K.s.h.). Z dniem połączenia wspólnicy spółki przejmowanej stają się wspólnikami spółki przejmującej (art. 494 § 4 K.s.h.). Jednocześnie, spółka przejmująca wstępuje z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej (art. 494 § 1 K.s.h.).

Na gruncie prawa podatkowego kwestię sukcesji praw i obowiązków podatkowych w rozpatrywanej sytuacji reguluje art. 93 § 2 pkt 1 Ordynacji podatkowej. Stosownie do tych unormowań spółka przejmująca (tu: spółka akcyjna) wstępuje we wszelkie przewidziane w przepisach prawa podatkowego prawa i obowiązki spółki przejmowanej (tu: spółki z o.o.). Jak stwierdził Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 6 marca 2026 r., nr 0113-KDIPT1-2.4012.1161.2025.1.JS: *„Skutkiem wystąpienia sukcesji prawnopodatkowej jest wstąpienie przez podmiot przejmujący lub nowo powstały we wszelkie prawa i obowiązki (stosunki prawne) podmiotu przejmowanego lub podmiotów łączących się przez zawiązanie nowego podmiotu, ze skutkiem takim, jakby to sukcesor prawny był od początku stroną tych stosunków prawnych.*

Sukcesja podatkowa ma zatem charakter sukcesji generalnej, co oznacza, że obejmuje całą sytuację prawnopodatkową poprzednika prawnego”.

Dla Prenumeratorów GOFIN

Baza interpretacji wydawanych m.in. przez organy podatkowe dostępna w serwisie *interpretacje.gofin.pl*

2.2. Obowiązki płatnika PIT

Na gruncie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych wynagrodzenia, które wypłaca spółka kapitałowa:

– członkom zarządu pełniącym swoją funkcję na podstawie aktu powołania – zalicza się do przychodów z działalności wykonywanej osobiście, o których mowa w art. 13 pkt 7 updof,

– osobom zatrudnionym na podstawie umowy zlecenia – zalicza się do przychodów z działalności wykonywanej osobiście, o których mowa w art. 13 pkt 8 updof.

Stosownie do art. 41 ust. 1 updof, spółka – co do zasady – ma obowiązek jako płatnik obliczać i pobierać w ciągu roku zaliczki na podatek dochodowy od osób, które uzyskują od tej spółki przychody z działalności wykonywanej osobiście wskazanej m.in. w art. 13 pkt 7 i 8 updof. Zakładamy, że w rozpatrywanej sytuacji nie zachodzą okoliczności do pobierania przez spółkę zryczałtowanego podatku dochodowego, o którym mowa w art. 30 ust. 1 pkt 5a updof. Pobraną zaliczkę na podatek płatnik powinien przekazać do 20 dnia następnego miesiąca na rachunek właściwego dla siebie urzędu skarbowego (art. 42 ust. 1 updof). Ponadto

ciążą na nim obowiązki informacyjne określone w art. 42 ust. 1a i ust. 2 pkt 1 oraz w art. 42g updof. Oznacza to, że:

– do końca stycznia roku następującego po roku podatkowym jest obowiązany przesłać do właściwego dla siebie urzędu skarbowego zbiorczą deklarację roczną o zaliczkach za podatek dochodowy (**PIT-4R**),
– powinien sporządzić imienną informację o dochodach i pobranych w danym roku zaliczkach na podatek dochodowy (**PIT-11**), a następnie przekazać tę informację:
  • urzędowi skarbowemu właściwemu według miejsca zamieszkania podatnika (tu: członka zarządu bądź zleceniobiorcy), w terminie do końca stycznia roku następującego po roku podatkowym oraz
  • podatnikowi, w terminie do końca lutego roku następującego po roku podatkowym.

Zasadą jest, że w przypadku zaprzestania prowadzenia działalności przez płatnika przed upływem określonych przez ustawodawcę terminów przekazania deklaracji **PIT-4R** oraz informacji **PIT-11** – płatnik ma obowiązek przekazać taką deklarację/informację do dnia zaprzestania działalności (art. 42 ust. 1a w związku z art. 38 ust. 1b oraz art. 42g ust. 2 updof).

PIT-11 i PIT-4R dostępny w programie DRUKI Gofin w dziale Podatek dochodowy

Jednak w rozpatrywanym stanie faktycznym – ze względu na sukcesję uniwersalną, o której mowa w art. 93 § 1 pkt 1 w związku z § 2 pkt 1 Ordynacji podatkowej – spółka akcyjna (spółka przejmująca) wstąpi we wszelkie przewidziane w przepisach prawa podatkowego prawa i obowiązki przejmowanej spółki z o.o., w tym również obowiązki płatnika nałożone przepisami ustawy o PIT. Prezentowany pogląd znajduje potwierdzenie np. w interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 22 grudnia 2017 r., nr 0114-KDIP3-2.4011.310.2017.3.MK (wydanej po rozpatrzeniu stanu faktycznego analogicznego do przedstawionego w pytaniu). W interpretacji tej organ podatkowy stwierdził m.in., że: *„(…) obowiązki płatnika nałożone przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, w tym obowiązek sporządzenia stosownych informacji i deklaracji nie ustają lecz przechodzą na Wnioskodawcę* (tj. na spółkę przejmującą – przyp. red.)*, który powinien je kontynuować”.*

Z pytania należy wnosić, że proces połączenia spółek zakończy się w 2026 r. W takiej sytuacji na spółce akcyjnej (spółce przejmującej) będzie spoczywał obowiązek sporządzenia i przekazania informacji **PIT-11** oraz deklaracji **PIT-4R** obejmujących dane za cały rok 2026, łącznie z danymi osób fizycznych, które w tym okresie uzyskały świadczenia od przejętej spółki z o.o.

3. Kto opodatkowuje zasiłek chorobowy wypłacony zleceniobiorcy?

Prowadzę działalność gospodarczą, na potrzeby której zatrudniam na umowę zlecenia osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej. Jeden ze zleceniobiorców zachorował i przedłożył zwolnienie lekarskie, wobec czego jestem zobowiązany wypłacić mu zasiłek chorobowy. Czy od kwoty wypłaconego zasiłku powinienem obliczyć i pobrać zaliczkę na podatek na takich samych zasadach jak od wynagrodzenia z umowy zlecenia?

☞ Zleceniodawca nie ma obowiązku obliczania i poboru zaliczki na podatek od wypłaconego zleceniobiorcy zasiłku chorobowego. Zasiłek ten opodatkuje sam zleceniobiorca w składanym przez siebie zeznaniu.

Stosownie do art. 13 pkt 8 lit. a updof, przychody z tytułu wykonywania usług na podstawie umowy zlecenia uzyskiwane wyłącznie od osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą, osoby prawnej i jej jednostki organizacyjnej oraz jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, o ile zleceniobiorca nie osiąga ich w ramach prowadzonej przez niego pozarolniczej działalności gospodarczej, uważa się za przychody z działalności wykonywanej osobiście. Otrzymane przez zleceniobiorcę wynagrodzenie za wykonanie usług wynikających z umowy zlecenia stanowi więc przychód z działalności wykonywanej osobiście.

Z kolei zasiłek chorobowy, mimo że jest wypłacany zleceniobiorcy w związku z wykonywaniem przez niego umowy zlecenia, nie jest przychodem z działalności wykonywanej osobiście. Stanowi on przychód z innych źródeł. Jak bowiem wynika z art. 20 ust. 1 i 2 updof, za przychody z innych źródeł uważa się m.in. zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego, w tym zasiłki chorobowe.

Zwróć uwagę!

Na gruncie ustawy o PIT wynagrodzenia uzyskane na podstawie umowy zlecenia i zasiłki chorobowe zaliczane są do dwóch różnych źródeł przychodów.

Zleceniodawca, na podstawie art. 41 ust. 1 updof, zobowiązany jest do poboru zaliczki na podatek od przychodów z działalności wykonywanej osobiście (z art. 13 pkt 2 i 4-9 updof) oraz praw majątkowych (art. 18 updof). Powołany przepis ani żaden inny nie zobowiązuje zleceniodawcy do poboru zaliczki od przychodów z innych źródeł. Dlatego w stosunku do zasiłku chorobowego zleceniodawca nie pełni roli płatnika. Kwotę wypłaconego zasiłku chorobowego powinien natomiast wykazać w informacji **PIT-11**$_{(29)}$ sporządzonej po zakończeniu roku podatkowego. W formularzu tym:

– w części E „Dochody podatnika, pobrane zaliczki oraz pobrane składki na ubezpieczenia społeczne" wykaże kwoty dotyczące wynagrodzenia z tytułu umowy zlecenia,
– w części F „Informacja o wysokości przychodów, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy" wpisze kwotę wypłaconego zasiłku chorobowego.

Tak wypełniony **PIT-11** zleceniodawca przekazuje drogą elektroniczną do urzędu skarbowego właściwego według miejsca zamieszkania zleceniobiorcy. Powinien tego dokonać w terminie do końca stycznia roku następującego po roku podatkowym. Natomiast do końca lutego roku następującego po roku podatkowym musi przesłać go zleceniobiorcy.

Zleceniobiorca kwoty wynikające z **PIT-11** wykazuje w sporządzonym przez siebie zeznaniu i opodatkowuje je według skali podatkowej wraz z innymi przychodami (dochodami) opodatkowanymi w ten sposób.

4. Podatek dochodowy od dywidendy – problem z forum dyskusyjnego (forum.gofin.pl)

[1556534] ***Dywidenda naliczona na podstawie uchwały w czerwcu 2026 r., a wypłacona 2 lipca 2026 r. Czy termin zapłaty podatku od dywidendy do 20 lipca?***

Wypowiedzi uczestników forum

1) Do 20 sierpnia.

2) Do 20 następnego miesiąca po wypłacie.

Komentarz redakcji

Dywidenda otrzymana przez udziałowca/akcjonariusza, który ma miejsce zamieszkania w Polsce, jest przychodem z kapitałów pieniężnych. Przychód z tego tytułu powstaje w dacie otrzymania dywidendy lub postawienia jej do dyspozycji udziałowca/akcjonariusza. Jest ona opodatkowana 19% zryczałtowanym podatkiem dochodowym. Podatek ten pobiera się bez pomniejszania przychodu o koszty uzyskania. Wynika to z art. 30a ust. 1 pkt 4 i ust. 6 updof.

Rolę płatnika pełni tu spółka wypłacająca dywidendę (stawiająca ją do dyspozycji podatnika). Stosownie do art. 41 ust. 4 i art. 42 ust. 1 updof, jest ona zobowiązana do obliczenia, pobrania oraz wpłacenia podatku. Podatek ten musi wpłacić:

– na rachunek urzędu skarbowego właściwego według swojej siedziby lub miejsca prowadzenia przez nią działalności, gdy nie posiada siedziby,
– w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrała podatek.

W sytuacji gdy uchwała w sprawie wypłaty dywidendy została podjęta w czerwcu 2026 r., a wypłata dywidendy udziałowcowi/akcjonariuszowi miała miejsce w lipcu 2026 r., to do poboru podatku musiało dojść w lipcu, a do jego wpłaty na rachunek właściwego urzędu skarbowego – do 20 sierpnia 2026 r. Istotna jest tu bowiem data wypłaty dywidendy, a nie data podjęcia uchwały o jej wypłacie.

Ponadto spółka jest obowiązana przesłać do właściwego urzędu skarbowego w formie elektronicznej deklarację roczną o zryczałtowanym podatku dochodowym na formularzu **PIT -8AR**. Ma na to czas do końca stycznia roku następującego po roku podatkowym. Jedynie w razie zaprzestania przez nią działalności przed tym terminem deklarację tę należy przesłać do urzędu skarbowego w terminie do dnia zaprzestania tej działalności. Wynika to z art. 42 ust. 1a i art. 45ba updof.

W deklaracji **PIT-8AR**$_{(14)}$ w części C wykazuje się należny zryczałtowany podatek dochodowy za poszczególne miesiące roku podatkowego. Podatek od dywidendy wpisuje się w wierszu 17. Tym samym, jeżeli płatnik w lipcu wypłacił dywidendę i pobrał zryczałtowany podatek dochodowy, to kwotę tego podatku powinien wykazać w **PIT-8AR**$_{(14)}$ w poz. 208 jako podatek należny za lipiec.

Udziałowiec spółki będący osobą fizyczną mającą miejsce zamieszkania w Polsce otrzymanej dywidendy oraz pobranego z tego tytułu podatku nie wykazuje w zeznaniu podatkowym. Zeznaniami nie obejmuje się bowiem m.in. dochodów opodatkowanych zgodnie z art. 30a updof. Tak wynika z art. 45 ust. 3 updof. Ponadto dywidendy nie łączy się z dochodami opodatkowanymi według skali podatkowej (art. 30a ust. 7 updof).

Przykład

Za 2025 r. udziałowcowi spółki z o.o. będącemu osobą fizyczną mającą miejsce zamieszkania w Polsce przysługuje dywidenda w wysokości 70.000 zł. Uchwałę o wypłacie tej dywidendy podjęto w czerwcu 2026 r., a jej wypłata miała miejsce w lipcu 2026 r.

Spółka od kwoty dywidendy pobrała 19% zryczałtowany podatek dochodowy w wysokości 13.300 zł (70.000 zł x 19%), a udziałowcowi wypłaciła 56.700 zł (70.000 zł – 13.300 zł).

Pobrany podatek w kwocie 13.300 zł spółka była zobowiązana wpłacić na rachunek właściwego urzędu skarbowego w terminie do 20 sierpnia 2026 r. Ponadto kwotę tego podatku wykaże w deklaracji PIT-8AR składanej za 2026 r. do właściwego urzędu skarbowego w terminie do 1 lutego 2027 r. (31 stycznia 2027 r. przypada bowiem w niedzielę).

V. MAJĄTEK TRWAŁY

1. Podatnik może amortyzować mieszkania nabyte przed 1 stycznia 2022 r. – korzystna interpretacja indywidualna uwzględniająca wyrok NSA

Czy kierując się interpretacją indywidualną (nr 0114-KDIP2-1.4011.339.2022.8.S/KW) wydaną z uwzględnieniem wyroku NSA, w którym stwierdzono, że podatnik może dokonywać odpisów amortyzacyjnych od lokali mieszkalnych nabytych przed 1 stycznia 2022 r. oraz zaliczać te odpisy amortyzacyjne do kosztów uzyskania przychodów na zasadach obowiązujących 31 grudnia 2021 r. (do momentu pełnego zamortyzowania tych środków trwałych), wszyscy przedsiębiorcy mogą obecnie amortyzować takie lokale i skorygować zeznania za lata ubiegłe?

☞ Nie. Na podstawie wspomnianej interpretacji ochroną prawną objęty jest wyłącznie podatnik, który wystąpił o jej wydanie. Może on zatem kontynuować amortyzację lokali mieszkalnych nabytych przed 1 stycznia 2022 r. W przypadku pozostałych podatników wznowienie odpisów amortyzacyjnych od lokali lub budynków mieszkalnych – bez uzyskania interpretacji indywidualnej lub prawomocnego wyroku sądu wydanego w ich własnej sprawie – wiąże się z ryzykiem zakwestionowania prawidłowości rozliczeń przez organ podatkowy, a w konsekwencji z koniecznością zapłaty zaległego podatku wraz z odsetkami.

Zakaz amortyzacji

Przypominamy, że od 2022 r. przepisy tzw. Polskiego Ładu wykluczyły amortyzację lokali mieszkalnych, budynków mieszkalnych, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego oraz prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej (art. 22c pkt 2 updof i art. 16c pkt 2a updop).

Jednocześnie na podstawie przepisu przejściowego (art. 71 ust. 2 ustawy z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. poz. 2105 ze zm.), podatnicy mogli do końca 2022 r. zaliczać do kosztów uzyskania przychodów odpisy amortyzacyjne od wymienionych wcześniej nieruchomości mieszkalnych i praw majątkowych o charakterze mieszkalnym, nabytych lub wytworzonych przed 1 stycznia 2022 r.

Czy Konstytucja została naruszona?

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej uwzględniając ocenę prawną i wskazania dotyczące postępowania, które wyraził NSA w wyroku z 14 stycznia 2026 r., sygn. akt II FSK 490/23, ponownie rozpatrzył wniosek podatnika o wydanie interpretacji indywidualnej i wydał interpretację z 3 lipca 2026 r., nr 0114-KDIP2-1.4011.339.2022.8.S/KW. Czytamy w niej: *„Mając na uwadze rozstrzygnięcie NSA zapadłe w wyroku z 14 stycznia 2026 r. sygn. akt II FSK 490/23, w przedmiotowej sprawie za prawidłowe należy uznać Pana stanowisko przyjmujące, że może dokonywać odpisów amortyzacyjnych od lokali mieszkalnych nabytych przed 1 stycznia 2022 r. oraz zaliczać te odpisy amortyzacyjne do kosztów uzyskania przy-*

chodów na zasadach obowiązujących w dniu 31 grudnia 2021 r. do momentu pełnego zamortyzowania tych środków trwałych".

Dla Prenumeratorów GOFIN

Baza orzeczeń wydawanych m.in. przez sądy administracyjne dostępna w serwisie *orzecznictwo.gofin.pl*

Jak stwierdził NSA w powołanym wyroku, skarżący prawidłowo wskazał, że próba ograniczenia możliwości dokonywania odpisów amortyzacyjnych do dnia 31 grudnia 2022 r. stanowi naruszenie art. 2 Konstytucji RP w odniesieniu do środków i wartości niematerialnych i prawnych będących odpowiednio budynkami mieszkalnymi, lokalami mieszkalnymi stanowiącymi odrębną nieruchomość, spółdzielczym własnościowym prawem do lokalu mieszkalnego lub prawem do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, które zostały nabyte lub wytworzone przed 1 stycznia 2022 r. Jeżeli bowiem podatnik nabył prawo do amortyzacji przed tą datą, to ochrona jego praw nabytych skutkuje prawem do danego dokonywania odpisów amortyzacyjnych.

Co istotne, NSA zauważył, że sądy administracyjne mogą odmówić zastosowania przepisu, jeśli jego zastosowanie prowadziłoby do oczywistego naruszenia Konstytucji. Według Sądu: *„Możliwość odmowy zastosowania przez sąd normy oczywiście niezgodnej z Konstytucją stanowi wyraz nie tylko realizacji idei konstytucjonalizacji prawa oraz adekwatnej ochrony praw i wolności jednostki, ale także poszanowanie zasady bezpośredniego stosowania Konstytucji. Powyższe oznacza, że dokonując wykładni przepisów prawa w zgodzie z Konstytucją sądy powszechne nie decydują o uchyleniu obowiązywania konkretnych przepisów prawnych, nie zastępują również ustawodawcy w jego kompetencjach, natomiast oceniają one, czy przepisy aktów prawnych niższego rzędu nie naruszają uprawnień przyznanych podmiotom w Konstytucji w realiach konkretnej, rozpoznawanej przez sąd sprawy (…)".*

Trzeba jednak pamiętać, że w omawianej kwestii nie ma jeszcze ugruntowanej linii orzeczniczej.

Na przykład NSA w wyroku z 5 lutego 2026 r., sygn. akt II FSK 625/23 stwierdził m.in.: *„Nietrafny jest (…) zarzut naruszenia art. 71 ust. 2 ustawy zmieniającej w związku z art. 22c pkt 2 u.p.d.o.f. Kwestia ta była już rozstrzygana przez Naczelny Sąd Administracyjny (przykładowo w wyrokach z 13 lipca 2023 r., II FSK 119/23; z 25 września 2025 r., II FSK 33/23; z 16 grudnia 2025 r., II FSK 412/23) i można uznać, że wytworzyła się już w tym zakresie spójna linia orzecznicza. Naczelny Sąd Administracyjny podziela argumentację, zawartą w tych orzeczeniach i przyjmuje, że jednoznaczny w swej treści art. 71 ust. 2 ustawy zmieniającej dozwala na dokonywanie odpisów amortyzacyjnych od lokali nabytych przed 1 stycznia 2022 r. jedynie do 31 grudnia 2022 r. Wykładnia językowa art. 71 ust. 2 ustawy zmieniającej nie budzi wątpliwości, a zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sądów administracyjnych ma ona pierwszeństwo przed innymi metodami wykładni. Inne metody nie mogą prowadzić do dokonania wykładni sprzecznej z możliwym znaczeniem słów. (…)*

Zmiana prawa, zmierzająca do ważnego dla państwa uszczelniania systemu podatkowego i zapobiegająca erozji podstawy opodatkowania, nie naruszała zasady ochrony interesów w toku, skoro przewidziano rozwiązanie łagodzące skutki tej zmiany zawarte w (...) przepisie przejściowym (art. 71 ust. 2 ustawy nowelizującej)". Warto zaznaczyć, że do tego wyroku Sędzia NSA A. Wrzesińska-Nowacka zgłosiła zdanie odrębne, wskazując tym samym na odmienne stanowisko w kwestii rozstrzygniętej przez skład orzekający. Jej stanowisko opierało się na przekonaniu, że sąd administracyjny może odmówić zastosowania przepisu ustawy, jeżeli w konkretnej sprawie prowadziłoby to do rozstrzygnięcia niezgodnego z Konstytucją.

Podsumowanie

Korzystny wyrok NSA z 14 stycznia 2026 r., a także wspomniane zdanie odrębne zgłoszone do wyroku NSA z 5 lutego 2026 r. zwiększa szanse podatników na wygranie sporów

z organami podatkowymi. W praktyce może to oznaczać możliwość odzyskania prawa do amortyzacji, a w niektórych przypadkach również odzyskania nadpłaconego podatku.

Biorąc pod uwagę rozbieżne poglądy sądów administracyjnych, najlepszym rozwiązaniem jest wystąpienie o interpretację indywidualną we własnej, konkretnej sprawie. Co istotne, w przypadku niekorzystnej interpretacji istnieje możliwość jej zaskarżenia do sądu administracyjnego.

2. Skutki w amortyzacji przyjęcia roku podatkowego innego niż kalendarzowy

Spółka z o.o. zmieniła rok podatkowy, który był tożsamy z rokiem kalendarzowym. Pierwszy po zmianie rok podatkowy rozpoczął się 1 stycznia 2026 r., a zakończy 30 czerwca 2027 r. Lata podatkowe następujące po tym przejściowym roku będą się rozpoczynały 1 lipca danego roku kalendarzowego i kończyły 30 czerwca kolejnego roku kalendarzowego. Czy wydłużenie pierwszego po zmianie roku podatkowego wpływa na wysokość rocznych odpisów amortyzacyjnych?

☞ Wydłużenie pierwszego roku podatkowego do 18 miesięcy powoduje, że w tym roku podatnik może zaliczyć do kosztów większą wartość odpisów amortyzacyjnych niż w roku obejmującym 12 miesięcy.

2.1. Rok podatkowy u podatników CIT

W przypadku podatników CIT rok podatkowy nie musi pokrywać się z rokiem kalendarzowym. W świetle art. 8 ust. 1 updop, rokiem podatkowym jest rok kalendarzowy, chyba że podatnik postanowi inaczej w statucie albo w umowie spółki, albo w innym dokumencie odpowiednio regulującym zasady ustrojowe innych podatników. Wówczas rokiem podatkowym jest okres kolejnych dwunastu miesięcy kalendarzowych.

W art. 8 ust. 2-3 i 6 updop określone są sytuacje, w których rok podatkowy nie jest (może nie być) tożsamy z rokiem kalendarzowym. Dotyczą one:

- podjęcia po raz pierwszy działalności,
- uzyskania statusu podatnika przez spółkę jawną,
- rozpoczęcia działalności w drugiej połowie roku kalendarzowego i wybrania roku podatkowego pokrywającego się z rokiem kalendarzowym,
- zmiany roku podatkowego,
- obowiązku, wynikającego z odrębnych przepisów, zamknięcia ksiąg rachunkowych/sporządzenia bilansu przed upływem przyjętego przez podatnika roku podatkowego.

W myśl art. 8 ust. 3 updop, w razie zmiany roku podatkowego pierwszy po zmianie rok podatkowy nie może być krótszy niż 12 kolejnych miesięcy i dłuższy niż 23 kolejne miesiące kalendarzowe.

2.2. Zasady amortyzacji po zmianie roku podatkowego

W pierwszym roku podatkowym po zmianie roku podatkowego odpisów amortyzacyjnych dokonuje się na dotychczasowych zasadach, tj. według przyjętej dla danego składnika majątku metody i stawki (z uwzględnieniem modyfikacji, które mogą/muszą być realizowane od nowego roku podatkowego).

Metoda liniowa

Metoda liniowa polega na naliczaniu odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej środka trwałego przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych wynikających z Wykazu rocznych stawek amortyzacyjnych (art. 16i ust. 1 updop), stanowiącego załącznik nr 1 do ustawy o CIT.

Stawka amortyzacyjna określa, jaką część wartości początkowej środka trwałego można zaliczyć do kosztów poprzez odpisy amortyzacyjne. Amortyzując go metodą liniową, miesięczny odpis amortyzacyjny powinien być ustalony poprzez podzielenie rocznego odpisu amortyzacyjnego przez 12 miesięcy. Dlatego w pierwszym po zmianie roku podatkowym, który trwa dłużej niż rok kalendarzowy, roczny odpis amortyzacyjny będzie wyższy, proporcjonalnie do ilości dodatkowych miesięcy w ustalonym roku podatkowym.

Przykład

Spółka z o.o. amortyzuje środek trwały o wartości początkowej 240.000 zł metodą liniową według stawki 20% rocznie. Miesięczny odpis wynosi 4.000 zł (240.000 zł x 20% : 12 m-cy).

Pierwszy rok podatkowy po zmianie roku podatkowego trwa 18 miesięcy. W tym wydłużonym roku podatkowym zaliczy do kosztów uzyskania przychodów 72.000 zł (18 m-cy x 4.000 zł).

Metoda degresywna

Przyjęcie przez podatnika roku podatkowego innego niż rok kalendarzowy nie wpływa na możliwość stosowania metody degresywnej amortyzacji polegającej na naliczaniu odpisów od:

- wartości początkowej – w pierwszym roku podatkowym,
- wartości początkowej pomniejszonej o dotychczas dokonane odpisy amortyzacyjne, ustalonej na początek kolejnych lat ich używania – w następnych latach podatkowych,

przy zastosowaniu stawek określonych w Wykazie stawek amortyzacyjnych podwyższonych o współczynnik nie wyższy niż 2,0 (art. 16k ust. 1 updop).

Przepis art. 16k ust. 1 updop stanowi również, że począwszy od roku podatkowego, w którym roczna kwota amortyzacji obliczona metodą degresywną byłaby niższa od rocznej kwoty amortyzacji obliczonej przy zastosowaniu metody liniowej, podatnik dokonuje dalszych odpisów zgodnie z zasadami właściwymi dla metody liniowej. Oznacza to, że moment zmiany metody amortyzacji jest ściśle powiązany z początkiem roku podatkowego. W konsekwencji, jeżeli podatnik przyjął rok podatkowy niepokrywający się z rokiem kalendarzowym, wszystkie czynności odnoszące się do „roku podatkowego", o których mowa w art. 16k ust. 1 updop, należy wykonywać z początkiem przyjętego przez podatnika roku podatkowego. Dotyczy to zarówno ustalenia podstawy naliczania odpisów amortyzacyjnych na kolejny rok podatkowy, jak i porównania wysokości odpisu obliczonego metodą degresywną z odpisem ustalonym według metody liniowej. Pragniemy zwrócić uwagę, że przejście z metody degresywnej na liniową następuje w roku podatkowym, w którym roczna kwota amortyzacji obliczona metodą degresywną byłaby niższa od rocznej kwoty amortyzacji obliczonej metodą liniową. Naszym zdaniem, oznacza to, że porównuje się kwoty roczne, a nie kwoty przypadające na wydłużony (tu: 18-miesięczny) rok podatkowy.

Przykład

Spółka z o.o. w marcu 2025 r. kupiła, przyjęła do używania oraz ujęła w ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych samochód cię-

żarowy o wartości początkowej 90.000 zł. Postanowiła amortyzować go metodą degresywną przy zastosowaniu współczynnika 2,0. Pierwszego odpisu amortyzacyjnego dokonano w kwietniu 2025 r. Pierwszy rok podatkowy po zmianie roku podatkowego trwa od 1 stycznia 2026 r. do 30 czerwca 2027 r. (18 miesięcy).

Amortyzacja metodą degresywną w pierwszych dwóch latach ma następujący przebieg:

1) pierwszy rok podatkowy (amortyzacja była naliczana od kwietnia do grudnia, czyli przez 9 miesięcy):
   – odpis roczny: (90.000 zł x 40% : 12 m-cy) x 9 m-cy = 27.000 zł,
2) drugi rok podatkowy (amortyzację nalicza się przez 18 miesięcy):
   a) sprawdzenie obowiązku przejścia na metodę liniową z początkiem drugiego roku podatkowego:
      – odpis metodą degresywną: 63.000 zł x 40% = 25.200 zł,
      – odpis metodą liniową: 90.000 zł x 20% = 18.000 zł;
      ponieważ odpis naliczony według metody degresywnej jest wyższy od odpisu naliczonego według metody liniowej, w drugim roku podatkowym spółka pozostaje przy metodzie degresywnej;
   b) podstawa odpisu: 90.000 zł – 27.000 zł = 63.000 zł,
   c) odpis roczny: (63.000 zł x 40% : 12 m-cy) x 18 m-cy = 37.800 zł.

Wybór roku podatkowego determinuje zatem jedynie okres, dla którego ustalana jest roczna kwota amortyzacji oraz moment weryfikacji przesłanek przejścia z metody degresywnej na metodę liniową, nie zmieniając zasad obliczania odpisów amortyzacyjnych ani wysokości stosowanych stawek.

Wartości niematerialne i prawne

W odniesieniu do wartości niematerialnych i prawnych ustawodawca nie przewidział możliwości stosowania metody degresywnej ani stawek wynikających z Wykazu stawek amortyzacyjnych. Zgodnie z art. 16m ust. 1 updop, amortyzacja tych składników majątku odbywa się z zachowaniem minimalnych okresów amortyzacji, które wynoszą:

– 24 miesiące dla licencji (sublicencji) na programy komputerowe i praw autorskich oraz licencji na wyświetlanie filmów oraz emisję programów radiowych i telewizyjnych,
– 12 miesięcy dla kosztów zakończonych prac rozwojowych oraz
– 60 miesięcy dla pozostałych wartości niematerialnych i prawnych.

W trakcie trwania amortyzacji nie ma możliwości zmiany stawki amortyzacyjnej. Tak wynika z art. 16m ust. 3 updop, który stanowi, że podatnicy ustalają stawki amortyzacyjne dla poszczególnych wartości niematerialnych i prawnych na cały okres amortyzacji przed rozpoczęciem dokonywania odpisów amortyzacyjnych. W konsekwencji wybór roku podatkowego innego niż kalendarzowy nie wywołuje skutków w zakresie sposobu amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych.

Przykład

W listopadzie 2025 r. podatnik CIT nabył licencję na program komputerowy o wartości początkowej 200.000 zł i rozpoczął jej amortyzację stawką 50%. Miesięczny odpis amortyzacyjny wynosi 8.333,33 zł. Pierwszy rok podatkowy

po zmianie roku podatkowego trwa od 1 stycznia 2026 r. do 30 czerwca 2027 r. (18 miesięcy). W tym wydłużonym roku podatkowym zaliczy do kosztów uzyskania przychodów 149.999,94 zł.

Częstotliwość dokonywania odpisów

Na podstawie art. 16h ust. 4 updop, podatnik może dokonywać odpisów amortyzacyjnych w równych ratach co miesiąc, co kwartał albo jednorazowo na koniec roku podatkowego. Jeżeli podatnik przyjął rok podatkowy trwający przykładowo od 1 lipca do 30 czerwca, odpis jednorazowy obejmujący cały rok zostanie dokonany na dzień 30 czerwca, a nie na dzień 31 grudnia. Natomiast w przypadku wyboru miesięcznej lub kwartalnej częstotliwości amortyzacji odpisy są dokonywane w przyjętych okresach niezależnie od tego, że rok podatkowy nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym.

3. Przyspieszona amortyzacja używanego samochodu – problem z forum dyskusyjnego (forum.gofin.pl)

[1557334] ***Prowadzę indywidualną działalność gospodarczą. W lipcu kupiłam samochód osobowy o wartości 32.000 zł i wpisałam go do ewidencji środków trwałych. Zastanawiam się nad amortyzacją indywidualną (40%) z racji tego, że samochód był użytkowany przez okres dłuższy niż 6 miesięcy. Czy oprócz tego wymogu istnieją jakieś inne do zastosowania tej metody? Czy jednak bezpieczniejsza będzie amortyzacja liniowa?***

Wybrana odpowiedź uczestnika forum

Jeżeli przed Twoim zakupem ten samochód był użytkowany przynajmniej 6 m-cy, to możesz zastosować 40% (30 m-cy) amortyzacji. Poza użytkowaniem wcześniej 6 m-cy innych wymagań nie ma.

Komentarz redakcji

Zasady indywidualnego ustalenia stawek amortyzacyjnych reguluje art. 22j updof. Wynika z niego, że podatnik może ustalić indywidualnie stawki amortyzacyjne dla środków transportu, w tym samochodów osobowych, jeżeli są one:

- używane (tj. przed ich nabyciem były wykorzystywane przez podmiot inny niż podatnik co najmniej przez okres 6 miesięcy) lub ulepszone (tj. przed wprowadzeniem do ewidencji wydatki poniesione przez podatnika na ich ulepszenie stanowiły co najmniej 20% wartości początkowej) oraz
- po raz pierwszy wprowadzone do ewidencji podatnika.

Innych wymogów nie ma odnośnie możliwości indywidualnego ustalenia stawki amortyzacyjnej. Jeżeli są spełnione, wówczas należy uwzględnić okoliczność, że okres amortyzacji środków transportu nie może być krótszy niż 30 miesięcy. Zatem maksymalna stawka amortyzacyjna, którą podatnik może przyjąć do amortyzacji samochodu wynosi 40%.

W przypadku samochodu wykupionego po zakończeniu leasingu operacyjnego trzeba zachować szczególną ostrożność. Jeżeli pojazd będący przedmiotem umowy leasingu nie był wcześniej używany przez inne podmioty przez okres co najmniej 6 miesięcy, to po jego wykupieniu podatnik nie będzie mógł go amortyzować przy zastosowaniu indywidualnej stawki amortyzacyjnej.

VI. VADEMECUM PRZEDSIĘBIORCY

1. Ujmowanie kosztów w księdze z uwzględnieniem zasad potrącalności

W ramach działalności gospodarczej, której przedmiotem jest świadczenie usług medycznych, podatnik zleca wykonanie usług lekarzom prowadzącym jednoosobową działalność gospodarczą (podwykonawcom). Lekarze wystawiają faktury za usługi wykonane w danym miesiącu. Czy w podatkowej księdze prowadzonej metodą memoriałową, koszty zakupu tych usług należy ujmować w dacie poniesienia (tj. dacie wystawienia faktury przez podwykonawcę), czy w dacie sprzedaży? Problem dotyczy w szczególności kosztów na przełomie dwóch lat podatkowych.

☞ Dokonując zapisów w księdze, należy uwzględnić zasady określone w ustawie o PIT. Szczegóły w dalszej części odpowiedzi.

Prowadzenie podatkowej księgi przychodów i rozchodów (zwanej dalej również księgą) umożliwia ustalenie dochodu (straty), podstawy opodatkowania i wysokości należnego podatku za rok podatkowy. W oparciu o zapisy dokonane w księdze ustala się również dochód stanowiący podstawę obliczenia zaliczki miesięcznej lub kwartalnej, podlegających wpłacie w ustawowo określonych terminach. Aby księga spełniała te cele, musi być prowadzona zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach.

1.1. Ewidencja kosztów do końca 2025 r.

Analizowanie przedstawionego problemu warto rozpocząć od przypomnienia, że do końca 2025 r. sposób księgowania (ujęcia) kosztów uzyskania przychodów poniesionych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą regulowało rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2019 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dz. U. poz. 2544 ze zm.). Określało ono m.in. terminy dokonywania zapisów kosztów w przypadku prowadzenia księgi przez przedsiębiorcę (§ 16 rozporządzenia) i biuro rachunkowe (§ 27 ust. 1 rozporządzenia).

Z przepisów tego rozporządzenia wynikało, że zakup materiałów podstawowych oraz towarów handlowych należy wpisywać do księgi, niezwłocznie po ich otrzymaniu, najpóźniej przed przekazaniem do magazynu, przerobu lub sprzedaży, z uwzględnieniem zasad określonych w art. 22 updof. Zapisów dotyczących pozostałych wydatków należało natomiast dokonywać raz dziennie, po zakończeniu dnia, niepóźniej niż przed rozpoczęciem działalności w dniu następnym, z uwzględnieniem zasad określonych w art. 22 updof. Gdy księga była prowadzona przez biuro rachunkowe (albo przez podatnika na zasadach określonych dla biur), zapisów dokonywało się w porządku chronologicznym na podstawie m.in. dowodów przekazywanych przez podatnika zgodnie z postanowieniami umowy, w czasie zapewniającym prawidłowe i terminowe rozliczenia z budżetem, lecz niepóźniej niż do dnia 20 każdego miesiąca za miesiąc poprzedni.

Jednym z problemów związanych ze stosowaniem tych regulacji była kwestia ujmowania w księdze kosztów wynikających z dowodu księgowego, który podatnik otrzymał lub dostarczył do biura rachunkowego po dacie jego wystawienia i upływie terminu do obliczenia zaliczki miesięcznej albo kwartalnej. Wątpliwości dotyczyły tego, czy taki dowód powinien być zaksięgowany w miesiącu, w którym został otrzymany lub przekazany do biura, czy w miesiącu, w którym został wystawiony (co skutkowałoby koniecznością korekty zapisów).

Minister Finansów dokonał analizy tego problemu w kontekście przepisów regulujących zasady potrącalności kosztów uzyskania przychodów. W interpretacji ogólnej z 23 lutego 2023 r., nr DD2.8202.3.2022 wyjaśnił, że: *„Przepis art. 22 ust. 4 ustawy PIT wskazuje, że koszty uzyskania przychodów są potrącane w tym roku podatkowym, w którym zostały poniesione (...). Podobnie, przepisy art. 22 ust. 5-5c ustawy PIT wskazują na potrącalność kosztów uzyskania przychodów w określonym roku podatkowym.*

Przepisy te nie wskazują na inny okres rozliczeniowy niż rok podatkowy, czyli na przykład miesiąc albo kwartał.

Natomiast przepis art. 22 ust. 6b ustawy PIT precyzuje dzień poniesienia kosztu uzyskania przychodu przez podatników prowadzących PKPiR, co pozwala na rozliczenie tego kosztu przy obliczaniu dochodu (straty) w konkretnym roku podatkowym.

Powyższy przepis nie oznacza więc, że tylko w dniu wystawienia dowodu stanowiącego podstawę zaksięgowania (ujęcia) w PKPiR, podatnik ma prawo do potrącenia tego kosztu.

Reasumując, dowód stanowiący podstawę do zaksięgowania (ujęcia) kosztu uzyskania przychodu otrzymany przez podatnika lub przekazany do biura rachunkowego w późniejszym terminie, może być zaksięgowany (ujęty) w PKPiR w miesiącu, w którym został otrzymany przez podatnika bądź przekazany do biura rachunkowego. Powinno to nastąpić do końca roku podatkowego, w którym zgodnie z art. 22 ust. 4 albo ust. 5-5c ustawy PIT, koszt ten może być potrącony.

Księgując (ujmując) ten dowód w PKPiR, w kolumnie drugiej podatnicy wpisują datę zdarzenia gospodarczego. Zgodnie z objaśnieniami do PKPiR, jest to dzień miesiąca wynikający z dokumentu stanowiącego podstawę dokonywania wpisu (datę poniesienia wydatku, otrzymania towaru lub uzyskania przychodu albo datę zestawienia sprzedaży). Zatem, późniejsze wpisanie danego kosztu nie powoduje zmiany daty jego poniesienia, o której mowa w art. 22 ust. 6b ustawy PIT".

1.2. Prowadzenie księgi w 2026 r.

Aktualnie sposób prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów określa rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 6 września 2025 r. (Dz. U. poz. 1299), zwane dalej nowym rozporządzeniem, które obowiązuje od 1 stycznia 2026 r. Jego przepisy nie różnicują terminów dokonywania zapisów w księdze dotyczących kosztów zakupu materiałów (surowców) podstawowych i towarów handlowych oraz pozostałych kosztów w zależności od tego, czy księga jest prowadzona przez podatnika czy biuro rachunkowe.

Zwracamy jednak uwagę, że dokonując zapisu kosztów w księdze, należy uwzględniać zasady określone w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych. Podatnicy prowadzący działalność gospodarczą muszą bowiem mieć na uwadze, że są obowiązani do obliczenia zaliczki na podatek, od dochodu ustalonego na podstawie prowadzonej podatkowej księgi przychodów i rozchodów, oraz do ich wpłacania generalnie do 20 dnia następnego miesiąca, a przy zaliczkach kwartalnych do 20 dnia miesiąca po zakończeniu kwartału. Tak wynika z art. 44 ust. 2 i 6 updof. Oznacza to, że również w obecnym stanie zapisów w księdze należy dokonywać w czasie zapewniającym prawidłowe rozliczenie z budżetem.

Sposób ujmowania kosztów w księdze reguluje § 10 nowego rozporządzenia. Stanowi on, że wydatki poniesione na zakup materiałów (surowców) podstawowych i towarów handlowych oraz pozostałe wydatki są wpisywane do księgi według zasad potrącania kosztów uzyskania przychodów określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych. W świetle regulacji ustawowych, w odniesieniu do podatników prowadzących księgę, obowiązują trzy zasady potrącania kosztów uzyskania przychodów, tj. metoda uproszczona (art. 22 ust. 4 updof), metoda memoriałowa (art. 22 ust. 5-5c i 6b updof) oraz tzw. kasowy PIT (art. 14c i art. 22 ust. 4a updof). Tak więc podatnicy, o których mowa mogą ewidencjonować koszty wybraną metodą.

W przedstawionej sprawie podatnik stosuje memoriałową metodę ewidencjonowania kosztów. Zatem uwzględniając specyfikę prowadzonej działalności oraz konkretny cel poniesienia kosztu, musi każdorazowo oceniać, czy dany koszt jest bezpośrednio związany z przychodami (tzw. koszt bezpośredni), czy nie pozostaje w bezpośrednim związku z przychodami (tzw. koszt pośredni). Rodzaj kosztu determinuje moment jego potrącenia.

Przy tej metodzie koszty pośrednie są generalnie potrącane w dacie ich poniesienia. Za datę poniesienia kosztu uważa się natomiast dzień wystawienia faktury (rachunku) lub innego dowodu stanowiącego podstawę do zaksięgowania (ujęcia) kosztu w podatkowej księdze. Tak wynika z art. 22 ust. 5c zdanie pierwsze i ust. 6b updof. Potrącanie kosztów bezpośrednich określają przepisy art. 22 ust. 5-5b updof. Co do zasady, koszty te są potrącane w roku podatkowym, w którym uzyskano odpowiadające im przychody, także wówczas, gdy koszty poniesiono w roku poprzedzającym rok uzyskania przychodów albo po zakończeniu roku podatkowego, w którym uzyskano przychody, niepóźniej niż w terminie złożenia zeznania.

Z tego wynika, że moment potrącania kosztów bezpośrednich wyznacza się przez pryzmat osiągnięcia odpowiadających im przychodów, a nie przez dzień poniesienia kosztów. Jednak w kontekście prowadzenia księgi i ujmowania w niej kosztów, znaczenie zasad potrącalności sprowadza się do zakreślenia ram czasowych, w których wszystkie koszty poniesione w danym roku podatkowym powinny zostać ujęte w księdze prowadzonej w tym roku.

Przechodząc do oceny sytuacji podatnika, prowadzi on działalność w zakresie świadczenia usług medycznych, a kosztami uzyskania przychodów są wynagrodzenia lekarzy, zatrudnionych na kontraktach cywilnoprawnych. Zlecone czynności lekarze wykonują w ramach prowadzonej przez nich działalności gospodarczej, a koszty wynikają z wystawianych faktur. Wątpliwość dotyczy ujęcia tych kosztów w rozliczeniu podatku dochodowego w dacie poniesienia (dacie wystawienia faktury) lub w dacie sprzedaży, czyli w miesiącu uzyskania przez podatnika przychodu ze świadczenia usług, które w praktyce wykonali lekarze. To wskazuje, że mamy do czynienia z kosztami bezpośrednimi.

W naszej ocenie, jeżeli podatnik uzyska w danym miesiącu (np. w sierpniu) przychody z wykonania usług (świadczeń) medycznych, to wynagrodzenia lekarzy wykonujących te świadczenia, wynikające z wystawionych faktur, zasadniczo powinny być ujęte w księdze za ten miesiąc. Dotyczy to faktur wystawionych w danym miesiącu (tu: w sierpniu) albo w miesiącu następnym (tu: we wrześniu), o ile podatnik otrzyma te dokumenty do 20 dnia tego następnego miesiąca. Gdy faktura wpłynie z opóźnieniem, można ją ująć w bieżącym okresie, w którym zostanie otrzymana. Powinno to jednak nastąpić do końca roku podatkowego, w którym koszt może być potrącony. Tak wynika z przywołanej wcześniej interpretacji ogólnej Ministra Finansów z 23 lutego 2023 r., która – naszym zdaniem – pozostaje aktualna. Na przełomie lat podatkowych, fakturę wystawioną w grudniu 2026 r. za usługi wykonane w tym miesiącu, podatnik powinien wpisać do księgi i uwzględnić w rozliczeniu za grudzień, nawet jeśli otrzyma fakturę w styczniu 2027 r. Również fakturę wystawioną w styczniu 2027 r. za usługi wykonane w grudniu 2026 r. będzie należało odnieść do grudnia.

2. Relacja z dyżuru telefonicznego

2.1. Benefity dla współpracujących przedsiębiorców

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej spółka jawna współpracuje z jednoosobowymi przedsiębiorcami w oparciu o umowę B2B. Aby zapewnić trwałość współpracy i ograniczyć przestoje projektów z uwagi na odpływ specjalistów, rozważane jest wprowadzenie systemu pozapłacowych benefitów dla współpracowników, jak np. prywatna opieka medyczna, karty sportowe, szkolenia i kursy zawodowe. Czy ponoszone z tego tytułu wydatki będą w spółce kosztami uzyskania przychodów?

☞ Wydatki na pozapłacowe benefity będą mogły być zaliczane przez spółkę do kosztów uzyskania przychodów, o ile prawo do ich otrzymania będzie wynikało bezpośrednio z zawartych umów o współpracę.

W myśl art. 22 ust. 1 updof, kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyłączeniem kosztów wymienionych w negatywnym katalogu zawartym w art. 23 updof. W kontekście współpracy z osobami prowadzącymi jednoosobową działalność gospodarczą (umowy B2B), kwalifikacja benefitów jako kosztów podatkowych jest możliwa, pod warunkiem że ponoszenie tych kosztów pozostaje w związku z działalnością prowadzoną przez świadczeniodawcę i osiąganymi z niej przychodami. W przedstawionej sprawie chodzi o zbudowanie trwałych relacji ze współpracownikami i zmniejszenie rotacji specjalistów, co pozwoli spółce na zachowanie ciągłości realizowanych projektów i usług dla klientów. Ponadto benefity w postaci dostępu do szkoleń i kursów dla partnerów B2B mogą wpływać na podniesienie standardu świadczonych usług, co może znaleźć bezpośrednie odzwierciedlenie w przychodach.

Trzeba jednak nadmienić, że nie jest dopuszczalne rozliczanie jako kosztów uzyskania przychodów wydatków, których dotyczy ustawowe wyłączenie. Przykładem mogą być składki opłacane z tytułu umów ubezpieczenia na życie zawartych na rzecz osób współpracujących (art. 23 ust. 1 pkt 57 updof).

Obecnie powszechne stało się przekazywanie współpracownikom różnego rodzaju benefitów w celu ich zdobycia lub podtrzymania z nimi współpracy. Generalnie organy podatkowe nie wykluczają możliwości zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów benefitów przekazywanych kontrahentom w ramach współpracy B2B, nawet jeżeli stanowią one niepieniężny dodatek, który jest niezależny od wynagrodzenia za świadczone usługi. Tak było w sprawie rozstrzyganej m.in. w interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 27 maja 2025 r., nr 0114-KDIP2-2.4010.126.2025.4.KW. Organ uznał, że benefity oferowane kontrahentom mogą stanowić koszty uzyskania przychodów, gdyż ich celem jest dodatkowa motywacja do współpracy ze spółką oraz utrzymania jej ciągłości, co przekłada się na prowadzenie działalności gospodarczej przez spółkę. Ponadto stwierdził, że przyznawane świadczenia nie mają cech reprezentacji, rozumianej jako chęć wykreowania pozytywnego wizerunku względem współpracowników. Oferowanie benefitów pozapłacowych jest obecnie na rynku standardem, stałym i powtarzalnym elementem współpracy. Ich zapewnianie wynika nie tyle z zamiaru wyróżnienia się spośród innych podmiotów, co z chęci zrównania oferty z podmiotami konkurencyjnymi. Jednocześnie często są istotnym czynnikiem materialnym, decydującym o podjęciu współpracy.

Z kolei w interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 11 maja 2026 r., nr 0111-KDIB1-3.4010.40.2026.2.DW czytamy, że: *„Wydatki na dodatkowe Benefity na rzecz osób zatrudnionych na podstawie umów o współpracy B2B, nie mogą być uznane za koszty uzyskania przychodów, jeżeli nie stanowią elementu należnego im wynagrodzenia wynikającego z umowy o współpracy. Benefity należy kwalifikować do kosztów reprezentacji, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 28 ustawy o CIT, ponieważ ich głównym celem jest tworzenie wizerunku Państwa Spółki na zewnątrz poprzez kreowanie pozytywnych relacji z Kontrahentami.*

Przede wszystkim z opisu zdarzenia przyszłego wynika, że oferowany przez Państwa Spółkę pakiet Benefitów będzie miał na celu pozyskanie i utrzymanie Kontrahentów oraz nie będzie stanowił składnika wynagrodzenia należnego Kontrahentom za świadczone usługi, a samo przystąpienie do programu benefitowego będzie dobrowolne. Jednocześnie, opisany model świadczeń pozapłacowych ma charakter elastyczny, co będzie pozwalało Kontrahentom na samodzielny wybór benefitów z dostępnego katalogu.

Mając na uwadze powyższe zasadne jest przyjęcie stanowiska, że opisane przez Państwa Spółkę wydatki na Benefity dla osób współpracujących na podstawie umów B2B stanowią koszty reprezentacji, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 28 ustawy CIT, wyłączone z kosztów uzyskania przychodów".

2.2. Wypłata wynagrodzenia przypadająca w dniu 26 urodzin pracownika

Zakład pracy jako płatnik stosuje ulgę dla młodych do wynagrodzenia jednego z pracowników. W październiku tego roku pracownik ten ukończy 26 rok życia. Termin wypłaty wynagrodzenia przypada na dzień jego urodzin. Czy w takim przypadku należy zastosować ulgę, czy pobrać zaliczkę na podatek dochodowy?

☞ Wypłata dokonana w dniu 26 urodzin pracownika korzysta z preferencji podatkowej w ramach limitu 85.528 zł rocznie.

Ulga dla młodych to preferencja przewidziana w art. 21 ust. 1 pkt 148 updof. Na podstawie tego przepisu wolne od podatku są przychody m.in. ze stosunku pracy i z umów zlecenia otrzymane przez podatnika do ukończenia 26 roku życia, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 85.528 zł. Zwolnienie to ma zastosowanie z mocy prawa i jest stosowane przez płatnika w trakcie roku podatkowego.

W przedstawionej sprawie wątpliwości budzi ustalenie precyzyjnego momentu „ukończenia 26 roku życia". Organy podatkowe dokonując wykładni tego przepisu, wskazują, że w zakresie obliczania wieku podatnika należy stosować art. 12 § 4 Ordynacji podatkowej. Wynika z niego, że terminy określone w latach kończą się z upływem tego dnia w ostatnim roku, który odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia w ostatnim roku nie było – w dniu, który poprzedzałby bezpośrednio ten dzień. Oznacza to, że podatnik zachowuje status osoby uprawnionej do ulgi również w dniu swoich 26 urodzin, a termin upływa z końcem tego dnia.

W rezultacie, w analizowanym przypadku przychody wypłacone pracownikowi (postawione do jego dyspozycji) w dniu 26 urodzin będą jeszcze podlegały zwolnieniu od opodatkowania, pod warunkiem, że łączna wysokość przychodów uzyskanych w tym roku przez pracownika, nie przekroczy ustawowego limitu. Tym samym, zakład pracy dokonując wypłaty wynagrodzenia w październiku br., w dniu urodzin pracownika, nie będzie obowiązany do ob-

liczenia i pobrania zaliczki na podatek dochodowy (por. interpretację indywidualną Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 10 lipca 2025 r., nr 0113-KDIPT2-3.4011.463.2025.2.AK).

2.3. Remont nieubezpieczonego samochodu ciężarowego

Czy przedsiębiorca, który w działalności gospodarczej wykorzystuje samochód ciężarowy będący środkiem trwałym, może do kosztów uzyskania przychodów zaliczyć wydatki poniesione na jego naprawę powypadkową, jeżeli nie ma wykupionej polisy dobrowolnego ubezpieczenia?

☞ Nie, brak dobrowolnego ubezpieczenia wyłącza możliwość podatkowego rozliczenia kosztów naprawy powypadkowej samochodu ciężarowego.

Co do zasady, koszty ponoszone w związku z naprawą samochodu będącego środkiem trwałym wykorzystywanym w działalności gospodarczej mogą być zaliczone do kosztów uzyskania przychodów. Jednak dokonując ich oceny podatkowej, należy mieć na uwadze art. 23 ust. 1 pkt 48 updof. Na jego podstawie nie uważa się za koszty uzyskania przychodów strat powstałych w wyniku utraty lub likwidacji samochodów oraz kosztów ich remontów powypadkowych, jeżeli samochody nie były objęte ubezpieczeniem dobrowolnym.

Wskazany przepis uzależnia podatkowe rozliczenie kosztów naprawy powypadkowej samochodów, od posiadania dobrowolnego ubezpieczenia AC samochodu, którego wydatki dotyczą. Co ważne, warunek ten dotyczy zarówno pojazdu będącego samochodem osobowym w rozumieniu art. 5a pkt 19a updof, jak też innych samochodów. Skoro więc podatnik nie wykupił takiego ubezpieczenia, nie może zaliczyć wydatków poniesionych na naprawę samochodu ciężarowego do kosztów uzyskania przychodów prowadzonej działalności gospodarczej (por. interpretację indywidualną Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 22 lipca 2025 r., nr 0112-KDIL2-2.4011.540.2025.1.AA).

2.4. Zwrot pracownikowi kosztów poczęstunku

W trakcie podróży służbowej pracownik uczestniczył w spotkaniu z kontrahentem, w trakcie którego miał miejsce poczęstunek, niebędący obiadem czy kolacją. Czy zwrot kosztów tego poczęstunku jest wolny od podatku dochodowego?

☞ Według organów podatkowych sfinansowanie (zwrot) przez pracodawcę kosztów poczęstunku, niebędącego posiłkiem, powoduje powstanie po stronie pracownika przychodu podatkowego podlegającego opodatkowaniu.

Świadczenia, które pracownik uzyskuje w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, stanowią u niego przychód ze stosunku pracy. Przy czym zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 16 updof, wolne od podatku dochodowego są diety i inne należności za czas podróży służbowej pracownika, do wysokości określonej w odrębnych ustawach lub w przepisach wydanych przez ministra właściwego do spraw pracy w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju. Odrębnymi przepisami, o których mowa są m.in. przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce

sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2190). W zakresie uregulowanym w rozporządzeniu z tytułu podróży krajowej pracownikowi może przysługiwać dieta na pokrycie zwiększonych kosztów wyżywienia, która wynosi 45 zł za dobę podróży. Dieta nie przysługuje m.in., jeżeli pracownikowi zapewniono bezpłatne całodzienne wyżywienie, a jeżeli pracodawca zapewnia pracownikowi częściowe wyżywienie, kwotę przysługującej diety zmniejsza się o koszt zapewnionego bezpłatnego wyżywienia. Wówczas przyjmuje się, że posiłek stanowi odpowiednio: śniadanie – 25% diety, obiad – 50% diety, kolacja – 25% diety.

Warto zauważyć, że zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem organów podatkowych, jeżeli pracodawca zwraca koszty wyżywienia poniesione przez pracownika w podróży służbowej ponad limit należnej diety, wtedy nadwyżka ta podlega opodatkowaniu. Z interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 30 kwietnia 2026 r., nr 0113-KDIPT-2-3.4011.236.2026.1.PR wynika, że opodatkowaniu podlega również zwrot wydatków na wyżywienie, które nie kwalifikuje się jako pełen posiłek, takie jak drobne przekąski czy kawa z ciastkiem. Kierując się tym stanowiskiem, należałoby przyjąć, że od zwróconej pracownikowi kwoty poczęstunku, w którym uczestniczył w trakcie spotkania z kontrahentem, trzeba obliczyć i pobrać zaliczkę na podatek dochodowy.

2.5. Odszkodowanie za nieuprawnione zajmowanie nieruchomości

Podatniczka otrzymuje od miasta odszkodowanie za bezumowne korzystanie z jej lokalu przez osoby z prawem do lokalu socjalnego. Odszkodowanie obejmuje kwotę odpowiadającą czynszowi, jaki przysługiwałby za najem lokalu w ramach umowy najmu, oraz opłaty za media, które podatniczka musi opłacać w związku z korzystaniem z lokalu przez osoby objęte eksmisją. Czy odszkodowanie w części obejmującej opłaty za media jest przychodem podlegającym opodatkowaniu?

☞ Według organów podatkowych w takim przypadku przychodem, od którego należy zapłacić podatek dochodowy, jest pełna kwota odszkodowania, w tym część rekompensująca koszty mediów.

W przypadku zawarcia umowy najmu strony mogłyby się umówić, że koszty mediów obciążają najemcę. Wówczas podatniczka nie traktowałaby opłat za media jako przychodu podlegającego opodatkowaniu ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych. Jednak w opisanej sytuacji nie mamy do czynienia z przychodem z najmu, tylko z przychodem z innych źródeł w rozumieniu art. 11 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 1 pkt 9 updof. Roszczenie o przyznanie odszkodowania wynika z ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725). W świetle ustawowych regulacji, gdy osobie uprawnionej do zawarcia umowy najmu socjalnego lokalu na mocy wyroku gmina nie dostarczyła lokalu, to właścicielowi przysługuje roszczenie odszkodowawcze do gminy. Wysokość odszkodowania nie jest określona wprost w przepisach ustawy, nie wskazuje ona również zasad jego ustalania. Organy podatkowe przyjmują natomiast, że odszkodowanie nie rekompensuje tzw. szkody rzeczywistej, tylko stanowi wyrównanie korzyści, które właściciel lokalu mógłby osiągnąć, gdyby bez przeszkód mógł dysponować swoją własnością. W rezultacie odszkodowanie to w całości, tj. również w części dotyczącej zwrotu opłat za media, stanowi przychód podlegający opodatkowaniu podatkiem dochodowym (por. interpretację indywidualną Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 14 stycznia 2025 r., nr 0113-KDIPT2-3.4011.660.2024.2.PR).

3. Ujęcie w podatkowej księdze kosztów bezpośrednio związanych z nabyciem towarów handlowych – interpretacja organu podatkowego

Opłaty bezpośrednio związane z nabyciem towaru handlowego, których poniesienie warunkuje jego zakup na aukcji internetowej, stanowią element wartości tego towaru i podlegają wpisaniu w podatkowej księdze w kolumnie 12.

Tak wynika z interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 23 lipca 2026 r., nr 0114-KDWP.4011.297.2026.3.ASZ.

Sprawa dotyczy podatnika prowadzącego działalność gospodarczą polegającą na zakupie i sprzedaży używanych samochodów. Wyjaśnił on, że za pośrednictwem platformy aukcyjnej nabywa używane samochody do dalszej odsprzedaży w ramach działalności. Po wygranej aukcji opłaca kwotę należną za daną transakcję, na podstawie faktury pro forma. Kwota ta obejmuje cenę sprzedaży oraz dodatkowe opłaty, w szczególności opłatę aukcyjną, za obsługę dokumentów oraz za obsługę pojazdu. Natomiast po uregulowaniu należności otrzymuje fakturę dokumentującą sprzedaż samochodu w procedurze VAT-marża oraz fakturę za opłaty dodatkowe wystawioną przez centralę platformy. Obie faktury dotyczą tego samego pojazdu. Podatnik chciał wyjaśnić, czy opłaty dodatkowe, które ponosi w bezpośrednim związku z nabyciem konkretnego samochodu przeznaczonego do dalszej odsprzedaży, powinny zostać ujęte w podatkowej księdze przychodów i rozchodów w kolumnie 12 „Zakup towarów handlowych i materiałów według cen zakupu" jako element wartości zakupionego towaru handlowego, czy należy je wpisywać w kolumnie 15 „pozostałe wydatki"? W jego ocenie opłaty te nie stanowią kosztów zakupu odrębnych usług. Są ponoszone w związku z nabyciem konkretnych samochodów, warunkując udział w aukcji i dokonanie zakupu. W oparciu o posiadane dowody możliwe jest bezpośrednie powiązanie opłat z zakupem konkretnego pojazdu. Uzasadnia to uznanie opłat za element kosztu nabycia towaru handlowego podlegającego wpisaniu w podatkowej księdze w kolumnie 12.

Organ podatkowy uznał stanowisko podatnika za prawidłowe. Analizując opisaną sprawę, zwrócił uwagę, że wydatki ponoszone w związku z zakupem samochodu na aukcji internetowej (tj. opłata aukcyjna, za obsługę dokumentów oraz za obsługę pojazdu), nie dotyczą zakupu odrębnych usług, lecz pozostają w bezpośrednim związku z nabyciem konkretnego samochodu przeznaczonego do dalszej odsprzedaży. Ten ścisły związek z nabyciem określonego towaru handlowego, uzasadnia twierdzenie, że opłaty powinny zostać uwzględnione przy ustalaniu wartości zakupu tego towaru. Odwołując się do regulacji zawartych w § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 6 września 2025 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dz. U. poz. 1299), wskazał, że przez cenę zakupu rozumie się cenę, jaką nabywca płaci za zakupione składniki majątku, pomniejszoną o podlegający odliczeniu podatek od towarów i usług, a przy imporcie powiększoną o należne cło, podatek akcyzowy oraz opłaty celne dodatkowe. Natomiast jak wynika z ust. 10 objaśnień zawartych w załączniku do rozporządzenia, kolumna 12 jest przeznaczona do wpisywania zakupu materiałów i towarów handlowych według cen zakupu. W rezultacie powołany organ stwierdził, że: *„Ponieważ wskazane wydatki są nierozerwalnie związane z nabyciem konkretnego samochodu i warunkują jego zakup, stanowią element ceny zakupu towaru handlowego. W konsekwencji, jeżeli zostały poniesione i są właściwie udokumentowane, powinny zostać ujęte w podatkowej księdze przychodów i rozchodów w kolumnie 12 »Zakup towarów handlowych i materiałów według cen zakupu«".*

VII. OPODATKOWANIE DOCHODÓW UZYSKANYCH ZA GRANICĄ

1. Certyfikat rezydencji – praktyczne problemy

Posiadanie certyfikatu rezydencji jest niezbędne, aby polski płatnik wypłacający podmiotowi zagranicznemu należności z określonych tytułów mógł zastosować obniżoną stawkę podatku u źródła lub odstąpić od jego poboru, jeżeli przewiduje to właściwa umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania zawarta przez Polskę.

W praktyce płatnicy mogą jednak napotkać określone problemy związane z uzyskaniem i weryfikacją certyfikatu rezydencji, a także z oceną, czy dokument ten spełnia wymagania pozwalające na zastosowanie preferencyjnych zasad opodatkowania. Brak certyfikatu rezydencji lub wątpliwości co do jego aktualności, prawidłowości bądź zakresu mogą skutkować koniecznością pobrania podatku u źródła według stawki krajowej, a w konsekwencji zwiększeniem obciążeń po stronie płatnika lub odbiorcy należności.

1.1. Dokument wydany w formie elektronicznej

Czy płatnik jest uprawniony do zastosowania postanowień właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, w sytuacji gdy miejsce siedziby kontrahenta dla celów podatkowych zostało udokumentowane certyfikatem rezydencji pobranym przez kontrahenta ze strony internetowej właściwego organu podatkowego i udostępnianym w internecie, w niezmienionej formie i formacie?

☞ Odpowiedź na to pytanie należy uznać za twierdzącą.

Certyfikatem rezydencji podatkowej jest w przypadku:

– osób fizycznych (tj. podatników PIT) – zaświadczenie o miejscu zamieszkania podatnika dla celów podatkowych wydane przez właściwy organ administracji podatkowej państwa miejsca zamieszkania podatnika (art. 5a pkt 21 updof),
– podatników CIT – zaświadczenie o miejscu siedziby podatnika dla celów podatkowych wydane przez właściwy organ administracji podatkowej państwa miejsca siedziby podatnika (art. 4a pkt 12 updop).

Art. 41 ust. 9e updof i art. 26 ust. 1n updop zezwalają na potwierdzenie miejsca zamieszkania lub siedziby zagranicznego podatnika kopią certyfikatu rezydencji, o ile zawarte w niej informacje nie budzą uzasadnionych wątpliwości co do ich zgodności ze stanem faktycznym. Od 1 stycznia 2022 r. przepisy te nie ograniczają możliwości posłużenia się kopią certyfikatu rezydencji do określonego limitu kwotowego ani do konkretnych rodzajów usług (wcześniej obowiązywały w tym zakresie określone ograniczenia).

Ważny jest też certyfikat rezydencji wydany w formie elektronicznej. Szef Krajowej Administracji Skarbowej w zmianie interpretacji indywidualnej z 30 września 2024 r., nr DOP4.8221.47.2022.GEF stwierdził, że certyfikaty rezydencji podatkowej uzyskane w formie elektronicznej mogą być uznawane za ważne, o ile zostały wystawione przez odpowiednie organy podatkowe i są dostępne na oficjalnych stronach w niezmienionej formie. Według niego: *„(…) brak jest przesłanek do odmowy uznania za ważny certyfikatu rezydencji*

w formie elektronicznej, jeżeli jest on generowany przez właściwe organy administracji podatkowej kraju rezydencji podatników w formacie »PDF«, »PNG«, »JPG«, a następnie przesyłany do nich za pomocą środków komunikacji elektronicznej i udostępniany na właściwych stronach internetowych w niezmienionej formie i formacie, skąd może być on pobrany przez Wnioskodawcę".

1.2. Okres ważności

Szeroki zakres współpracy z osobami będącymi nierezydentami sprawia, że spółka z o.o. otrzymuje certyfikaty rezydencji wystawiane przez administracje podatkowe wielu różnych państw. Certyfikaty te wystawiane są w sposób oraz na wzorach przyjętych przez te administracje. Zdarza się, że w certyfikatach tych wskazywany jest rok podatkowy. Ustalenie przez spółkę okresu, za jaki certyfikat rezydencji potwierdza rezydencję podatkową podatnika, wymagałoby zapoznania się z przepisami podatkowymi państwa wydającego certyfikat, w szczególności w zakresie zasad ustalania roku podatkowego, a w razie potrzeby również uzyskania od podatnika lub właściwego organu podatkowego dodatkowych informacji pozwalających ustalić, jaki okres obejmuje certyfikat. Czy można przyjąć zasadę, że w takim przypadku termin ważności certyfikatu rezydencji liczony jest przez okres kolejnych dwunastu miesięcy od dnia jego wydania?

☞ Przepisy ustaw podatkowych nie nakładają na płatnika obowiązków związanych z ustaleniem czasu trwania roku podatkowego podatnika. Zatem w przypadkach niejednoznacznych uzasadnione jest przyjąć, że certyfikat nie wskazuje okresu, którego dotyczy, ani nie wynika z jego treści, iż potwierdza rezydencję za konkretny okres. Wówczas termin ważności certyfikatu rezydencji liczony jest przez okres kolejnych dwunastu miesięcy od dnia jego wydania

Odnośnie ważności certyfikatu rezydencji obowiązuje zasada, że jeżeli jest w nim podany okres, którego certyfikat dotyczy, certyfikat jest uwzględniany wyłącznie w odniesieniu do wypłat ze wskazanego okresu niezależnie od momentu jego wydania.

W odniesieniu do certyfikatów rezydencji niezawierających okresu ich ważności należy kierować się art. 41 ust. 9a-9d updof i art. 26 ust. 1i-1l updop. Powołane przepisy stanowią, że w przypadku przedłożenia płatnikowi certyfikatu rezydencji bez wskazanego okresu jego ważności, płatnik przy poborze podatku uwzględnia ten certyfikat przez okres kolejnych dwunastu miesięcy od dnia jego wydania. Jeżeli jednak w tym okresie miejsce zamieszkania/siedziby podatnika dla celów podatkowych uległo zmianie, to ma on obowiązek niezwłocznego udokumentowania miejsca zamieszkania/siedziby nowym certyfikatem rezydencji. Podatnik, który nie dopełni tego obowiązku, będzie ponosić odpowiedzialność za niepobranie podatku przez płatnika lub pobranie podatku w wysokości niższej od należnej. Unormowania te nie będą miały zastosowania, w przypadku gdy z dokumentów posiadanych przez płatnika (w szczególności z faktury lub umowy) będzie wynikać, że miejsce zamieszkania/siedziby podatnika dla celów podatkowych uległo zmianie w okresie dwunastu miesięcy od dnia wydania certyfikatu, a podatnik nie dopełnił obowiązku złożenia nowego certyfikatu.

Należy pamiętać, że przy weryfikacji warunków zastosowania obniżonej stawki podatku albo zwolnienia lub warunków niepobrania podatku, wynikających z przepisów prawa podatkowego, płatnik jest obowiązany do dochowania należytej staranności. Przy ocenie dochowania należytej staranności uwzględnia się charakter, skalę działalności prowadzonej

przez płatnika oraz powiązania w rozumieniu art. 23m ust. 1 pkt 5 updof i art. 11a ust. 1 pkt 5 updop płatnika z podatnikiem.

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 17 września 2025 r., nr 0115-KDIT1.4011.511.2025.1.MN zgodził się ze stanowiskiem podatnika, że okres trwania roku podatkowego u odbiorcy należności nie zalicza się do okoliczności podlegających szczególnej weryfikacji w ramach należytej staranności. Płatnik w przypadkach niejednoznacznych nie ma obowiązku dochodzenia we własnym zakresie, jaki rok podatkowy ma podatnik przedkładający certyfikat rezydencji. W celu stosowania postanowień właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania prawidłowo przyjmuje okres ważności takiego certyfikatu obejmujący 12 miesięcy od dnia jego wydania.

1.3. Zaświadczenia wydawane przez niemieckie organy podatkowe

Certyfikaty rezydencji wydawane przez niemieckie organy podatkowe zawierają m.in. dane podmiotu wypłacającego należności. Są one podawane przez podatnika, który wnioskuje o wydanie tego certyfikatu. W praktyce zdarza się, że kontrahent zagraniczny przedstawia polskiej spółce certyfikat, w którym jako podmiot wypłacający wskazany został inny podmiot niż polska spółka. Czy okoliczność ta wyklucza możliwość uwzględnienia takiego certyfikatu przez polską spółkę przy poborze podatku u źródła?

☞ Ustalenie, czy certyfikat rezydencji może być stosowany wyłącznie przez podmiot wskazany przez podatnika, jest problematyczne.

Kwestia ta nie jest uregulowana w przepisach ustawy o PIT ani ustawy o CIT. Przepisy tych ustaw określają jedynie, że certyfikat rezydencji ma potwierdzać miejsce zamieszkania lub siedziby podatnika dla celów podatkowych, nie odnoszą się natomiast do innych informacji zawartych w zaświadczeniu wydanym przez właściwy organ podatkowy.

W odniesieniu do przedstawionego stanu faktycznego, w tożsamej sprawie Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w powołanej wcześniej interpretacji indywidualnej z 17 września 2025 r. uznał za prawidłowe stanowisko podatnika, zgodnie z którym: *„Wskazanie konkretnego podmiotu wypłacającego wynagrodzenie w państwie źródła jest zbędne, jednak jego wskazanie nie uniemożliwia, zdaniem Wnioskodawcy, zastosowania tego certyfikatu przez innego wypłacającego/płatnika podatku dochodowego z tego samego państwa źródła przychodów”.*

2. Opodatkowanie wynagrodzeń pracownika wykonującego pracę za granicą

Spółka zawarła umowę o pracę zdalną z osobą mającą miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w Hiszpanii. Pracownik świadczy pracę na rzecz polskiego pracodawcy wyłącznie zdalnie (z terytorium Hiszpanii). Czy w związku z wypłatą wynagrodzenia spółka powinna pobierać i odprowadzać zaliczki na podatek dochodowy w Polsce, czy w Hiszpanii?

☞ Wynagrodzenie, o którym mowa w opisanym stanie faktycznym podlega opodatkowaniu w Hiszpanii, a nie w Polsce, wobec czego spółka nie powinna pobierać i odprowadzać w Polsce zaliczek na PIT od tego wynagrodzenia.

Kwestia, czy spółka jako zagraniczny pracodawca jest zobowiązana do poboru zaliczek na podatek dochodowy od wynagrodzenia pracownika i ich odprowadzania do hiszpańskiego organu podatkowego, podlega ocenie na gruncie wewnętrznych przepisów podatkowych Hiszpanii.

Zgodnie z przepisami ustawy o PIT osoby fizyczne mogą podlegać w Polsce nieograniczonemu albo ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu. Zakres tego obowiązku uzależniony jest od tego, czy dana osoba fizyczna posiada miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w Polsce.

Osoba fizyczna mająca miejsce zamieszkania w Polsce podlega w Polsce nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu. Oznacza to, że opodatkowaniu w Polsce podlegają wszystkie osiągane przez nią dochody (przychody), bez względu na miejsce położenia źródeł przychodów. Natomiast osoba fizyczna niemająca miejsca zamieszkania w Polsce podlega w Polsce ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu. W takim przypadku opodatkowaniu w Polsce podlegają wyłącznie dochody (przychody) osiągane na terytorium Polski. Tak wynika z art. 3 ust. 1 i 2a updof.

Katalog dochodów (przychodów), które uznaje się za osiągane na terytorium Polski przez podatników podlegających ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu, zawarty został w art. 3 ust. 2b updof. Ma on charakter otwarty. Obejmuje m.in. dochody (przychody) z pracy wykonywanej na terytorium Polski na podstawie stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy, bez względu na miejsce wypłaty wynagrodzenia.

Tak więc opodatkowanie dochodów osiąganych przez osoby fizyczne, jeżeli nie mają na terytorium Polski miejsca zamieszkania, w ramach ograniczonego obowiązku podatkowego, uzależnione jest od osiągnięcia tych dochodów na terytorium Polski i wykonywania pracy na terenie Polski.

Wymienione przepisy stosuje się z uwzględnieniem właściwej umowy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania, której stroną jest Polska (art. 4a updof).

Miejsce opodatkowania dochodów z pracy, zgodnie z umowami o unikaniu podwójnego opodatkowania, uzależnione jest nie tyle od podmiotu wypłacającego wynagrodzenie, ile przede wszystkim od miejsca wykonywania pracy. Pierwszeństwo w opodatkowaniu dochodów z pracy najemnej ma to państwo, w którym praca jest wykonywana, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w konkretnej umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania. Za miejsce wykonywania pracy należy co do zasady uznać miejsce, w którym osoba fizyczna faktycznie przebywa i wykonuje pracę, za którą otrzymuje wynagrodzenie.

Z art. 15 ust. 1 umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Hiszpanii o unikaniu podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku (Dz. U. z 1982 r. nr 17, poz. 127) wynika, że wynagrodzenia z tytułu umowy o pracę osób mających miejsce zamieszkania w Hiszpanii, których praca wykonywana jest na terytorium Hiszpanii, podlegają opodatkowaniu tylko w tym państwie, tj. w Hiszpanii.

Dla Prenumeratorów GOFIN

§ Teksty umów o unikaniu podwójnego opodatkowania dostępne w serwisie *przepisy.gofin.pl*

Od tej zasady art. 15 ust. 2 umowy przewiduje wyjątek dotyczący przypadków, w których osoba mająca miejsce zamieszkania w jednym z umawiających się państw otrzymuje wynagrodzenie za pracę wykonywaną w drugim państwie. Przepis ten nie ma jednak zastosowania w analizowanym przypadku.

Osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę ma miejsce zamieszkania w Hiszpanii (nie jest polskim rezydentem podatkowym), a zatem dochody otrzymywane przez tę osobę z tytułu pracy wykonywanej w Hiszpanii nie podlegają opodatkowaniu w Polsce, lecz w Hiszpanii. W takiej sytuacji na polskim pracodawcy nie ciąży obowiązek pobierania zaliczek na podatek od dochodów uzyskanych przez podatnika z pracy wykonywanej poza terytorium Polski (art. 32 ust. 9 updof).

3. Podatek u źródła od płatności za najem przestrzeni serwerowej w chmurze – wyrok NSA

Wypłata wynagrodzenia za usługę wynajmu określonej objętości dysku serwera komputerowego w celu przechowywania na nim baz danych spółki, stanowi należność za użytkowanie urządzenia przemysłowego i jest opodatkowana podatkiem u źródła.

Tak wynika z wyroku NSA z 4 marca 2026 r., sygn. akt II FSK 757/23.

Stan faktyczny

Spółka prowadzi działalność usługową w branży technologii i usług informatycznych. Zajmuje się tworzeniem oprogramowania komputerowego. Nie prowadzi żadnej działalności przemysłowej.

W ramach prowadzonej działalności nabywa od podmiotu niemieckiego, posiadającego siedzibę na terytorium RFN, usługę wynajmu środowisk do przetwarzania danych (środowisk deweloperskich i testowych) w zakresie przetwarzania języka naturalnego. Na tę usługę składa się usługa wynajmu przestrzeni w chmurze internetowej, tzw. hosting, jak również przestrzeń w celu udostępnienia klientom platformy Q w modelu SaaS za pośrednictwem internetu.

Nabywana usługa ma charakter standardowy, tzn. spółka płaciła za dostęp do gromadzonych danych, aplikacji i innych zasobów informatycznych zlokalizowanych na wielu serwerach, w wielu miejscach, dostępnych wirtualnie, za pośrednictwem, m.in. przeglądarki www. Dzięki usłudze chmury pliki nie są przechowywane na lokalnych dyskach spółki, a bezpośrednio na zdalnych serwerach. Tym samym uzyskuje ona prawo do użytkowania miejsca na serwerze będącego własnością kontrahenta. Nie korzysta z samego serwera, a z przestrzeni udostępnianej przez serwer.

Kontrahent nie prowadzi działalności gospodarczej na terytorium Polski, zatem nie posiada na terytorium Polski stałej placówki, przez którą całkowicie lub częściowo prowadziłby swoją działalność. Spółka dysponuje certyfikatem rezydencji podatkowej podmiotu niemieckiego.

Stanowisko organu podatkowego

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej stwierdził, że wynagrodzenie wypłacane przez spółkę na rzecz kontrahenta z siedzibą w Niemczech z tytułu usług wynajmu przestrzeni w chmurze internetowej, tzw. hosting, jak również przestrzeni w celu udostępnienia klientom platformy Q w modelu SaaS za pośrednictwem internetu (dostęp do platformy bez licencji), mieści się w katalogu świadczeń wskazanych w art. 21 ust. 1 pkt 1 updop oraz w art. 12 ust. 3 polsko-niemieckiej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania (Dz. U. z 2025 r. nr 12, poz. 90). Wynika to z tego, że serwery należy zaliczyć do kategorii urządzeń przemy-

słowych, handlowych lub naukowych w rozumieniu tych przepisów. W konsekwencji na spółce ciąży obowiązek pobrania podatku u źródła od wynagrodzenia wypłacanego na rzecz kontrahenta z tytułu nabycia przedmiotowych usług.

Stanowisko WSA i NSA

Według WSA tego rodzaju usługi nie są objęte zakresem stosowania art. 21 ust. 1 pkt 1 updop, ponieważ serwer nie jest urządzeniem przemysłowym, a w konsekwencji na spółce nie ciążą obowiązki płatnika zryczałtowanego podatku dochodowego (podatku u źródła) w odniesieniu do tych usług.

Dla Prenumeratorów GOFIN

Baza orzeczeń wydawanych m.in. przez sądy administracyjne dostępna w serwisie *orzecznictwo.gofin.pl*

NSA nie podzielił stanowiska WSA. Uznał, że serwer jest urządzeniem przemysłowym w rozumieniu przepisów podatkowych, co skutkuje obowiązkiem poboru podatku u źródła przez spółkę. Wyjaśnił, że serwer to zespół urządzeń (komputerowych) ze swej istoty przeznaczonych do umieszczania, gromadzenia, przechowywania danych, plików, baz danych, skrzynek pocztowych, usług sieciowych.

Zastosowanie takich urządzeń jest bardzo szerokie i nie ogranicza się do przemysłu. Urządzenia te mogą także spełniać zadania stricte przemysłowe, o ile są powiązane z urządzeniem ściśle przemysłowym, biorącym udział w procesie produkcji. Jednak przy kwalifikowaniu danego urządzenia istotne jest, aby dokonywać tego w oparciu o aspekt funkcjonalny. Opisane urządzenie – serwer, w zakresie funkcjonalnym, jest urządzeniem przemysłowym, gdyż jest przeznaczony do działalności gospodarczej.

Komentarz redakcji

Do niedawna w orzecznictwie sądów administracyjnych można było dostrzec korzystną dla podatników linię orzeczniczą, opowiadającą się za zawężającym rozumieniem pojęcia „urządzenia przemysłowego". Przykładowo, w wyrokach z 5 czerwca 2024 r., sygn. akt II FSK 1123/21, z 19 kwietnia 2023 r., sygn. akt II FSK 2566/20 oraz z 8 marca 2023 r., sygn. akt II FSK 2089/20, NSA przyjmował „wąskie" rozumienie tego pojęcia. Wskazane wyroki opierały się przede wszystkim na językowej wykładni pojęć „urządzenie" i „przemysł", z uwzględnieniem ich znaczenia w języku potocznym oraz definicji słownikowych. W konsekwencji składy orzekające uznawały, że aby dany przedmiot mógł zostać zakwalifikowany jako urządzenie przemysłowe, powinien być przeznaczony do realizacji funkcji o charakterze stricte produkcyjnym. Sam fakt wykorzystywania danego urządzenia w ramach działalności gospodarczej nie był zatem wystarczający do uznania go za urządzenie przemysłowe.

W najnowszym orzecznictwie można jednak dostrzec wyraźną zmianę tego podejścia. Sądy administracyjne coraz częściej opowiadają się za „szerokim" rozumieniem pojęcia „urządzenia przemysłowego", odchodząc od utożsamiania go wyłącznie z urządzeniami wykorzystywanymi bezpośrednio w procesie produkcyjnym. W nowszych wyrokach większe znaczenie przypisuje się jego funkcji oraz sposobowi wykorzystywania w działalności gospodarczej. Kryterium decydującym staje się zatem nie tyle to, czy urządzenie służy bezpośrednio procesowi produkcyjnemu, ile to, czy jest profesjonalnie i komercyjnie wykorzystywane w ramach działalności gospodarczej. Przykładem jest opisany wcześniej wyrok NSA z 4 marca 2026 r., a także wyroki z 2 grudnia 2025 r., sygn. akt II FSK 268/23, z 5 grudnia 2025 r., sygn. akt II FSK 317/23 oraz z 5 lutego 2026 r., sygn. akt II FSK 1098/25.

Taka ewolucja wykładni może mieć istotne znaczenie praktyczne dla podatników. Oznacza to bowiem rosnące ryzyko uznania płatności za najem przestrzeni serwerowej w chmurze za objęte obowiązkami płatnika podatku u źródła.

VIII. ULGI, ODLICZENIA, ZWOLNIENIA PODATKOWE

1. Darowizna na cele pożytku publicznego, gdy obdarowany prowadzi działalność gospodarczą

Przepisy o podatku dochodowym umożliwiają podatnikom CIT i PIT (w tym opłacającym ryczałt od przychodów ewidencjonowanych) pomniejszanie podstawy obliczenia podatku o dokonane w roku podatkowym darowizny na tzw. cele szlachetne. Jednym z warunków, od którego zależy prawo do odliczenia, jest przekazanie darowizny na rzecz podmiotu prowadzącego działalność pożytku publicznego. Między organami podatkowymi a podatnikami istnieją rozbieżności w ocenie, czy warunek ten jest spełniony, w przypadku gdy obdarowany podmiot, jakim jest fundacja lub stowarzyszenie, prowadzi działalność gospodarczą.

1.1. Prawne podstawy preferencji

W przypadku podatników CIT podstawę prawną do zmniejszenia podstawy opodatkowania o darowizny dokonane na rzecz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, na cele tej działalności, stanowi art. 18 ust. 1 pkt 1 updop. Z kolei umocowanie do odliczenia takich darowizn przez podatników PIT wynika z:

– art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. a updof – gdy opłacają podatek dochodowy według skali podatkowej, lub
– art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2025 r. poz. 843 ze zm.) – gdy stosują opodatkowanie ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych.

Odliczenia mogą być dokonywane wyłącznie na zasadach i warunkach określonych w danej ustawie podatkowej.

> ***Zwróć uwagę!***
>
> Darowizny na cele pożytku publicznego przekazane organizacjom realizującym te cele, podlegają odliczeniu do wysokości nieprzekraczającej 10% dochodu – w przypadku podatników CIT oraz 6% dochodu/przychodu – w przypadku podatników PIT.

Z uregulowań wcześniej przywołanych przepisów wynika, że darowizny podlegają odliczeniu, pod warunkiem, że zostały przekazane:

a) na cele pożytku publicznego określone w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tzw. cele szlachetne),
b) m.in. organizacjom, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, prowadzącym działalność pożytku publicznego w sferze zadań publicznych, realizującym cele pożytku publicznego.

Przechodząc na grunt ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 ze zm.), należy wskazać, że działalno-

ścią pożytku publicznego jest działalność społecznie użyteczna, prowadzona w sferze zadań publicznych określonych w ustawie. Zakres tych zadań jest szeroki, a ich katalog obejmuje m.in. wspieranie nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania, kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, rodziny i systemu pieczy zastępczej, działalność na rzecz różnych grup osób (w tym cudzoziemców, osób niepełnosprawnych, osób w wieku emerytalnym, dzieci i młodzieży).

Z kolei podmiotami realizującymi działalność pożytku publicznego są w szczególności organizacje pozarządowe. Taki status analizowana ustawa przyznaje m.in. fundacjom i stowarzyszeniom, niedziałającym w celu osiągnięcia zysku.

1.2. Działalność gospodarcza fundacji i stowarzyszeń

Fundacje i stowarzyszenia to mające osobowość prawną organizacje, których działanie regulują odpowiednio ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz. U. z 2023 r. poz. 166 ze zm.) oraz ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2261 ze zm.). Każda z tych ustaw przewiduje, że dana organizacja może prowadzić działalność gospodarczą, co wiąże się to z dokonaniem wpisu fundacji/stowarzyszenia w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS) do rejestru przedsiębiorców. Jednocześnie wymaga podkreślenia, że dochód z działalności gospodarczej stowarzyszenia służy realizacji celów statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między jego członków (art. 34 ustawy o stowarzyszeniach). Z kolei w przypadku fundacji, działalność gospodarcza może być prowadzona w rozmiarach służących realizacji jej celów społecznie lub gospodarczo użytecznych (art. 5 ust. 5 w związku z art. 1 ustawy o fundacjach).

Możliwość odliczenia darowizny przekazanej na cele działalności pożytku publicznego, gdy podmiot obdarowany jest zarejestrowany jako prowadzący działalność gospodarczą, jest kwestią sporną.

Organy podatkowe uważają, że działalność gospodarcza jest ze swej istoty działalnością zarobkową, ukierunkowaną na chęć osiągnięcia zysku. Oznacza to w ich ocenie, że fundacja (stowarzyszenie) nie spełnia w takim przypadku warunku niedziałania w celu osiągnięcia zysku, o którym mowa w art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W konsekwencji obdarowany podmiot nie jest podmiotem, o którym mowa w przepisach podatkowych, a zatem odliczenie przekazanej mu darowizny jest niedopuszczalne. Stanowisko takie prezentuje Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej m.in. w interpretacji indywidualnej z 19 sierpnia 2024 r., nr 0111-KDIB2-1.4010.230.2024.2 i z 8 grudnia 2021 r., nr 0111-KDIB1-2.4010.442.2021.1.AW.

Dla Prenumeratorów GOFIN

Baza orzeczeń wydawanych m.in. przez sądy administracyjne dostępna w serwisie *orzecznictwo.gofin.pl*

Warto zauważyć, że druga z przywołanych interpretacji została uchylona przez WSA w Warszawie wyrokiem z 9 grudnia 2022 r., sygn. akt III SA/Wa 488/22, który został utrzymany w mocy wyrokiem NSA z 11 grudnia 2025 r., sygn. akt II FSK 388/23.

Analizując przepisy ustawy o CIT dotyczące odliczania darowizn, NSA zwrócił uwagę, że co do zasady możliwe jest odliczenie darowizn na rzecz osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, prowadzących działalność gospodarczą w innym zakresie niż wskazanym w art. 18 ust. 1a updop. Dalsze rozważania skupiły się na ustaleniu, czy w sytuacji gdy podmiot obdarowany (fundacja, stowarzyszenie) jest zarejestrowany w KRS jako prowadzący działalność gospodarczą, może być uznany za organizację pozarządową niedziałającą w celu uzyskania zysku, w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

NSA nie miał wątpliwości, że w świetle przepisów ustawy o fundacjach oraz ustawy – Prawo o stowarzyszeniach, są to organizacje niedziałające w celu osiągnięcia zysku. W rezultacie stwierdził, że: *„Wbrew stanowisku organu wpis fundacji/stowarzyszenia do rejestru przedsiębiorców KRS obok wpisu do rejestru stowarzyszeń i fundacji nie wyklucza skorzystania z preferencji podatkowej przewidzianej w art. 18 ust. 1 pkt 1 u.p.d.o.p. w przypadku dokonania na ich rzecz darowizny.*

Organ wykreował w tym zakresie pozaustawową przesłankę braku wpisu do rejestru przedsiębiorców KRS obdarowanego. Takiego warunku przepisy nie przewidują.

Podsumowując, rację ma Sąd pierwszej instancji, że ustawodawca w tym zakresie nie preferuje żadnej formy prowadzenia działalności: mogą to być różnego rodzaju osoby prawne lub jednostki organizacyjne, w tym fundacje i stowarzyszenia, pod warunkiem, że celem ich działalności nie jest osiąganie zysku. Wynika to z treści art. 3 ust. 2 pkt 2 jak i ust. 3 pkt 4 u.d.p.p.w. (ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – przyp. red.)*, gdzie ustawodawca zawarł wymóg niedziałania w celu osiągania zysku.*

W przypadku spółek ustawodawca uściślił, że podmioty te nie mogą działać w celu osiągnięcia zysku oraz muszą przeznaczać całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie mogą przeznaczać zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników. W przypadku fundacji i stowarzyszeń zastrzeżenie to jest zbędne, bowiem konieczność przeznaczania całości dochodu na cele statutowe wynika z istoty tych organizacji, która z kolei wynika wprost z treści przepisów regulujących ich funkcjonowanie".

2. Kluczowe warunki stosowania ulgi termomodernizacyjnej – część I

Ulga termomodernizacyjna jest podatkowym instrumentem, który wspiera inwestycje prowadzące m.in. do poprawy efektywności energetycznej budynku, ograniczenia zapotrzebowania na energię oraz zmniejszenia zużycia energii wykorzystywanej do ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej. Możliwość jej zastosowania wymaga spełnienia warunków określonych w art. 26h updof. W niniejszym artykule wskazujemy kwestie, na jakie zwracają uwagę organy podatkowe, rozstrzygając wątpliwości podatników odnośnie stosowania tej preferencji.

2.1. Posiadanie tytułu prawnego

Ulga termomodernizacyjna pozwala na pomniejszenie podstawy obliczenia podatku o wydatki poniesione na materiały budowlane, urządzenia i usługi, związane z realizacją przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w budynku mieszkalnym jednorodzinnym. Ulga może być stosowana przez podatników opodatkowanych:

– według skali podatkowej,
– w formie podatku liniowego lub
– w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych.

Z art. 26h ust. 1 updof wynika, że podstawowym warunkiem, od którego zależy nabycie prawa do ulgi, jest posiadanie przez podatnika statusu właściciela lub współwłaściciela wspomnianego wcześniej budynku. Wskazany tytuł prawny trzeba posiadać w momencie dokonywania odliczenia, tj. na moment złożenia zeznania, w którym zastosowano odliczenie.

Jak stwierdził Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 22 maja 2026 r., nr 0113-KDIPT2-2.4011.365.2026.2.MK: *„Z omawianej preferencji, co do zasady, nie skorzysta zatem osoba, która nie będąc właścicielem nieruchomości wy-*

datkowała środki na przedsięwzięcie termomodernizacyjne, oraz nie jest nim w momencie składania zeznania, tj. do 30 kwietnia roku następującego po roku poniesienia wydatków". W rozpoznanej sprawie organ podatkowy zakwestionował prawo do odliczenia przez podatnika w zeznaniu za 2024 r. wydatku poniesionego w listopadzie tego roku na wykonanie ogrzewania podłogowego, gdyż inwestycja została wykonana w budynku, którego współwłaścicielem, został on w maju 2025 r. Stwierdził również, że podatnik nie nabędzie prawa do odliczenia tego wydatku, nawet jeśli złoży korektę zeznania, bo jak wyjaśnił: *„(…) złożenie korekty nie pozbawia podatnika prawa do ulgi, jeśli w momencie złożenia pierwotnego rozliczenia podatkowego spełniał wszystkie warunki niezbędne do skorzystania z niej, czyli innymi słowy, nabył do niej prawo, zaś z uwagi np. na niedopatrzenie z tego prawa nie skorzystał.*

Zatem, nie będzie Pan również uprawniony do złożenia korekty zeznania podatkowego z uwzględnieniem ulgi termomodernizacyjnej za 2024 r., gdyż w momencie składania pierwotnego zeznania za 2024 r. nie spełniał Pan warunku posiadania tytułu własności lub współwłasności budynku mieszkalnego jednorodzinnego".

Na kwestie własnościowe muszą też zwracać uwagę małżonkowie. Podatnik nie może skorzystać z ulgi termomodernizacyjnej, powołując się na istnienie wspólności majątkowej małżeńskiej, gdy przedsięwzięcie jest realizowane w budynku stanowiącym osobistą własność małżonka. Podatkowo bez znaczenia pozostaje fakt finansowania tych wydatków z majątku wspólnego. Potwierdza to Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 6 lipca 2026 r., nr 0112-KDIL2-1.4011.501.2026.2.MBP. Wyjaśnił w niej, że: *„W analizowanej sprawie na moment składania zeznań podatkowych za lata w których dokonali Państwo termomodernizacji nieruchomości* (2022-2024 – przyp. red.), *tylko Pani mąż był właścicielem ww. nieruchomości* (w związku z otrzymaniem w 2012 r. w darowiźnie gospodarstwa rolnego, na którego gruntach małżonkowie wspólnie wybudowali budynek – przyp. red.). *Tym samym – skoro, warunkiem koniecznym zastosowania ulgi termomodernizacyjnej jest poniesienie wydatków (kosztów) na realizację przedsięwzięcia termomodernizacyjnego przez właściciela (współwłaściciela) nieruchomości – nie można uznać, że jest Pani uprawniona do rozliczenia poniesionego wydatku wspólnie z mężem i tym samym do skorzystania z ulgi termomodernizacyjnej, (…) również w sytuacji dokonania korekty zeznań po rozszerzeniu wspólności majątkowej o nieruchomość, na której została przeprowadzona inwestycja termomodernizacyjna".*

2.2. Przedsięwzięcie termomodernizacyjne i cechy budynku

Treść art. 26h ust. 1 updof wskazuje, że omawiana preferencja podatkowa dotyczy wyłącznie przedsięwzięć termomodernizacyjnych realizowanych w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych. Znaczenie obu tych pojęć zostało zdefiniowane w art. 5a pkt 18b i 18c updof poprzez odesłanie do innych ustaw.

Z art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2026 r. poz. 920) wynika, że przedsięwzięcia termomodernizacyjne to przedsięwzięcia, których przedmiotem jest m.in. ulepszenie skutkujące zmniejszeniem zapotrzebowania na energię dostarczaną na potrzeby ogrzewania do budynków mieszkalnych oraz zamiana źródeł energii na źródła odnawialne lub zastosowanie wysokosprawnej kogeneracji.

Dla celów ulgi, poszczególne przedsięwzięcia termomodernizacyjne mogą mieć różny charakter (np. wymiana stolarki okiennej, montaż paneli fotowoltaicznych), ale muszą być realizowane w budynku mieszkalnym jednorodzinnym. Uważa się za niego budynek wolno

stojący albo budynek w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej, służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, w którym dopuszcza się wydzielenie niewięcej niż dwóch lokali mieszkalnych albo jednego lokalu mieszkalnego i lokalu użytkowego o powierzchni całkowitej nieprzekraczającej 30% powierzchni całkowitej budynku (art. 3 pkt 2a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane – Dz. U. z 2026 r. poz. 524 ze zm.).

Oznacza to, że z odliczenia wydatków termomodernizacyjnych nie skorzystają podatnicy będący właścicielami (współwłaścicielami) lokalu mieszkalnego położonego w budynku mieszkalnym wielorodzinnym, tj. w którym wydzielonych jest więcej niż dwa lokale mieszkalne. Potwierdzają to m.in. interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 8 lipca 2026 r., nr 0112-KDIL2-1.4011.481.2026.1.AK i z 15 czerwca 2026 r., nr 0114-KDIP3-2.4011.551.2026.1.AC.

Zgodnie z aktualnie prezentowanym stanowiskiem, ukształtowanym pod wpływem sądowej wykładni przepisów podatkowych, organy podatkowe uznają, że ulga termomodernizacyjna nie odnosi się tylko do budynków, których budowa została zakończona i w stosunku do których zgodę na ich użytkowanie uzyskano w sposób przewidziany w prawie budowlanym. Możliwe jest również odliczanie wydatków na prace termomodernizacyjne przeprowadzane w budynku, który nie jest formalnie oddany do użytkowania, ale spełnia kryteria budynku mieszkalnego jednorodzinnego wynikające z przywołanej wcześniej definicji. Jak można przeczytać w interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 22 czerwca 2026 r., nr 0115-KDIT2.4011.301.2026.3.ŁS: *„Brak formalnej zgody na użytkowanie budynku nie wyklucza (…) istnienia budynku w rozumieniu art. 3 pkt 2a ustawy – Prawo budowlane.*

Jednocześnie przepis art. 26h ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych nie zawiera warunku, by w momencie ponoszenia wydatków budynek mieszkalny jednorodzinny istniał. Budynek ten ma bowiem istnieć w momencie dokonywania odliczeń, tj. składania zeznania podatkowego w terminie ustawowym. (…)

Potwierdzeniem istnienia takiego budynku – poza formalnym zawiadomieniem organu nadzoru budowlanego o zakończeniu budowy (bez sprzeciwu tego organu), czy też otrzymaniem decyzji o pozwoleniu na użytkowanie – mogą być również inne dowody świadczące o zakończeniu budowy, np. dokumenty potwierdzające opłacenie podatku od nieruchomości dla danego budynku, czy też tzw. dokumentacja techniczna sporządzona przez kierownika budowy, jak np. jego oświadczenie o zakończeniu budowy czy zapisy w dzienniku budowy o zakończeniu prac".

W takich przypadkach organy podatkowe wymagają jednak, aby taki budynek był technicznie przystosowany do zamieszkania w momencie składania zeznania za rok podatkowy, w którym poniesiono wydatki związane z jego termomodernizacją (por. interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 29 czerwca 2026 r., nr 0115-KDIT3.4011.371.2026.3.AWO, z 25 maja 2026 r., nr 0115-KDST2-2.4011.267.2026.3.AJZ i z 6 maja 2026 r., nr 0113-KDWPT.40-11.122.2026.2.PPK).

2.3. Dokumentowanie wydatków na potrzeby ustalenia kwoty odliczenia

Zagadnienie ustalania kwoty odliczenia reguluje art. 26h ust. 2-5 updof.

W świetle tych przepisów kwota odliczenia nie może przekroczyć 53.000 zł w odniesieniu do wszystkich przedsięwzięć termomodernizacyjnych realizowanych przez podatnika w poszczególnych budynkach, do których posiada tytuł własności (współwłasności). W kwocie odliczenia można uwzględniać wyłącznie wydatki udokumentowane fakturami wystawionymi

przez podatnika niekorzystającego ze zwolnienia od podatku VAT. Odliczeniu nie podlegają natomiast wydatki, o których mowa w art. 26h ust. 5 updof, w tym m.in. zaliczone do kosztów uzyskania przychodów lub zwrócone podatnikowi w jakiejkolwiek formie.

Aby zatem odliczyć wydatki termomodernizacyjne, podatnik musi posiadać fakturę wskazującą go jako nabywcę materiałów i usług. Wyjątek stanowi sytuacja, gdy pozostaje on w związku małżeńskim i wydatek dotyczy przedsięwzięcia realizowanego w budynku należącym do obojga małżonków. Wówczas podatnik może odliczać wydatki również z faktur wystawionych na imię współmałżonka. Potwierdzenie tego stanowiska znajdujemy w interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 5 lutego 2024 r., nr 0112-KDIL-2-1.4011.891.2023.3.JK. Organ podatkowy stwierdza w niej, że: *„Gdy podatnik wraz z współmałżonkiem dokonuje przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w jednorodzinnym budynku mieszkalnym należącym do ich majątku wspólnego, wydatek może odliczyć jeden z małżonków albo oboje w ustalonej przez siebie proporcji. Zatem to małżonkowie, jako podatnicy, powinni decydować o zakresie skorzystania z ulgi. Samo wystawienie faktury na któregokolwiek z małżonków ma znaczenie drugorzędne w sytuacji, gdy wydatek poniesiony jest z majątku wspólnego małżonków i przeznaczony na wspólną nieruchomość”.*

Dodajmy, że w sytuacji gdy wydatki dotyczą budynku stanowiącego osobistą własność podatnika, a faktura zostanie wystawiona na jego małżonka, żaden z nich nie ma prawa do ich odliczenia. Jeżeli faktura została przez omyłkę wystawiona na małżonka, który nie jest uprawniony do ulgi, a powinna być wystawiona na drugiego, należy zadbać, aby prawidłowo ten błąd wyeliminować. Warto w tym zakresie przywołać interpretację indywidualną Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 31 lipca 2026 r., nr 0114-KDIP3-2.4011.593.2026.2.AC. Czytamy w niej, że: *„Prawidłowo wystawiona faktura powinna zawierać prawidłowe dane rzeczywistego nabywcy towarów (usług).*

Od 1 lutego 2026 r. (…) nie można już wystawiać not korygujących. Jedynym sposobem naprawienia błędu na fakturze jest wystawienie faktury korygującej przez sprzedawcę. Korygowanie faktury w tym zakresie należy do obowiązków wystawcy faktury (…).

Natomiast do 1 lutego 2026 r. możliwość korygowania faktur poprzez wystawienie not korygujących dotyczyło jedynie pomyłek w elementach danych nabywcy, czyli np. błąd w nazwisku, imieniu, nazwie, adresie lub numerze identyfikacyjnym czy też oznaczeniu towaru lub usługi. Wystawienie noty korygującej nie mogło prowadzić do zmiany podmiotu będącego stroną danej transakcji. Jedynym sposobem naprawienia błędu polegającego na błędnym wskazaniu na fakturze nabywcy, było wystawienie faktury korygującej przez sprzedawcę. (...)

Z opisu sprawy wynika, że posiada Pani notę korygującą z 6 lipca 2026 r. na Pani dane osobowe.

Skorygowanie błędu polegającego na nieprawidłowym wskazaniu danych nabywcy powinno nastąpić – zgodnie z art. 106j ust. 1 pkt 5 ustawy o podatku od towarów i usług – poprzez wystawienie faktury korygującej, zawierającej dane określone w art. 106j ust. 2 ustawy, w szczególności wskazującej jako przyczynę korekty błędne określenie danych nabywcy oraz prawidłową treść korygowanych pozycji, czyli prawidłowe dane nabywcy.

Z uwagi na fakt, że wysokość ww. wydatków – stosownie do art. 26h ust. 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych – ustala się na podstawie faktur wystawionych przez podatnika podatku od towarów i usług niekorzystającego ze zwolnienia od tego podatku, to należy uznać, że (…) nie został spełniony warunek udokumentowania przez Panią wydatku.

Zatem nie jest Pani uprawiona do uwzględnienia wydatku na wymianę okien w ramach ulgi termomodernizacyjnej, udokumentowanego fakturą wystawioną przez sprzedawcę na rzecz Pani męża i notą korygującą wystawioną na Panią”.

IX. INNE ZAGADNIENIA PODATKOWE

1. Odliczenie straty z lat ubiegłych w ramach limitu 5.000.000 zł

Spółka z o.o. opodatkowana klasycznym CIT za lata podatkowe 2023-2025 poniosła straty z działalności gospodarczej. Przewiduje, że za 2026 r. osiągnie znaczny dochód i planuje rozliczyć straty za poprzednie lata. Czy może zastosować limit jednorazowego odliczenia (5.000.000 zł) odrębnie dla każdej straty z danego roku podatkowego?

☞ Tak. Limit w wysokości 5.000.000 zł jednorazowego odliczenia straty od dochodu należy odnieść osobno do straty z każdego roku podatkowego.

Strata podatkowa powstaje, gdy koszty uzyskania przychodów z danego źródła przewyższają sumę osiągniętych przychodów z tego źródła. Podatnik ma prawo ją odliczyć od dochodów uzyskanych w przyszłości z tego samego źródła.

Na podstawie art. 7 ust. 5 updop, o wysokość straty ze źródła przychodów, poniesionej w roku podatkowym, podatnik może:

– obniżyć dochód uzyskany z tego źródła w najbliższych kolejno po sobie następujących pięciu latach podatkowych, z tym że kwota obniżenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% wysokości tej straty, albo
– obniżyć jednorazowo dochód uzyskany z tego źródła w jednym z najbliższych kolejno po sobie następujących pięciu lat podatkowych o kwotę nieprzekraczającą 5.000.000 zł, nieodliczona kwota podlega rozliczeniu w pozostałych latach tego pięcioletniego okresu, z tym że kwota obniżenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% wysokości tej straty.

Jeżeli podatnik poniósł straty w kilku latach podatkowych, maksymalną kwotę odliczenia w danym roku powinien ustalić odrębnie dla straty z każdego roku, a nie dla sumy strat poniesionych w latach ubiegłych, objętych prawem do odliczenia. Stanowisko to znajduje potwierdzenie w interpretacjach indywidualnych organów podatkowych. Przykładowo w interpretacji indywidualnej z 18 maja 2026 r., nr 0111-KDIB1-1.4010.120.2026.2.SH Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej stwierdził, że: *„(…) w przypadku posiadania strat z kilku lat podatkowych podatnik może zastosować mechanizm jednorazowego odliczenia do każdej z tych strat oddzielnie (do ustalonego w ww. przepisach limitu), z zachowaniem pięcioletniego okresu rozliczenia oraz innych warunków wynikających z ustawy o CIT.*

W konsekwencji możliwe jest w jednym roku podatkowym rozliczenie:

– *do 5.000.000 zł straty z jednego roku podatkowego oraz*
– *dodatkowo części strat z innych lat (np. w ramach limitu 50% danej straty lub również w ramach jednorazowego odliczenia do limitu wskazanego w ww. przepisach – o ile spełnione są warunki ustawowe)”.*

Zwróć uwagę!

Od dochodu za 2026 r. podatnik może odliczyć straty poniesione za lata 2021-2025.

Co ważne, wysokość maksymalnego odliczenia straty w danym roku podatkowym (poza limitem z art. 7 ust. 5 updop) uzależniona jest od wysokości osiągniętego w danym roku dochodu. Odliczenie straty nie może być bowiem wyższe niż osiągnięty w danym roku dochód.

W przypadku spółki, o której mowa w pytaniu będzie ona uprawniona do obniżenia dochodu osiągniętego w 2026 r. z działalności gospodarczej o straty poniesione w ramach tego źródła za lata 2023-2025. Przy odpowiednio wysokim dochodzie będzie mogła odliczyć:

– za 2023 r. stratę do wysokości 5.000.000 zł,
– za 2024 r. stratę do wysokości 5.000.000 zł,
– za 2025 r. stratę do wysokości 5.000.000 zł.

Nieodliczona za dany rok podatkowy kwota straty będzie podlegała odliczeniu w pozostałych latach pięcioletniego okresu przewidzianego na odliczenie straty, z tym że kwota obniżenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% wysokości straty.

2. Limit przychodów na potrzeby ustalenia statusu małego podatnika

2.1. Zaliczka na poczet przyszłej sprzedaży

Spółka z o.o. posiada status małego podatnika w 2026 r. Czy jeżeli w 2026 r. wystawi faktury zaliczkowe na poczet dostaw towarów, które będą zrealizowane w przyszłym roku, to wartość tych zaliczek powinna uwzględnić, ustalając w 2027 r. status małego podatnika?

☞ Zaliczek otrzymanych w 2026 r. na poczet sprzedaży towarów w 2027 r., nie należy uwzględniać w limicie przychodów stosowanym na potrzeby ustalania statusu małego podatnika.

Pojęcie „małego podatnika” zdefiniowane zostało w art. 4a pkt 10 updop. W myśl tego przepisu za małego podatnika uważa się podatnika, u którego wartość przychodu ze sprzedaży (wraz z kwotą należnego podatku od towarów i usług) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 2.000.000 euro. Przeliczenia kwot wyrażonych w euro dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na pierwszy dzień roboczy października poprzedniego roku podatkowego, w zaokrągleniu do 1.000 zł.

Zwróć uwagę!

W 2026 r. małym podatnikiem jest podatnik, u którego wartość przychodu ze sprzedaży (wraz z kwotą VAT należnego) w 2025 r. nie przekroczyła kwoty 8.517.000 zł (odpowiadającej równowartości kwoty 2.000.000 euro przeliczonej przy zastosowaniu kursu NBP z 1 października 2025 r., wynoszącego 4,2586 zł).

Wątpliwości podatników może budzić pojęcie przychodu ze sprzedaży stosowane na potrzeby ustalenia statusu małego podatnika, które nie zostało zdefiniowane w ustawie o CIT.

Z interpretacji indywidualnych organów podatkowych wynika, że w kwocie przychodów ze sprzedaży, o której mowa w art. 4a pkt 10 updop należy uwzględnić wszelkie przychody ze sprzedaży danego podatnika, w tym zwolnione od podatku dochodowego. Natomiast nie uwzględnia się przychodów osiąganych z innego tytułu niż sprzedaż, np. odszkodowań, odsetek od środków na rachunku bankowym, dotacji, dopłat czy refundacji.

Przychodem ze sprzedaży na potrzeby definicji małego podatnika nie są także zaliczki na poczet dostaw towarów i usług, które zostaną wykonane w następnych okresach sprawozdawczych. Potwierdza to Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 20 marca 2026 r., nr 0111-KDIB2-1.4010.28.2026.2.AG, w której wskazał, że pojęcia „wartość przychodu ze sprzedaży" dla ustalenia statusu małego podatnika nie należy utożsamiać z pojęciem przychodu podatkowego. Trzeba je rozumieć zgodnie z wykładnią literalną, co oznacza, że do limitu decydującego o uznaniu podatnika za „małego", należy sumować wartość wszystkich przychodów stanowiących przychody ze sprzedaży (a więc wynikające z czynności sprzedaży). Podkreślił, że: *„(…) »przychód ze sprzedaży« nie obejmuje swym zakresem wartości otrzymanych zaliczek na poczet dostaw, które nie zostały zrealizowane w danym roku podatkowym, ponieważ takie zaliczki nie stanowią przychodu podlegającego opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych w momencie ich otrzymania, na podstawie art. 12 ust. 1 w zw. z art. 12 ust. 4 pkt 1 ustawy o CIT, a co równie istotne, nie mogą one zostać uznane za przychody ze sprzedaży, do której jeszcze nie doszło.*

W związku z powyższym, przy ustalaniu limitu przychodów ze sprzedaży uprawniającego do posiadania statusu »małego podatnika« nie wlicza się otrzymanych zaliczek i zadatków na poczet dostaw towarów i usług, które zostaną dostarczone (wykonane) w następnych okresach sprawozdawczych w sytuacji gdy nie dojdzie do przeniesienia własności rzeczy lub wykonania usługi, a w konsekwencji, gdy nie powstanie przychód ze sprzedaży".

Zatem w opisanym w pytaniu przypadku, zaliczek otrzymanych w 2026 r. na poczet dostaw towarów w 2027 r., nie należy wliczać do limitu przychodów, o którym mowa w art. 4a pkt 10 updop do ustalenia statusu małego podatnika.

Uzupełniająco dodajmy, że również należny podatek od towarów i usług od takich zaliczek nie może być uwzględniony przy ustalaniu statusu małego podatnika, co potwierdził Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 26 lutego 2026 r., nr 0111-KDIB2-1.4010.27.2026.2.MN.

2.2. Przychody ze sprzedaży środków trwałych

Podatnik w trakcie roku sprzedał środek trwały. Czy przy ustalaniu w przyszłym roku statusu małego podatnika powinienem uwzględniać przychody osiągnięte z tej transakcji?

☞ Podatnik ustalając, czy przysługuje mu status małego podatnika, powinien uwzględnić wszystkie przychody ze sprzedaży, tj. także przychody ze sprzedaży środków trwałych.

Małym podatnikiem jest podatnik, u którego wartość przychodu ze sprzedaży (wraz z kwotą należnego podatku od towarów i usług) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 2.000.000 euro. Przeliczenia kwot wyrażonych w euro dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na pierwszy dzień roboczy października poprzedniego roku podatkowego, w zaokrągleniu do 1.000 zł. Tak wynika z art. 5a pkt 20 updof i art. 4a pkt 10 updop.

Ustawy podatkowe nie zawierają definicji przychodu ze sprzedaży, zatem należy przyjąć, że chodzi tu o wszelkie przychody uzyskane ze sprzedaży usług, towarów, materiałów i innych rzeczy, a także środków trwałych.

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 1 lipca 2026 r., nr 0111-KDIB1-1.4010.166.2026.3.RH wyjaśnił, że: *„(…) ustalając status »małego podatnika« należy wziąć pod uwagę przychody ze sprzedaży osiągnięte w poprzednim roku podat-*

kowym, a więc możliwe do określenia dopiero po zakończeniu danego roku podatkowego. Zatem przy obliczaniu limitu należy uwzględnić wszelkie przychody ze sprzedaży osiągnięte przez danego podatnika, w tym także zwolnione od podatku dochodowego oraz przychody ze sprzedaży zaliczane do zysków kapitałowych z wyłączeniem przychodów osiąganych z innego tytułu niż sprzedaż. Wskazać należy, że sprzedaż nieruchomości mimo, że Państwa Spółka nie prowadzi działalności w zakresie handlu nieruchomościami stanowi przychód ze sprzedaży a zysk z jej sprzedaży powiększa ogólny wynik finansowy firmy. To, że sprzedaż nieruchomości nie stanowi podstawowej działalności Spółki, sprawia jedynie, że transakcja ta ma charakter incydentalny. Zatem, sprzedaż nieruchomości stanowiącej środek trwały, nabytej wiele lat wcześniej, amortyzowanej i wykorzystywanej w działalności Spółki, niewchodzącej w zakres zwykłej działalności gospodarczej będzie wliczana do limitu ustalającego status małego podatnika zgodnie z art. 4a pkt 10 ustawy o CIT".

Interpretacja ta wprawdzie dotyczy ustawy o CIT, ale zaprezentowane wyjaśnienie ma odpowiednie zastosowanie na gruncie ustawy o PIT.

Zatem podatnik ustalając, czy przysługuje mu status małego podatnika, powinien uwzględnić wszystkie przychody ze sprzedaży, w tym ze sprzedaży środków trwałych.

3. Ceny transferowe – pożyczka udzielona przez podmioty powiązane

Spółka z o.o. zawarła umowy pożyczek ze swoimi wspólnikami (bracia i szwagier). Na podstawie tych umów wspólnicy w latach 2023 i 2024 udzielili pożyczek oprocentowanych na finansowanie działalności gospodarczej spółki. Każdy ze wspólników w 2023 r. udzielił spółce pożyczki w kwocie 3.970.000 zł, a w 2024 r. w kwocie 1.600.000 zł. W 2024 r. spółka zwróciła każdemu ze wspólników po 320.000 zł z pożyczki zaciągniętej w 2023 r. Czy w takiej sytuacji powstał obowiązek złożenia informacji TPR-C? Jeżeli tak, to kto powinien złożyć tę informację – spółka, czy jej wspólnicy? Czy w informacji TPR-C należy podać wartość pożyczek ogółem, czy należy złożyć osobne informacje dla pożyczek od każdego wspólnika? Kto musi podpisać tę informację?

☞ Jeżeli wartość kapitału udostępnionego spółce z o.o. z tytułu pożyczek udzielonych przez podmioty powiązane i pozostającego do spłaty w 2023 r. i w 2024 r. przekraczała próg 10.000.000 zł – to spółka powinna za te lata złożyć informacje o cenach transferowych **TPR-C**. Wszystkie transakcje o charakterze jednorodnym podlegające raportowaniu, realizowane w trakcie danego roku podatkowego spółka z o.o. powinna wykazać w jednej informacji **TPR-C**. Informację tę powinien podpisać kierownik jednostki w rozumieniu ustawy o rachunkowości, a jeżeli spółką kieruje zarząd wieloosobowy – wyznaczony członek zarządu. Dopuszczalne jest podpisanie informacji **TPR-C** przez pełnomocnika będącego adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub biegłym rewidentem. Osoba podpisująca informację **TPR-C** musi posiadać pełnomocnictwo **UPL-1**.

3.1. Obowiązek sporządzenia informacji TPR-C

Z pytania należy wnosić, że spółka z o.o. (pożyczkobiorca) i jej wspólnicy (pożyczkodawcy) są podmiotami powiązanymi w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym. Stosownie do art. 11t ust. 1 updop, informację o cenach transferowych **TPR-C** składają podmioty powiązane, które obowiązane są do sporządzania lokalnej dokumentacji cen transferowych

– w zakresie transakcji objętych tym obowiązkiem lub realizują transakcje kontrolowane zwolnione z obowiązku sporządzenia lokalnej dokumentacji cen transferowych na podstawie art. 11n pkt 1-2 lub 10-12 updop.

Informację **TPR-C** składa się wyłącznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej naczelnikowi urzędu skarbowego właściwemu dla podatnika (tu: spółki z o.o.) w terminie do końca jedenastego miesiąca po zakończeniu roku podatkowego.

Przypominamy, że obowiązek sporządzenia przez podmiot powiązany lokalnej dokumentacji cen transferowych może powstać, jeżeli wartość transakcji kontrolowanej o charakterze jednorodnym (pomniejszona o VAT), przekracza w roku podatkowym progi dokumentacyjne wskazane w art. 11k ust. 2 updop. Pojęcie „transakcja kontrolowana" oznacza zaś identyfikowane na podstawie rzeczywistych zachowań stron działania o charakterze gospodarczym, których warunki zostały ustalone lub narzucone w wyniku powiązań (art. 11a ust. 1 pkt 6 updop).

W sytuacji przedstawionej w pytaniu należy zauważyć, że:

– pożyczki zalicza się do transakcji finansowych, dla których próg dokumentacyjny wynosi 10.000.000 zł (art. 11k ust. 2 pkt 2 updop), przy czym wartość transakcji kontrolowanej o charakterze jednorodnym ustala się bez względu na liczbę dokumentów księgowych, a także dokonanych lub otrzymanych płatności oraz bez względu na liczbę podmiotów powiązanych, z którymi jest zawierana określona transakcja (art. 11k ust. 4 updop),
– przy ocenie, czy dana transakcja kontrolowana ma charakter jednorodny, należy uwzględniać m.in. jej jednolitość w ujęciu ekonomicznym (art. 11k ust. 5 updop); w interpretacji ogólnej z 9 grudnia 2021 r., nr DCT2.8203.2.2021 Minister Finansów stwierdził, że: *„(…) jednorodny charakter transakcji powinien być rozumiany jako podobieństwo przedmiotu transakcji oraz innych głównych cech transakcji, istotnych z punktu widzenia cen transferowych (…)",*
– wartość transakcji kontrolowanej odpowiada wartości kapitału pożyczki, którą ustala się na podstawie umowy lub innych dokumentów, a gdy nie jest to możliwe – na podstawie otrzymanych lub przekazanych płatności (art. 11l ust. 1 pkt 1 i ust. 2 updop).

Dla Prenumeratorów GOFIN

Baza interpretacji wydawanych m.in. przez organy podatkowe dostępna w serwisie *interpretacje.gofin.pl*

Zgodnie ze stanowiskiem prezentowanym przez organy podatkowe pod pojęciem wartości kapitału pożyczki, o którym mowa w art. 11l ust. 1 pkt 1 updop należy rozumieć najwyższą wartość udostępnionego kapitału, pozostającego do spłaty w roku podatkowym, za który jest sporządzana dokumentacja, wynikającą z umowy lub innych dokumentów. W przypadku umów wieloletnich podmiot powiązany musi ustalić, czy wartość kapitału danej pożyczki przekracza próg dokumentacyjny 10.000.000 zł w pierwszym i kolejnych latach podatkowych. Taki pogląd wyraził m.in. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacjach indywidualnych z 11 czerwca 2024 r., nr 0111-KDIB-1-2.4010.208.2024.1.AW i z 18 października 2023 r., nr 0111-KDIB1-1.4010.487.2023.2.SH oraz Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów w odpowiedzi z 16 lutego 2022 r., nr DCT2.054.2.2021 na interpelację poselską nr 29105, Sejm IX kadencji. Wyjaśniono w niej również, że dla transakcji kontrolowanej o charakterze jednorodnym, obejmującej kilka pożyczek należy uwzględniać wartości kapitałów pożyczek zawartych w danym roku podatkowym, jak i w latach poprzednich. Tak też wynika z publikacji Ministerstwa Finansów pt. „TPR Informacja o cenach transferowych – pytania i odpowiedzi, wydanie szóste, październik 2025, MF" (www.podatki.gov.pl). W odpowiedzi na pytanie nr 138 czytamy, że: *„Zarówno lokalna dokumentacja cen transferowych, jak i Informacja TPR powinny wykazywać aktualne dane za*

okres, za jaki są sporządzane. Dla umów pożyczek lub kredytu trwających przez okres dłuższy niż rok, transakcja powinna być wykazywana w Informacji TPR w każdym roku, w którym jej wartość przekracza wysokość Progu dokumentacyjnego.

Wartością transakcji dla takich umów jest wartość kapitału, którą należy rozumieć jako łączną wartość kapitału pozostającego do dyspozycji dłużnika w okresie, za który składana jest Informacja TPR. Dla określenia wartości tego typu transakcji pożyczki lub kredytu należy ustalić najwyższą wartość kapitału, pozostającego do spłaty, w oparciu o zapisy umowne (np. harmonogram spłat) lub inne dokumenty (rachunki bankowe, noty księgowe, salda kont). Aktualizacji Wartości transakcji w przypadku pożyczek lub kredytów należy dokonywać za każdy okres składania Informacji TPR".

3.2. Przekroczenie progu dokumentacyjnego

Zakładamy, że transakcje kontrolowane pożyczek, o których mowa w pytaniu mają charakter jednorodny. Jeżeli zatem wartość kapitału udostępnionego spółce z o.o. z tytułu pożyczek udzielonych przez podmioty powiązane i pozostającego do spłaty w 2023 r. i w 2024 r. przekraczała próg 10.000.000 zł – to w takiej sytuacji na spółce z o.o., co do zasady, ciążył obowiązek sporządzenia lokalnej dokumentacji cen transferowych za 2023 r. i 2024 r. Obowiązek dokumentacyjny nie ma zastosowania do transakcji kontrolowanych zawieranych wyłącznie przez krajowe podmioty powiązane (mające miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium Polski) w roku podatkowym, w którym każdy z tych podmiotów powiązanych spełniał łącznie przesłanki określone w art. 11n pkt 1 updop oraz art. 23z pkt 1 updof. Niemniej jednak, nawet jeżeli w rozpatrywanym stanie faktycznym transakcja kontrolowana korzysta ze zwolnienia z obowiązku dokumentacyjnego na podstawie art. 11n pkt 1 updop, to spółka z o.o. powinna złożyć informacje **TPR-C** za 2023 r. i 2024 r. Obowiązek ten wynika z art. 11t ust. 1 pkt 2 updop. Zakres wymaganych do przekazania danych jest w tym przypadku ograniczony (art. 11t ust. 4 updop).

Wymaga podkreślenia, że spółka z o.o. powinna w jednej informacji **TPR-C** za dany rok podatkowy wykazać wszystkie transakcje o charakterze jednorodnym podlegające raportowaniu, realizowane w trakcie tego roku. Nie należy składać odrębnych informacji TPR dla poszczególnych transakcji.

Szczegółowy zakres informacji **TPR-C** wraz z objaśnieniami co do sposobu jej sporządzenia określił Minister Finansów w rozporządzeniu z dnia 29 sierpnia 2022 r. w sprawie informacji o cenach transferowych w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 459 ze zm.).

3.3. Podpisanie informacji TPR-C

Informację **TPR-C** można podpisać tylko kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Informacja **TPR-C**, którą składa spółka z o.o. powinna być podpisana przez kierownika jednostki w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, a w przypadku gdy spółką kieruje zarząd wieloosobowy – przez wyznaczonego członka zarządu (art. 11t ust. 5 pkt 3 updop). Wyznaczenie członka zarządu do podpisywania informacji **TPR-C** nie zwalnia pozostałych osób wchodzących w skład zarządu z odpowiedzialności za niezłożenie tej informacji (art. 11t ust. 5a updop). Dopuszczalne jest podpisanie informacji **TPR-C** przez pełnomocnika będącego adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub biegłym rewidentem. Osoba podpisująca informację **TPR-C** musi posiadać pełnomocnictwo do podpisywania deklaracji składanej za pomocą środków komunikacji elektronicznej (**UPL-1**).

X. CZYTELNICY PYTAJĄ

1. Rozliczenie VAT należnego od kosztów reprezentacji

Spółka z o.o. z okazji jubileuszu firmy kupiła prezenty dla kontrahentów. Poniesione z tego tytułu wydatki mają charakter reprezentacyjny, wobec czego nie stanowią kosztów uzyskania przychodów. W związku z przekazaniem prezentów kontrahentom spółka wykazała VAT należny. Czy VAT należny od kosztów reprezentacji stanowi koszt podatkowy?

VAT należny od kosztów reprezentacji jest kosztem podatkowym.

Na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 28 updop, nie uważa się za koszty uzyskania przychodów kosztów reprezentacji, w szczególności poniesionych na usługi gastronomiczne, zakup żywności oraz napojów, w tym alkoholowych. Skoro prezenty dla kontrahentów w związku z jubileuszem spółki mają charakter reprezentacyjny, to wydatki związane z ich zakupem nie mogą być zaliczone do kosztów podatkowych.

Zasadniczo podatek od towarów i usług jest neutralny na gruncie podatku dochodowego, co oznacza, że nie stanowi przychodu ani kosztu podatkowego. Od tej zasady ustawodawca przewidział jednak pewne wyjątki. Jeden z nich wymieniony jest w art. 16 ust. 1 pkt 46 lit. b tiret drugie updop. Z przepisu tego wynika, że kosztem uzyskania przychodów jest podatek należny w przypadku przekazania lub zużycia przez podatnika towarów lub świadczenia usług na potrzeby reprezentacji i reklamy, obliczony zgodnie z odrębnymi przepisami.

Skoro, zgodnie z przepisami ustawy o VAT, spółka była zobowiązana obliczyć VAT należny od kosztów reprezentacji, to kwotę tego podatku może zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów. Bez znaczenia pozostaje tu fakt, że same wydatki na reprezentację nie stanowią kosztów uzyskania przychodów.

2. Kwalifikacja odsetek od pożyczki zaciągniętej na zakup udziałów

Spółka z o.o. zaciągnęła pożyczkę, którą sfinansuje nabycie udziałów w innej spółce kapitałowej. Z jakim źródłem przychodów należy powiązać odsetki od tej pożyczki (zyskami kapitałowymi czy innymi źródłami przychodów)?

Zapłacone przez spółkę odsetki od pożyczki zaciągniętej na nabycie udziałów w spółce kapitałowej należy rozliczyć w ramach źródła przychodów, jakim są przychody z innych źródeł.

Podatnicy CIT mają obowiązek przyporządkowywania ponoszonych kosztów odpowiednio do przychodów z zysków kapitałowych albo przychodów z innych źródeł. Przy czym przychody z zysków kapitałowych wymienione zostały w art. 7b ust. 1 updop. Przepis ten zawiera zamknięty katalog przychodów, które należy zakwalifikować do przychodów z zysków kapitałowych. Wskazane zostały w nim konkretne transakcje gospodarcze kreujące przychód

podatkowy z tego źródła. Oznacza to, że wszelkie inne przychody niewymienione w tym przepisie nie są zaliczane do tej kategorii przychodów. Jednocześnie ustawa o CIT nie zawiera definicji przychodów z innych źródeł przychodów. Oznacza to, że są nimi wszystkie inne przychody, w szczególności wymienione w art. 12 updop, niebędące przychodami z zysków kapitałowych.

W zmianie interpretacji indywidualnej wydanej przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej 31 października 2025 r., nr DOP12.8221.27.2025 stwierdzono, że odsetki od pożyczki zaciągniętej w celu nabycia udziałów w spółce zależnej nie powinny być traktowane jako koszty związane z przychodami z zysków kapitałowych, tylko należy je przyporządkować do przychodów z działalności operacyjnej (uwzględniając limit kosztów finansowania dłużnego z art. 15c updop). W rozpatrywanej sprawie nabycie udziałów miało na celu zwiększenie wyników finansowych spółki poprzez możliwość realizowania bardziej złożonych i dochodowych projektów informatycznych, pozyskania nowych klientów. Wcześniej organ podatkowy uznał, że w takim przypadku odsetki należy rozliczać w ramach źródła przychodów, jakim są zyski kapitałowe.

Opierając się na stanowisku prezentowanym przez Szefa KAS, należy stwierdzić, że w sytuacji przedstawionej w pytaniu zapłacone przez spółkę odsetki od pożyczki na zakup udziałów w spółce kapitałowej stanowią koszty uzyskania przychodów z innych źródeł (innych niż zyski kapitałowe).

3. Wydatki związane z wymianą wadliwych produktów na wolne od wad

Spółka z o.o. sprzedała swoje wyroby zagranicznemu kontrahentowi. W wysłanej partii niektóre wyroby okazały się wadliwe, wobec czego spółka wyprodukowała nowe wyroby i wysłała je za granicę na własny koszt. Ze względu na wysoki koszt transportu zrezygnowała ze zwrotu wadliwych wyrobów. Czy koszty wytworzenia wyrobów wolnych od wad i ich wysyłki za granicę spółka może zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów?

Koszty wytworzenia wyrobów wolnych od wad i ich wysyłki za granicę spółka może zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów.

Na podstawie art. 15 ust. 1 updop, kosztami uzyskania przychodów są racjonalne i gospodarczo uzasadnione koszty związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, których celem jest osiągnięcie przychodów ze źródła przychodów lub zachowanie albo zabezpieczenie źródła przychodów. Ponadto koszty te nie mogą być wymienione w art. 16 ust. 1 updop.

Na sprzedawcy ciąży obowiązek dostarczania towaru wolnego od wad, który spełnia określone przez nabywcę wymogi jakościowe. Odpowiedzialność z tytułu nienależytego wykonania umowy może także obejmować ponoszenie przez podatnika kosztów transportu nowego wyrobu. W przypadku dokonania wymiany wyrobu na nowy (wolny od wad) wydatki związane z wytworzeniem tego wyrobu i wysłania go do odbiorcy mogą stanowić koszty uzyskania przychodów, gdyż ponoszone są w celu prawidłowego wykonania zobowiązania związanego z prowadzoną działalnością, a poniesienie tych wydatków służy zachowaniu lub zabezpieczeniu źródła przychodów.

Zrezygnowanie ze zwrotu wadliwych wyrobów było racjonalnym ekonomicznie działaniem spółki. Dlatego okoliczność ta nie pozbawia podatnika prawa do zaliczenia do kosztów uzy-

skania przychodów kosztów wytworzenia wyrobów wolnych od wad i ich wysyłki do zagranicznego kontrahenta.

Warto wspomnieć, że spółka nie może zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów ewentualnych kar umownych i odszkodowań z tytułu wad dostarczonych towarów oraz zwłoki w dostarczeniu towaru wolnego od wad albo zwłoki w usunięciu wad towarów. Ich wyłączenie z kosztów uzyskania przychodów znajduje się w art. 16 ust. 1 pkt 22 updop.

4. Wprowadzenie prywatnego samochodu do działalności gospodarczej

Na potrzeby prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej chcę przekazać prywatny samochód osobowy, który stanowi małżeńską wspólność majątkową. W jaki sposób udokumentować takie przekazanie? Czy powinienem zawrzeć z żoną umowę użyczenia?

Podatnik powinien sporządzić oświadczenie, na podstawie którego przekaże prywatny samochód na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej. Natomiast nie musi zawierać z żoną umowy użyczenia.

Ustawa o PIT nie zawiera regulacji w zakresie sporządzania dokumentów w celu potwierdzenia przekazania prywatnych składników majątku na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej. W praktyce, aby udokumentować takie przekazanie, podatnicy zazwyczaj sporządzają pisemne oświadczenie potwierdzające tę czynność. Powinno z niego wynikać, jaki składnik majątku, o jakiej wartości i kiedy został przekazany do firmy. W przypadku samochodu wskazane jest podanie jego marki, numeru rejestracyjnego, rocznika oraz wartości pojazdu.

Skoro składnik majątku przekazywany do działalności gospodarczej jednego z małżonków stanowi małżeńską wspólność majątkową, to nie ma potrzeby sporządzania umowy jego użyczenia pomiędzy małżonkami. W sytuacji opisanej w pytaniu podatnik nie powinien więc zawierać takiej umowy z żoną. Jak bowiem wynika z art. 31 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Natomiast przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków.

5. Koszty uzyskania przychodów, gdy pracownik przez część miesiąca przebywał na urlopie bezpłatnym

Pracownik w sierpniu 2026 r. pracował tylko kilka dni, a przez pozostałe dni przebywał na urlopie bezpłatnym. Czy pracownikowi temu powinno się ustalić koszty uzyskania przychodów w wysokości proporcjonalnej do dni świadczenia przez niego pracy?

U pracowników nie ustala się kosztów uzyskania przychodów w wysokości proporcjonalnej do dni świadczenia przez nich pracy.

Koszty podstawowe w wysokości 250 zł miesięcznie przysługują z mocy prawa każdemu pracownikowi uzyskującemu w danym miesiącu przychód ze stosunku pracy lub stosunków pokrewnych. Natomiast koszty podwyższone w kwocie 300 zł miesięcznie stosuje się wtedy, gdy pracownik złoży oświadczenie, że jego miejsce stałego lub czasowego zamieszkania położone jest poza miejscowością, w której znajduje się zakład pracy, i nie uzyskuje on dodatku za rozłąkę. Wynika to z art. 32 ust. 7 w związku z art. 22 ust. 2 pkt 3 updof.

U pracowników nie ustala się kosztów uzyskania przychodów w wysokości proporcjonalnej do dni świadczenia przez nich pracy. Zatem fakt, że pracownik w sierpniu 2026 r. pracował tylko kilka dni, a przez pozostałe dni przebywał na urlopie bezpłatnym, nie wpłynie na wysokość przysługujących mu kosztów uzyskania przychodów. Przypominamy przy tym, że koszty w niższych kwotach niż wskazane wcześniej są stosowane przez płatnika wyłącznie wtedy, gdy przychód ze stosunku pracy osiągnięty przez pracownika w danym miesiącu jest niższy od ustawowych kosztów uzyskania przychodów. Wtedy na etapie obliczania zaliczek na podatek obniża się je do kwoty przychodu.

6. Świadczenie tych samych usług jako przedsiębiorca i pracownik a prawo do ryczałtu ewidencjonowanego

Od kilku lat prowadzę działalność gospodarczą w zakresie świadczenia usług programowania. Jestem opodatkowany ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych. Od lipca 2026 r. zostałem zatrudniony na umowę o pracę jako programista. Świadczę więc te same usługi, ale na rzecz różnych podmiotów. W działalności jest to kontrahent X, a umowa o pracę zawarta jest z pracodawcą Y. Czy w tej sytuacji mogę stracić prawo do opłacania ryczałtu ewidencjonowanego?

W przedstawionej sytuacji podatnik nie straci prawa do opłacania ryczałtu ewidencjonowanego w działalności gospodarczej.

Z art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2025 r. poz. 843 ze zm.) wynika, że jeżeli podatnik prowadzący działalność samodzielnie lub w formie spółki, który wybrał opodatkowanie w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, uzyska z tej działalności przychody ze sprzedaży towarów handlowych lub wyrobów lub ze świadczenia usług na rzecz byłego lub obecnego pracodawcy, odpowiadających czynnościom, które podatnik lub co najmniej jeden ze wspólników:

1) wykonywał w roku poprzedzającym rok podatkowy lub
2) wykonywał lub wykonuje w roku podatkowym

– w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy, podatnik ten traci w roku podatkowym prawo do opodatkowania w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych i, poczynając od dnia uzyskania tego przychodu do końca roku podatkowego, opłaca podatek dochodowy według skali podatkowej.

W opisanej sytuacji podatnik jest zatrudniony na etacie jako programista u pracodawcy Y, na rzecz którego nie świadczy usług programowania w ramach działalności gospodarczej. Usługi takie świadczy, ale na rzecz kontrahenta X, z którym nie wiąże go stosunek pracy. Oznacza to, że powołany przepis wyłączający możliwość opodatkowania ryczałtem nie ma zastosowania. Co prawda, świadczone przez podatnika usługi są tożsame, ale nie są one wykonywane na rzecz podmiotu będącego jego pracodawcą.

PRZEGLĄD PODATKU DOCHODOWEGO

Redakcja: **Redaktor Naczelna:** Beata Siwkowska
adres: 66-400 Gorzów Wlkp., ul. Owocowa 8
e-mail: przeglad@gofin.pl
czasopismaksiegowych.pl/ppd

Wydawca: Wydawnictwo Podatkowe GOFIN sp. z o.o.
adres: 66-400 Gorzów Wlkp., ul. Owocowa 8
tel.: 95 720 85 40, **e-mail:** sklep@gofin.pl

NAKŁAD **9 000**

PRENUMERATA 2027 szczegóły na sklep.gofin.pl

1

Numer kompletu	Komplety promocyjne w PRENUMERACIE 2027	Cena podstawowa	RABAT	Cena promocyjna
KOMPLET nr 1	**Komplet czasopism** (tab. 2 poz. 6) **+ Gazeta Podatkowa**	~~3206 zł~~	34%	2088 zł
KOMPLET nr 2	**Komplet czasopism** (tab. 2 poz. 6)	~~2338 zł~~	20%	1868 zł
KOMPLET nr 3	**Biuletyn Informacyjny** (tab. 2 poz. 1) **+ Gazeta Podatkowa**	~~1466 zł~~	12%	1268 zł

2

Lp.	Nazwa produktu	Cykl wydawniczy	PRENUMERATA 2027 cały rok	PRENUMERATA 2027 I półrocze	PRENUMERATA 2026 IV kwartał
1.	**Biuletyn Informacyjny dla Służb Ekonomiczno-Finansowych** z comiesięcznym dodatkiem Serwis Podatkowy	co 10 dni	598,00 zł	299,00 zł	149,50 zł
2.	**Ubezpieczenia i Prawo Pracy**	dwutygodnik	444,00 zł	222,00 zł	109,50 zł
3.	**Poradnik VAT**	dwutygodnik	438,00 zł	219,00 zł	106,50 zł
4.	**Zeszyty Metodyczne Rachunkowości**	dwutygodnik	432,00 zł	216,00 zł	105,00 zł
5.	**Przegląd Podatku Dochodowego**	dwutygodnik	426,00 zł	213,00 zł	103,50 zł
6.	**KOMPLET CZASOPISM** (poz. 1-5) **z dostępem online**	patrz poz. 1-5	**1868,00 zł**	1169,00 zł	574,00 zł
7.	**Biuletyn Informacyjny dla Służb Ekonomiczno-Finansowych** bez dodatku Serwis Podatkowy	co 10 dni	548,00 zł	274,00 zł	137,00 zł
8.	**Serwis Głównego Księgowego** (zawiera 5 podserwisów) – komplet czasopism online		**1548,00 zł**	774,00 zł	387,00 zł
9.	**Komplet GOFIN online** (Serwis Głównego Księgowego + Gazeta Podatkowa online)		2246,00 zł	1123,00 zł	——

Ceny zawierają podatek VAT. **Koszty wysyłki pokrywa Wydawnictwo.**

Warunkiem prenumeraty jest złożenie zamówienia (np. na sklep.gofin.pl) **oraz jednoczesne dokonanie wpłaty** na konto: Wydawnictwo Podatkowe GOFIN, BH w Warszawie S.A. nr: 14 1030 1133 0000 0000 3533 0000.

Informacje o innych produktach: Czasopisma Księgowych online, Gazeta Podatkowa, DRUKI Gofin, Serwis Budżetowy, segregatory i boksy, dostępne są na stronie internetowej:

sklep.gofin.pl

Informacji udziela także **Biuro Obsługi Klienta** – tel. **95 720 85 40**, infolinia **800 162 732**

Publikacje zamieszczone w czasopismach nie stanowią opinii prawnych, urzędowej interpretacji przepisów ani innego oficjalnego stanowiska organów państwowych. Wszelkie prawa zastrzeżone: kopiowanie, przedruk i rozpowszechnianie zabronione.